UE

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din 2025

Chișinău

Cu privire la aprobarea Regulamentului privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației și modificarea unor hotărâri ale Guvernului

---

În temeiul art. 6 alin. (3) lit. a) și art. 42 din Codul aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 95-104, art. 189), cu modificările ulterioare, și conform Legii nr. 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 185-199, art. 442), Guvernul HOTĂRĂŞTE:

Prezenta hotărâre transpune:

– Regulamentul delegat (UE) 2022/1645 al Comisiei din 14 iulie 2022 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației impuse organizațiilor care intră sub incidența Regulamentelor (UE) nr. 748/2012 și (UE) nr. 139/2014 ale Comisiei și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 748/2012 și (UE) nr. 139/2014 ale Comisiei, CELEX: 32022R1645, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 248/18 din 26 septembrie 2022;

– Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/203 al Comisiei din 27 octombrie 2022 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, impuse organizațiilor care intră sub incidența Regulamentelor (UE) nr. 1321/2014, (UE) nr. 965/2012, (UE) nr. 1178/2011, (UE) 2015/340 ale Comisiei și a Regulamentelor de punere în

aplicare (UE) 2017/373 și (UE) 2021/664 ale Comisiei, precum și autorităților competente care intră sub incidența Regulamentelor (UE) nr. 748/2012, (UE) nr. 1321/2014, (UE) nr. 965/2012, (UE) nr. 1178/2011, (UE) 2015/340 și (UE) nr. 139/2014 ale Comisiei și a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) 2017/373 și (UE) 2021/664 ale Comisiei, și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1178/2011, (UE) nr. 748/2012, (UE) nr. 965/2012, (UE) nr. 139/2014, (UE) nr. 1321/2014, (UE) 2015/340 ale Comisiei și a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) 2017/373 și (UE) 2021/664 ale Comisiei, CELEX: 32023R0203, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 31 din 2 februarie 2023, astfel cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/1109 al Comisiei din 10 aprilie 2024.

1. Se aprobă:

1.1. Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, conform anexei nr.1;

1.2. modificările ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului, conform anexei nr. 2.

2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea a douăsprezece luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

3. Prezenta hotărâre se abrogă la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

Prim-ministru **ALEXANDRU MUNTEANU**

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul infrastructurii
și dezvoltării regionale Vladimir BOLEA

Anexa nr. 1
la Hotărârea Guvernului nr. 2025

REGULAMENT
privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației

CAPITOLUL I
DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației (în continuare – *Regulament*) are drept obiectiv stabilirea cerințelor pe care trebuie să le îndeplinească organizațiile și autoritățile naționale pentru:

1.1. identificarea și managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, care ar putea afecta sistemele de tehnologie a informației și comunicațiilor și datele utilizate în scopul aviației civile;

1.2. detectarea evenimentelor de securitate a informațiilor și a identificării celor care sunt considerate incidente de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației;

1.3. asigurarea unui răspuns la respectivele incidente de securitate a informațiilor și a redresării în urma acestora.

2. Prezentul Regulament se aplică următoarelor organizații:

2.1. organizațiilor de producție și organizațiilor de proiectare, supuse dispozițiilor din secțiunea A capitolele G și J din anexa nr. 1 PARTEA 21 la Regulamentul privind stabilirea cerinţelor şi procedurilor administrative de certificare pentru navigabilitate şi mediu sau declaraţia de conformitate a aeronavelor şi a produselor, pieselor şi echipamentelor aferente, precum şi cerinţele referitoare la capacitatea organizaţiilor de proiectare şi producţie, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 91/2024 (în continuare – *Regulamentul, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 91/2024*), cu excepția organizațiilor de proiectare și producție care sunt implicate exclusiv în proiectarea și/sau producția de aeronave ELA2, astfel cum sunt definite la pct. 2 din Regulamentul, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 91/2024;

2.2. organizațiilor de întreținere supuse dispozițiilor din secțiunea A din anexa nr. 2 (partea 145) la Regulamentul privind continuitatea navigabilităţii aeronavelor şi a produselor, reperelor şi dispozitivelor aeronautice şi autorizarea organizațiilor şi a personalului cu atribuţii în domeniu, și de abrogare a unei hotărâri a Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 465/2025 (în

continuare – *Regulamentul, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 465/2025*), cu excepția celor implicate exclusiv în întreținerea aeronavelor în conformitate cu anexa nr. 5b (partea ML);

2.3. organizațiilor de management al continuității navigabilității (CAMO-uri) supuse dispozițiilor din secțiunea A din anexa nr. 5c (partea CAMO) la Regulamentul, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 465/2025, cu excepția celor implicate exclusiv în managementul continuității navigabilității aeronavelor în conformitate cu anexa nr. 5b (partea ML);

2.4. operatorilor de aerodromuri și furnizorilor de servicii de gestionare a platformei care sunt supuși dispozițiilor din anexa nr. 2 „CERINŢE APLICABILE ORGANIZAŢIILOR (ADR.OR)” la Regulamentul privind procedurile administrative referitoare la aerodromuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 653/2018;

2.5. operatorilor aerieni supuși dispozițiilor din anexa nr. 3 (partea ORO) la Regulamentul de stabilire a cerinţelor tehnice şi a procedurilor administrative referitoare la operaţiunile aeriene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 612/2022, cu excepția celor implicați exclusiv în operarea oricăreia dintre următoarele:

2.5.1. aeronavă ELA 2, astfel cum este definită la pct. 2 din Regulamentul, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 91/2024;

2.5.2. avioane monomotoare cu elice cu o configurație maximă operațională de cinci locuri pentru pasageri sau mai puțin, care nu sunt clasificate drept aeronave complexe motorizate, atunci când decolează și aterizează pe același aerodrom sau loc de operare și când operează în conformitate cu regulile de zbor la vedere (VFR) pe timp de zi;

2.5.3. elicoptere monomotoare cu o configurație maximă operațională de cinci locuri pentru pasageri sau mai puțin, care nu sunt clasificate drept aeronave complexe motorizate, atunci când decolează și aterizează pe același aerodrom sau loc de operare și atunci când operează în conformitate cu regulile de zbor la vedere (VFR) pe timp de zi;

2.6. organizațiilor de pregătire aprobate (ATO-uri) supuse dispozițiilor din anexa nr. 7 (partea ORA) la Regulamentul de stabilire a cerinţelor tehnice şi a procedurilor administrative referitoare la personalul navigant din aviaţia civilă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 204/2020, cu excepția celor implicate exclusiv în activități de pregătire aferente aeronavelor ELA 2, astfel cum este definită la pct. 2 din Regulamentul, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 91/2024, sau implicate exclusiv în pregătire teoretică;

2.7. centrelor de medicină aeronautică pentru personalul navigant supuse dispozițiilor din anexa nr. 7 (partea ORA) la Regulamentul de stabilire a cerinţelor tehnice şi a procedurilor administrative referitoare la personalul navigant din aviaţia civilă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 204/2020;

2.8. operatorilor de echipamente de pregătire sintetică pentru zbor (FSTD-uri), supuși dispozițiilor din anexa nr. 7 (partea ORA) la Regulamentul de

stabilire a cerinţelor tehnice şi a procedurilor administrative referitoare la personalul navigant din aviaţia civilă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 204/2020, cu excepția celor implicați exclusiv în operarea FSTD-urilor aferente aeronavelor ELA 2, astfel cum sunt definite la pct. 2 din Regulamentul, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 91/2024;

2.9. organizațiilor de pregătire a controlorilor de trafic aerian (ATCO) și centrelor de medicină aeronautică pentru ATCO supuse dispozițiilor din anexa nr. 2 (partea ATCO.OR) la Regulamentul de stabilire a cerinţelor şi procedurilor administrative referitoare la certificatele controlorilor de trafic aerian, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 134/2019;

2.10. organizațiilor supuse dispozițiilor din anexa nr. 3 (partea ATM/ANS.OR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative pentru furnizorii de management al traficului aerian și serviciilor de navigație aeriană, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 119/2023, cu excepția următorilor furnizori de servicii:

2.10.1. furnizorii de servicii de navigație aeriană care dețin un certificat limitat în conformitate cu pct. ATM/ANS.OR.A.010 din anexa menționată;

2.10.2. furnizorii de servicii de informare a zborurilor care își declară activitățile în conformitate cu pct ATM/ANS.OR.A.015 din anexa menționată;

2.11. furnizorilor de servicii U-space și furnizorilor unici de servicii de informații;

2.12. organizațiilor aprobate implicate în proiectarea sau producția de sisteme ATM/ANS și de componente ATM/ANS.

3. În sensul prezentului Regulament se aplică următoarele noțiuni:

3.1. *amenințare* – încălcare potențială a securității informațiilor care există atunci când o entitate, o circumstanță, o acțiune sau un eveniment ar putea cauza prejudicii;

3.2. *eveniment de securitate a informațiilor* – eveniment identificat al unui sistem, al unui serviciu sau al unei rețele, care indică o posibilă încălcare a politicii de securitate a informațiilor sau o deficiență a controalelor de securitate a informațiilor, ori o situație necunoscută anterior care poate fi relevantă pentru securitatea informațiilor;

3.3. *incident* – orice eveniment care are un efect negativ asupra securității rețelelor și sistemelor informatice;

3.4. *risc în materie de securitate a informațiilor* – risc la adresa organizării operațiunilor aeronautice, precum și la adresa activelor, persoanelor fizice și a altor organizații, atribuit unui posibil eveniment de securitate a informațiilor. Riscurile în materie de securitate a informațiilor sunt asociate cu posibilitatea ca amenințările să exploateze vulnerabilitățile unui activ informațional sau ale unui grup de active informaționale;

3.5. *securitate a informațiilor* – păstrare a confidențialității, a integrității, a autenticității și a disponibilității rețelelor și a sistemelor informatice;

3.6. *vulnerabilitate* – deficiență sau slăbiciune a unui activ sau a unui sistem, a procedurilor, a concepției, a implementării sau a măsurilor de securitate a informațiilor, care ar putea fi exploatată și s-ar putea solda cu o încălcare sau nerespectare a politicii de securitate a informațiilor.

CAPITOLUL II
CERINȚE PENTRU AUTORITĂȚILE COMPETENTE ȘI PENTRU ORGANIZAȚII

4. Autoritatea responsabilă de supravegherea şi controlul respectării prevederilor prezentului Regulament de către organizațiile menționate la pct. 2 este autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile – Autoritatea Aeronautică Civilă (în continuare – *AAC*).

5. AAC, pentru a asigura supravegherea şi controlul respectării prevederilor prezentului Regulament, implică în activitatea sa autoritatea competentă la nivel naţional în domeniul securităţii cibernetice – Agenția pentru Securitatea Cibernetică (în continuare – *ASC*), în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Agenției pentru Securitate Cibernetică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1028/2023 și ale altor acte conexe.

6. În conformitate cu prevederile pct. 6 subpct. 3)-4) și pct. 7 subpct. 4) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției pentru Securitate Cibernetică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1028/2023, AAC comunică, fără întârzieri nejustificate, punctului unic de contact – ASC, orice informație relevantă inclusă în notificările transmise de către operatorii de servicii esențiale identificați, în temeiul pct. IS.I.OR.230 și IS.D.OR.230 din anexa nr. 2 la prezentul Regulament.

7. În scopul realizării prevederilor pct. 5 și 6, ASC și AAC vor stabili, prin ordin comun, măsuri comune de coordonare pentru a se asigura supravegherea efectivă a tuturor cerințelor care trebuie respectate de către organizații.

8. Cerințele aplicabile AAC sunt stabilite în anexa nr. 1 [PARTEA IS.AR], la prezentul Regulament.

9. Cerințele aplicabile organizațiilor prevăzute la pct. 2 sunt stabilite în anexa nr. 2 [PARTEA IS.D.OR] și [PARTEA IS.I.OR], la prezentul Regulament.

10. Prevederile prezentului Regulament sunt aplicabile și în cazul în care o organizație menționată la pct. 2 este un operator sau o entitate care dispune de date, informații, rețele sau sisteme informaționale de importanță critică din punct

de vedere a securității aeronautice, în sensul Legii nr. 192/2019 privind securitatea aeronautică.

11. Implementarea și aplicarea prevederilor prezentului Regulament se realizează în deplină conformitate cu normele aplicabile privind confidențialitatea, protecția datelor cu caracter personal și protecția informațiilor atribuite la secretul de stat potrivit legislației corespunzătoare.

12. La implementarea și aplicarea prevederilor prezentului Regulament, AAC va elabora și va aproba acte tehnico-normative subordonate, precum materiale de îndrumare (*Guidance Material*, GM), pentru specificarea procedurilor existente și asigurarea unei aplicări coerente și uniforme.

Anexa nr. 1
la Regulamentul privind stabilirea
cerințelor referitoare la managementul riscurilor
în materie de securitate a informațiilor cu impact
potențial asupra siguranței aviației

SECURITATEA INFORMAȚIILOR – CERINȚE APLICABILE AUTORITĂȚII AERONAUTICE CIVILE [PARTEA IS.AR]

IS.AR.100 Domeniul de aplicare

Prezenta parte stabilește cerințele în materie de management care trebuie îndeplinite de Autoritatea Aeronautică Civilă (în continuare – *AAC*) când își desfășoară activitățile de certificare, de supraveghere și de asigurare a respectării conformității.

IS.AR.200 Sistemul de management al securității informațiilor (SMSI)

(a) Pentru a atinge obiectivele prevăzute la pct. 1, AAC instituie, implementează și menține un sistem de management al securității informațiilor (SMSI) care asigură faptul că aceasta:

1. instituie o politică de securitate a informațiilor în care sunt prevăzute principiile generale în ceea ce privește impactul potențial al riscurilor în materie de securitate a informațiilor asupra siguranței aviației;

2. identifică și examinează riscurile în materie de securitate a informațiilor în conformitate cu pct. IS.AR.205;

3. definește și implementează măsurile de tratare a riscurilor în materie de securitate a informațiilor în conformitate cu pct. IS.AR.210;

4. definește și implementează, în conformitate cu pct. IS.AR.215, măsurile necesare pentru detectarea evenimentelor de securitate a informațiilor, le identifică pe cele care sunt considerate incidente cu impact potențial asupra siguranței aviației, asigură un răspuns la respectivele incidente de securitate a informațiilor și le redresează în urma acestora;

5. îndeplinește cerințele de la pct. IS.AR.220 când subcontractează altor organizații orice parte a activităților descrise la pct. IS.AR.200;

6. îndeplinește cerințele în materie de personal de la pct. IS.AR.225;

7. îndeplinește cerințele de păstrare a evidențelor de la pct. IS.AR.230;

8. monitorizează îndeplinirea de către propria instituție a cerințelor din prezentul Regulament și transmite persoanei menționate la pct. IS.AR.225 lit. (a) feedback cu privire la constatări, pentru a asigura implementarea efectivă a măsurilor corective;

9. protejează confidențialitatea oricăror informații cu privire la organizații care fac obiectul supravegherii sale și a informațiilor primite prin intermediul

sistemelor de raportare externă ale organizației, instituite în conformitate cu pct. IS.I.OR.230 și cu pct. IS.D.OR.230 din anexa nr. 2 la prezentul Regulament;

10. notifică ASC schimbările care afectează capacitatea AAC de a-și executa sarcinile și de a-și îndeplini responsabilitățile definite în prezentul Regulament;

11. definește și pune în aplicare proceduri pentru transmiterea informațiilor pertinente, în funcție de necesități și într-un mod practic și rapid, pentru a ajuta organizațiile supuse dispozițiilor prezentului Regulament să efectueze evaluări eficace ale riscurilor în materie de securitate asociate activităților lor.

(b) Pentru a îndeplini în permanență cerințele menționate la pct. 1, AAC trebuie să implementeze un proces de îmbunătățire continuă în conformitate cu pct. IS.AR.235.

(c) AAC documentează toate procesele, procedurile, rolurile și responsabilitățile cheie necesare pentru a se conforma pct. IS.AR.200 lit. (a) și instituie un proces de modificare a acestei documentații.

(d) Procesele, procedurile, rolurile și responsabilitățile instituite de AAC pentru a se conforma pct. IS.AR.200 lit. (a) trebuie să corespundă naturii și complexității activităților sale, pe baza unei evaluări a riscurilor în materie de securitate a informațiilor inerente activităților respective, și pot fi integrate în alte sisteme de management existente care sunt deja implementate de AAC.

IS.AR.205 Evaluarea riscurilor în materie de securitate a informațiilor

(a) AAC trebuie să identifice toate elementele în activitatea sa care ar putea fi expuse unor riscuri în materie de securitate a informațiilor. Acestea cuprind:

1. activitățile, instalațiile și resursele, serviciile pe care le operează, furnizează, primește sau menține;

2. echipamentele, sistemele, datele și informațiile care contribuie la funcționarea elementelor menționate la subpct. 1.

(b) AAC trebuie să identifice interfețele pe care propria instituție le are cu alte organizații și care ar putea conduce la expunerea reciprocă la riscuri în materie de securitate a informațiilor.

(c) Pentru elementele și interfețele menționate la lit. (a) și (b), AAC trebuie să identifice riscurile în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației.

Pentru fiecare risc identificat, AAC trebuie:

1. să atribuie un nivel de risc în conformitate cu o clasificare predefinită stabilită;

2. să asocieze fiecare risc și nivelul său aferent elementului sau interfeței corespunzătoare, identificată în conformitate cu lit. (a) și (b).

Clasificarea predefinită menționată la subpct. 1 trebuie să țină seama atât de potențialul de producere a scenariului de amenințare, cât și de gravitatea consecințelor acestuia asupra siguranței. Prin această clasificare și în funcție de existența sau absența, în cadrul AAC, a unui proces structurat și repetabil de

management al riscurilor pentru operațiuni, AAC trebuie să fie în măsură să stabilească dacă riscul este acceptabil sau dacă trebuie tratat în conformitate cu pct. IS.AR.210.

Pentru a facilita comparabilitatea reciprocă a evaluărilor riscurilor, la atribuirea nivelului de risc în conformitate cu subpct. 1 se ține seama de informațiile relevante obținute în coordonare cu organizațiile menționate la lit. (b).

(d) AAC trebuie să revizuiască și să actualizeze evaluarea riscurilor efectuată în conformitate cu lit. (a), (b) și (c) în oricare dintre următoarele cazuri:

1. atunci când există modificări ale elementelor expuse unor riscuri în materie de securitate a informațiilor;

2. atunci când există modificări ale interfețelor dintre AAC și alte organizații sau o modificare a riscurilor comunicate de celelalte organizații;

3. atunci când există modificări ale informațiilor sau ale cunoștințelor utilizate pentru identificarea, analizarea și clasificarea riscurilor;

4. când se atestă necesitatea consolidării cunoștințelor.

IS.AR.210 Tratarea riscurilor în materie de securitate a informațiilor

(a) AAC trebuie să elaboreze măsuri de abordare a riscurilor inacceptabile, identificate în conformitate cu prevederile pct. IS.AR.205, să le implementeze în timp util și să verifice menținerea eficacității acestora. Respectivele măsuri trebuie să permită AAC:

1. să controleze circumstanțele care contribuie la apariția efectivă a scenariului de amenințare;

2. să diminueze consecințele pentru siguranța aviației care sunt asociate materializării scenariului de amenințare;

3. să evite riscurile.

Respectivele măsuri nu trebuie să introducă noi riscuri potențiale inacceptabile pentru siguranța aviației.

(b) Persoana menționată la pct. IS.AR.225 lit. (a) și ceilalți membri vizați ai personalului AAC trebuie să fie informați de rezultatul evaluării riscurilor efectuate în conformitate cu pct. IS.AR.205, de scenariile de amenințare corespunzătoare și de măsurile care trebuie implementate.

AAC trebuie să informeze, de asemenea, organizațiile cu care are o interfață în conformitate cu pct. IS.AR.205 lit. (b) cu privire la orice risc comun.

IS.AR.215 Incidentele de securitate a informațiilor – detectare, răspuns și redresare

(a) În funcție de rezultatul evaluării riscurilor, efectuată în conformitate cu pct. IS.AR.205, și de rezultatul tratării riscurilor, efectuată în conformitate cu pct. IS.AR.210, AAC trebuie să implementeze măsuri de detectare a evenimentelor care indică materializarea potențială a unor riscuri inacceptabile și care pot avea un impact potențial asupra siguranței aviației. Respectivele măsuri de detectare trebuie să permită AAC:

1. să identifice abaterile de la valorile de referință predeterminate ale performanței funcționale;

2. să declanșeze avertizări pentru activarea unor măsuri de răspuns adecvate, în cazul oricărei abateri.

(b) AAC trebuie să implementeze măsuri pentru a răspunde la orice evenimente identificate în conformitate cu lit. (a) care se pot transforma ori s-au transformat într-un incident de securitate a informațiilor. Respectivele măsuri de răspuns trebuie să permită AAC:

1. să declanșeze reacția propriei instituții la avertizările menționate la lit. (a) subpct. 2 prin activarea unor resurse și planuri de acțiune predefinite;

2. să limiteze răspândirea unui atac și să evite materializarea deplină a unui scenariu de amenințare;

3. să controleze modul de defectare al elementelor afectate definite la pct. IS.AR.205 lit. (a).

(c) AAC trebuie să implementeze măsuri de redresare în urma incidentelor de securitate a informațiilor, inclusiv măsuri de urgență, dacă este necesar. Respectivele măsuri de redresare trebuie să permită AAC:

1. să elimine situația care a cauzat incidentul sau să o limiteze la un nivel tolerabil;

2. să restabilească starea de siguranță a elementelor afectate, definite la pct. IS.AR.205 lit. (a) în timpul de redresare definit în prealabil de propria instituție.

IS.AR.220 Subcontractarea activităților de management al securității informațiilor

AAC trebuie să se asigure, atunci când subcontractează altor instituții orice parte a activităților menționate la pct. IS.AR.200, că activitățile subcontractate respectă cerințele din prezentul Regulament și că instituția subcontractată lucrează sub supravegherea sa. AAC trebuie să se asigure că riscurile asociate activităților subcontractate sunt gestionate în mod corespunzător.

IS.AR.225 Cerințele în materie de personal

AAC trebuie:

(a) să dispună de o persoană care are drepturile statutare necesare pentru a institui și a menține structurile organizaționale, politicile, procesele și procedurile necesare pentru punerea în aplicare a prezentului Regulament.

Această persoană trebuie:

1. să aibă drepturile statutare pentru accesarea deplină a resurselor necesare pentru ca AAC să îndeplinească toate sarcinile prevăzute în prezentul Regulament;

2. să dețină delegarea de competențe necesară pentru îndeplinirea atribuțiilor primite;

(b) să dispună de o procedură prin care să se asigure că are suficient personal disponibil pentru desfășurarea activităților reglementate de prezenta anexă;

(c) să dispună de o procedură prin care să se asigure că personalul menționat la lit. (b) are competența necesară pentru a-și îndeplini sarcinile;

(d) să dispună de o procedură prin care să se asigure că personalul este informat de responsabilitățile aferente rolurilor și sarcinilor atribuite;

(e) să se asigure că identitatea și fiabilitatea personalului care are acces la sistemele informatice și la datele care fac obiectul cerințelor prezentului Regulament sunt stabilite în mod corespunzător.

IS.AR.230 Păstrarea evidențelor

(a) AAC trebuie să păstreze evidența activităților sale de management al securității informațiilor.

1. AAC trebuie să se asigure că următoarele evidențe sunt arhivate și trasabile:

(i) contractele pentru activitățile menționate la pct. IS.AR.200 lit. (a) subpct. 5;

(ii) evidențele proceselor-cheie menționate la pct. IS.AR.200 lit. (d);

(iii) evidențele riscurilor identificate în evaluarea riscurilor menționată la pct. IS.AR.205, împreună cu măsurile conexe de tratare a riscurilor menționate la pct. IS.AR.210;

(iv) evidențele evenimentelor de securitate a informațiilor care ar putea necesita o reevaluare în vederea depistării unor incidente sau vulnerabilități nedetectate în materie de securitate a informațiilor.

2. Evidențele menționate la subpct. 1 pct. (i) se păstrează timp de cel puțin cinci ani de la data la care contractul a fost modificat sau rezolvit.

3. Evidențele menționate la subpct. 1 pct. (ii) și (iii) se păstrează timp de cel puțin cinci ani.

4. Evidențele menționate la subpct. 1 pct. (iv) se păstrează până la reevaluarea respectivelor evenimente de securitate a informațiilor, efectuată cu o periodicitate definită în cadrul unei proceduri instituite de AAC.

(b) AAC trebuie să păstreze evidența calificărilor și a experienței personalului propriu implicat în activități de management al securității informațiilor.

1. Evidențele calificărilor și ale experienței personalului se păstrează atât timp cât persoana lucrează pentru AAC și timp de cel puțin trei ani după ce persoana a părăsit AAC.

2. Membrii personalului trebuie să primească, la cerere, acces la evidențele personale. În plus, la cererea membrilor personalului, AAC trebuie să le furnizeze acestora, la părăsirea AAC, o copie a evidențelor personale.

(c) Formatul evidențelor se specifică în procedurile AAC.

(d) Evidențele se stochează astfel încât să fie protejate împotriva deteriorării, alterării și furtului, informațiile fiind identificate, după caz, conform nivelului lor de clasificare de securitate. AAC trebuie să se asigure că evidențele

sunt stocate prin mijloace care să asigure integritatea, autenticitatea și accesul autorizat.

IS.AR.235 Îmbunătățirea continuă

(a) AAC trebuie să evalueze, cu ajutorul unor indicatori de performanță adecvați, eficacitatea și maturitatea propriului SMSI. Evaluarea trebuie efectuată pe baza unui calendar predefinit, stabilit de AAC, sau în urma unui incident de securitate a informațiilor.

(b) Dacă în urma evaluării efectuate în conformitate cu lit. (a) se constată deficiențe, AAC trebuie să ia măsurile de îmbunătățire necesare pentru a se asigura că SMSI-ul continuă să respecte cerințele aplicabile și că el menține riscurile în materie de securitate a informațiilor la un nivel acceptabil. În plus, AAC trebuie să reevalueze elementele SMSI-ului vizate de măsurile adoptate.

Anexa nr. 2
la Regulamentul privind stabilirea
cerințelor referitoare la managementul riscurilor
în materie de securitate a informațiilor cu impact
potențial asupra siguranței aviației

SECURITATEA INFORMAȚIILOR – CERINȚE APLICABILE ORGANIZAȚIILOR
[PARTEA IS.I.OR]

IS.I.OR.100 Domeniul de aplicare

Prezenta parte stabilește cerințele care trebuie îndeplinite de organizațiile menționate la pct. 2 din Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației (în continuare – *Regulament*), cu excepția subpct. 2.1. și 2.4.

IS.I.OR.200 Sistemul de management al securității informațiilor (SMSI)

(a) Pentru a atinge obiectivele prevăzute la pct. 1 din Regulament, organizația trebuie să instituie, să implementeze și să mențină un sistem de management al securității informațiilor (SMSI) care asigură faptul că organizația:

1. instituie o politică de securitate a informațiilor în care sunt prevăzute principiile generale ale organizației în ceea ce privește impactul potențial al riscurilor în materie de securitate a informațiilor asupra siguranței aviației;

2. identifică și examinează riscurile în materie de securitate a informațiilor în conformitate cu pct. IS.I.OR.205;

3. definește și implementează măsurile de tratare a riscurilor în materie de securitate a informațiilor în conformitate cu pct. IS.I.OR.210;

4. implementează un sistem de raportare internă în materie de securitate a informațiilor în conformitate cu pct. IS.I.OR.215;

5. definește și implementează, în conformitate cu pct. IS.I.OR.220, măsurile necesare pentru detectarea evenimentelor de securitate a informațiilor, le identifică pe cele care sunt considerate incidente cu impact potențial asupra siguranței aviației, cu excepția cazurilor permise conform pct. IS.I.OR.205 lit. (e), asigură un răspuns la respectivele incidentele de securitate a informațiilor și se redresează în urma acestora;

6. implementează măsurile care au fost notificate de AAC ca reacție imediată la un incident sau o vulnerabilitate în materie de securitate a informațiilor cu impact asupra siguranței aviației;

7. ia măsurile corespunzătoare, în conformitate cu pct. IS.I.OR.225, pentru abordarea constatărilor notificate de AAC;

8. implementează un sistem de raportare externă în conformitate cu pct. IS.I.OR.230, astfel încât AAC să poată lua măsuri corespunzătoare;

9. îndeplinește cerințele de la pct. IS.I.OR.235 când subcontractează altor organizații orice parte a activităților menționate la pct. IS.I.OR.200;

10. îndeplinește cerințele în materie de personal stabilite la pct. IS.I.OR.240;

11. îndeplinește cerințele de păstrare a evidențelor stabilite la pct. IS.I.OR.245;

12. monitorizează îndeplinirea de către organizație a cerințelor din prezentul Regulament și transmite managerului responsabil feedback cu privire la constatări, pentru a asigura implementarea efectivă a măsurilor corective;

13. protejează, fără a aduce atingere cerințelor aplicabile în materie de raportare a incidentelor, confidențialitatea oricăror informații pe care organizația le-ar fi putut primi de la alte organizații, în funcție de nivelul de sensibilitate a informațiilor respective.

(b) Pentru a îndeplini în permanență cerințele menționate la pct. 1, organizația trebuie să implementeze un proces de îmbunătățire continuă în conformitate cu pct. IS.I.OR.260.

(c) Organizația trebuie să documenteze, în conformitate cu pct. IS.I.OR.250, toate procesele, procedurile, rolurile și responsabilitățile cheie, necesare pentru a se conforma pct. IS.I.OR.200 lit. (a) și să instituie un proces de modificare a documentației respective. Modificările aduse respectivelor procese, proceduri, roluri și responsabilități se gestionează în conformitate cu prevederile pct. IS.I.OR.255.

(d) Procesele, procedurile, rolurile și responsabilitățile instituite de organizație pentru a se conforma pct. IS.I.OR.200 lit. (a) trebuie să corespundă naturii și complexității activităților sale, pe baza unei evaluări a riscurilor în materie de securitate a informațiilor inerente activităților respective, și pot fi integrate în alte sisteme de management existente, deja implementate de organizație.

(e) Fără a se aduce atingere obligației de a respecta cerințele de raportare stabilite în reglementarea aeronautică civilă „Regulamentul privind raportarea, analiza şi acţiunile subsecvente cu privire la evenimentele de aviaţie civilă”, aprobat prin Ordin al ministrului economiei și infrastructurii nr. 119/2020 și cu cerințele stabilite la pct. IS.I.OR.200 lit. (a) subpct. 13, organizația poate primi din partea AAC aprobarea de a nu implementa cerințele menționate la lit. (a)-(d) și cerințele corespunzătoare de la pct. IS.I.OR.205-IS.I.OR.260, dacă demonstrează în mod considerat satisfăcător de AAC că activitățile, instalațiile și resursele sale, precum și serviciile pe care le operează, furnizează, primește și menține, nu prezintă niciun risc în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației pentru organizația în sine sau pentru alte organizații. Aprobarea trebuie să se bazeze pe o evaluare documentată a riscurilor în materie de securitate a informațiilor, efectuată de organizație sau de o parte terță în conformitate cu pct. IS.I.OR.205 și examinată și aprobată de AAC.

Menținerea valabilității respectivei aprobări va fi examinată de AAC în urma ciclului de audit de supraveghere aplicabil, precum și ori de câte ori sunt implementate modificări ale domeniului de activitate al organizației.

IS.I.OR.205 Evaluarea riscurilor în materie de securitate a informațiilor

(a) Organizația trebuie să identifice toate elementele sale care ar putea fi expuse unor riscuri în materie de securitate a informațiilor. Acestea trebuie să includă:

1. activitățile, instalațiile și resursele organizației, precum și serviciile pe care le operează, furnizează, primește sau menține organizația;

2. echipamentele, sistemele, datele și informațiile care contribuie la funcționarea elementelor enumerate la subpct. 1.

(b) Organizația trebuie să identifice interfețele pe care le are cu alte organizații și care ar putea conduce la expunerea reciprocă la riscuri în materie de securitate a informațiilor.

(c) În ceea ce privește elementele și interfețele menționate la lit. (a) și (b), organizația trebuie să identifice riscurile în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației. Pentru fiecare risc identificat, organizația trebuie:

1. să atribuie un nivel de risc în conformitate cu o clasificare predefinită stabilită de organizație;

2. să asocieze fiecare risc și nivelul său aferent cu elementul sau cu interfața corespunzătoare identificată în conformitate cu lit. (a) și (b).

Clasificarea predefinită menționată la subpct. 1 trebuie să țină seama de potențialul de producere a scenariului de amenințare și de gravitatea consecințelor acestuia asupra siguranței. Pe baza acestei clasificări și în funcție de existența sau absența, în cadrul organizației, a unui proces structurat și repetabil de management al riscurilor pentru operațiuni, organizația trebuie să fie în măsură să stabilească dacă riscul este acceptabil sau dacă trebuie tratat în conformitate cu pct. IS.I.OR.210.

Pentru a se facilita comparabilitatea reciprocă a evaluărilor riscurilor, la atribuirea nivelului de risc în temeiul subpct. 1 se ține seama de informațiile relevante obținute în coordonare cu organizațiile menționate la lit. (b).

(d) Organizația trebuie să revizuiască și să actualizeze evaluarea riscurilor efectuată în conformitate cu lit. (a), (b) și, după caz, (c) sau (e) în oricare dintre următoarele situații:

1. atunci când există o modificare a elementelor expuse unor riscuri în materie de securitate a informațiilor;

2. atunci când există o modificare a interfețelor dintre organizație și alte organizații sau o modificare a riscurilor comunicate de celelalte organizații;

3. atunci când există o modificare a informațiilor sau a cunoștințelor utilizate pentru identificarea, analizarea și clasificarea riscurilor;

4. atunci când se atestă necesitatea consolidării cunoștințelor.

(e) Prin derogare de la lit. (c), organizațiile care trebuie să respecte subpartea C din anexa nr. 3 (partea ATM/ANS.OR) la Regulamentul, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 119/2023, înlocuiesc analiza impactului asupra siguranței aviației cu o analiză a impactului asupra serviciilor lor, în conformitate cu evaluarea în sprijinul siguranței prevăzută la pct. ATM/ANS.OR.C.005. Această evaluare în sprijinul siguranței se pune la dispoziția furnizorilor de servicii de trafic aerian cărora organizațiile le furnizează servicii, iar respectivii furnizori de servicii de trafic aerian sunt responsabili cu evaluarea impactului asupra siguranței aviației.

IS.I.OR.210 Tratarea riscurilor în materie de securitate a informațiilor

(a) Organizația trebuie să elaboreze măsuri de abordare a riscurilor inacceptabile identificate în conformitate cu pct. IS.I.OR.205, să le implementeze în timp util și să verifice menținerea eficacității acestora. Măsurile respective trebuie să permită organizației:

1. să controleze circumstanțele care contribuie la apariția efectivă a scenariului de amenințare;

2. să diminueze consecințele asupra siguranței aviației asociate materializării scenariului de amenințare;

3. să evite riscurile.

Măsurile respective nu trebuie să introducă noi riscuri potențiale inacceptabile pentru siguranța aviației.

(b) Persoana menționată la pct. IS.I.OR.240 lit. (a) și (b), precum și ceilalți membri vizați ai personalului organizației, trebuie să fie informați cu privire la rezultatul evaluării riscurilor efectuate în conformitate cu pct. IS.I.OR.205, la scenariile de amenințare corespunzătoare și la măsurile care trebuie implementate.

Organizația trebuie să informeze, de asemenea, organizațiile cu care are o interfață, în conformitate cu pct. IS.I.OR.205 lit. (b), cu privire la orice risc comun.

IS.I.OR.215 Sistemul de raportare internă în materie de securitate a informațiilor

(a) Organizația trebuie să instituie un sistem de raportare internă pentru a permite colectarea și evaluarea evenimentelor legate de securitatea informațiilor, inclusiv a celor care trebuie raportate în temeiul pct. IS.I.OR.230.

(b) Sistemul respectiv și procesul menționat la punctul IS.I.OR.220 trebuie să permită organizației:

1. să identifice care dintre evenimentele raportate în temeiul lit. (a) sunt considerate incidente de securitate a informațiilor sau vulnerabilități cu impact potențial asupra siguranței aviației;

2. să identifice cauzele și factorii determinanți ai incidentelor de securitate a informațiilor, precum și ai vulnerabilităților identificate în conformitate cu subpct. 1, și să le abordeze în cadrul procesului de management al riscurilor în

materie de securitate a informațiilor în conformitate cu pct. IS.I.OR.205 și IS.I.OR.220;

3. să asigure o evaluare a tuturor informațiilor cunoscute și relevante legate de incidentele de securitate a informațiilor și vulnerabilitățile identificate în conformitate cu subpct. 1;

4. să asigure, după caz, implementarea unei metode de distribuire internă a informațiilor.

(c) Orice organizație subcontractată care ar putea expune organizația la riscuri în materie de securitate a informațiilor, cu impact potențial asupra siguranței aviației, are obligația de a raporta organizației evenimentele de securitate a informațiilor. Rapoartele respective se transmit prin procedurile stabilite în angajamentele contractuale specifice și se evaluează în conformitate cu lit. (b).

(d) Organizația trebuie să coopereze, în cadrul investigațiilor, cu orice altă organizație care contribuie semnificativ la securitatea informațiilor în cadrul propriilor sale activități.

(e) Organizația poate integra sistemul de raportare respectiv în alte sisteme de raportare pe care le-a implementat deja.

IS.I.OR.220 Incidentele de securitate a informațiilor – detectare, răspuns și redresare

(a) În funcție de rezultatul evaluării riscurilor, efectuată în conformitate cu pct. IS.I.OR.205, și de rezultatul tratării riscurilor, efectuată în conformitate cu pct. IS.I.OR.210, organizația trebuie să implementeze măsuri de detectare a incidentelor și vulnerabilităților care să indice materializarea potențială a unor riscuri inacceptabile și care pot avea un impact potențial asupra siguranței aviației. Respectivele măsuri de detectare trebuie să permită organizației:

1. să identifice abaterile de la valorile de referință predeterminate ale performanței funcționale;

2. să declanșeze avertizări pentru activarea unor măsuri de răspuns adecvate, în cazul oricărei abateri.

(b) Organizația trebuie să implementeze măsuri pentru a răspunde oricăror evenimente identificate în conformitate cu lit. (a), care se pot transforma ori s-au transformat într-un incident de securitate a informațiilor. Respectivele măsuri de răspuns trebuie să permită organizației:

1. să declanșeze reacția la avertizările menționate la lit. (a) subpct. 2 prin activarea unor resurse și planuri de acțiune predefinite;

2. să limiteze răspândirea unui atac și să evite materializarea deplină a unui scenariu de amenințare;

3. să controleze modul de defectare a elementelor afectate, definite la pct. IS.I.OR.205 lit. (a).

(c) Organizația trebuie să implementeze măsuri de redresare în urma incidentelor de securitate a informațiilor, inclusiv măsuri de urgență, dacă este necesar. Măsurile de redresare respective trebuie să permită organizației:

1. să elimine situația care a cauzat incidentul sau să o limiteze la un nivel tolerabil;

2. să asigure atingerea unei stări de siguranță a elementelor afectate, definite la pct. IS.I.OR.205 lit. (a), în timpul de redresare definit în prealabil de organizație.

IS.I.OR.225 Răspunsul la constatările notificate de AAC

(a) După primirea notificării constatărilor de la AAC, organizația trebuie:

1. să identifice atât cauza sau cauzele profunde ale apariției neconformității, cât și factorii care contribuie la aceasta;

2. să definească un plan de acțiuni corective;

3. să demonstreze corectarea neconformității într-un mod considerat satisfăcător de către AAC.

(b) Acțiunile menționate la lit. (a) trebuie întreprinse în termenul convenit cu AAC.

IS.I.OR.230 Sistemul de raportare externă în materie de securitate a informațiilor

(a) Fără a aduce atingere reglementării aeronautice civile „Regulamentul privind raportarea, analiza şi acţiunile subsecvente cu privire la evenimentele de aviaţie civilă”, aprobat prin Ordin al ministrului economiei și infrastructurii nr. 119/2020, organizația trebuie să implementeze un sistem de raportare în materie de securitate a informațiilor care să fie conform cerințelor stabilite de AAC.

(b) Fără a aduce atingere obligațiilor prevăzute în reglementarea aeronautică civilă „Regulamentul privind raportarea, analiza şi acţiunile subsecvente cu privire la evenimentele de aviaţie civilă”, aprobat prin Ordin al ministrului economiei și infrastructurii nr. 119/2020, organizația trebuie să se asigure că orice incident sau vulnerabilitate în materie de securitate a informațiilor, care poate reprezenta un risc semnificativ pentru siguranța aviației, este raportat către AAC. În plus:

1. atunci când un astfel de incident sau o astfel de vulnerabilitate afectează o aeronavă ori un sistem sau o componentă asociată, organizația trebuie să raporteze acest lucru și titularului aprobării de proiect;

2. atunci când un astfel de incident sau o astfel de vulnerabilitate afectează un sistem sau element constitutiv utilizat de organizație, organizația trebuie să raporteze acest lucru organizației responsabile de proiectarea sistemului sau a elementului constitutiv.

(c) Organizația trebuie să raporteze situațiile menționate la lit. (b), după cum urmează:

1. se transmite o notificare AAC și, dacă este cazul, titularului aprobării de proiect sau organizației responsabile de proiectarea sistemului sau a elementului constitutiv, imediat ce organizația ia cunoștință de situație;

2. se transmite un raport AAC și, dacă este cazul, titularului aprobării de proiect sau organizației responsabile de proiectarea sistemului sau a elementului constitutiv, cât mai curând posibil, însă fără a depăși 72 de ore de la momentul în care organizația a luat cunoștință de situație, în afara cazului în care circumstanțe excepționale împiedică acest lucru.

Raportul se întocmește în forma stabilită de AAC și trebuie să conțină toate informațiile relevante despre situația de care a luat cunoștință organizația;

3. se transmite AAC și, dacă este cazul, titularului aprobării de proiect sau organizației responsabile de proiectarea sistemului sau a elementului constitutiv un raport de urmărire, în care se oferă detalii privind acțiunile întreprinse sau pe care organizația intenționează să le întreprindă în urma incidentului, precum și privind acțiunile pe care organizația intenționează să le întreprindă pentru a preveni, în viitor, producerea unor incidente similare de securitate a informațiilor.

Raportul de urmărire se transmite de îndată ce au fost identificate acțiunile respective și se întocmește în forma stabilită de AAC.

IS.I.OR.235 Subcontractarea activităților de management al securității informațiilor

(a) Organizația trebuie să se asigure că, atunci când subcontractează altor organizații orice parte a activităților menționate la pct. IS.I.OR.200, activitățile subcontractate respectă cerințele din prezentul Regulament și că organizația subcontractată lucrează sub supravegherea sa. Organizația trebuie să se asigure că riscurile asociate activităților subcontractate sunt gestionate în mod corespunzător.

(b) Organizația trebuie să se asigure că AAC poate avea acces, la cerere, la organizația subcontractată, pentru a determina menținerea conformității cu cerințele aplicabile stabilite în prezentul Regulament.

IS.I.OR.240 Cerințele în materie de personal

(a) Managerul responsabil, desemnat în conformitate cu Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 465/2025; Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 612/2022; Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 204/2020; Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 134/2019; Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 119/2023 sau cu cadrul de reglementare pentru U-space, după caz, al organizațiile menționate la pct. 2 din prezentul Regulament trebuie să aibă drepturile statutare necesare pentru a se asigura că toate activitățile prevăzute în prezentul Regulament pot fi finanțate și efectuate. Persoana respectivă trebuie:

1. să se asigure că sunt disponibile toate resursele necesare pentru a se asigura conformitatea cu cerințele prezentului Regulament;

2. să stabilească și să promoveze politica de securitate a informațiilor menționată la pct. IS.I.OR.200 lit. (a) subpct. 1;

3. să demonstreze că are o înțelegere de bază a prezentului Regulament.

(b) Managerul responsabil trebuie să numească o persoană sau un grup de persoane pentru a se asigura că organizația respectă cerințele prezentului Regulament și trebuie să definească nivelul de autoritate al acestora. Persoana sau grupul de persoane au obligația să raporteze direct managerului responsabil și trebuie să dețină pregătirea, cunoștințele și experiența necesară pentru îndeplinirea responsabilităților asumate. În cadrul procedurilor trebuie să se stabilească cine suplinește o anumită persoană în cazul unei absențe îndelungate a persoanei respective.

(c) Managerul responsabil trebuie să însărcineze o persoană sau un grup de persoane cu responsabilitatea de a gestiona funcția de monitorizare a conformității menționată la pct. IS.I.OR.200 lit. (a) subpct. 12.

(d) Atunci când organizația partajează structuri organizaționale, politici, procese și proceduri în materie de securitate a informațiilor cu alte organizații sau cu domenii ale propriei organizații care nu fac parte din aprobare sau din declarație, managerul responsabil își poate delega activitățile unei persoane responsabile comune.

Într-un astfel de caz, se stabilesc măsuri de coordonare între managerul responsabil al organizației și persoana responsabilă comună pentru a se asigura integrarea adecvată a managementului securității informațiilor în cadrul organizației.

(e) Managerul responsabil sau persoana responsabilă comună menționată la lit. (d) trebuie să aibă drepturile statutare necesare pentru a institui și a menține structurile organizaționale, politicile, procesele și procedurile necesare pentru implementarea pct. IS.I.OR.200.

(f) Organizația trebuie să dispună de o procedură prin care să se asigure că are suficient personal disponibil pentru îndeplinirea activităților reglementate de prezenta anexă.

(g) Organizația trebuie să dispună de o procedură prin care să se asigure că personalul menționat la lit. (f) are competența necesară pentru a-și îndeplini sarcinile.

(h) Organizația trebuie să dispună de o procedură prin care să se asigure că personalul este informat cu privire la responsabilitățile aferente rolurilor și sarcinilor atribuite.

(i) Organizația trebuie să se asigure că identitatea și fiabilitatea personalului care are acces la sistemele informatice și la datele care fac obiectul cerințelor prezentului Regulament sunt stabilite în mod corespunzător.

IS.I.OR.245 Păstrarea evidențelor

(a) Organizația trebuie să păstreze evidența activităților sale de management al securității informațiilor.

1. Organizația trebuie să se asigure că următoarele evidențe sunt arhivate și trasabile:

(i) orice aprobare primită și orice evaluare conexă a riscurilor în materie de securitate a informațiilor în conformitate cu pct. IS.I.OR.200 lit. (e);

(ii) contractele pentru activitățile menționate la pct. IS.I.OR.200 lit. (a) subpct. 9;

(iii) evidențele proceselor-cheie menționate la pct. IS.I.OR.200 lit. (d);

(iv) evidențele riscurilor identificate în evaluarea riscurilor menționată la pct. IS.I.OR.205, împreună cu măsurile conexe de tratare a riscurilor menționate la pct. IS.I.OR.210;

(v) evidențele incidentelor și vulnerabilităților în materie de securitate a informațiilor raportate în conformitate cu sistemele de raportare menționate la pct. IS.I.OR.215 și IS.I.OR.230;

(vi) evidențele evenimentelor de securitate a informațiilor care necesită o reevaluare pentru depistarea unor incidente sau vulnerabilități nedetectate în materie de securitate a informațiilor.

2. Evidențele menționate la subpct. 1 pct. (i) se păstrează timp de cel puțin cinci ani de la data la care aprobarea și-a pierdut valabilitatea.

3. Evidențele menționate la subpct. 1 pct. (ii) se păstrează timp de cel puțin cinci ani de la data la care contractul a fost modificat sau rezolvit.

4. Evidențele menționate la subpct. 1 pct. (iii), (iv) și (v) se păstrează timp de cel puțin cinci ani.

5. Evidențele menționate la subpct. 1 pct. (vi) se păstrează până la reevaluarea respectivelor evenimente de securitate a informațiilor, efectuată cu o periodicitate definită în cadrul unei proceduri instituite de organizație.

(b) Organizația trebuie să păstreze evidența calificărilor și a experienței personalului propriu implicat în activități de management al securității informațiilor.

1. Evidențele calificărilor și ale experienței personalului se păstrează atât timp cât persoana lucrează pentru organizație și timp de cel puțin trei ani după ce persoana a părăsit organizația.

2. Membrii personalului trebuie să primească, la cerere, acces la evidențele personale. În plus, la cererea membrilor personalului, organizația trebuie să le furnizeze acestora, la părăsirea organizației, o copie a evidențelor personale.

(c) Formatul evidențelor se specifică în procedurile organizației.

(d) Evidențele se stochează astfel încât să fie protejate împotriva deteriorării, alterării și furtului, informațiile fiind identificate, după caz, conform nivelului lor de clasificare de securitate. Organizația trebuie să se asigure că evidențele sunt stocate prin mijloace care să asigure integritatea, autenticitatea și accesul autorizat.

IS.I.OR.250 Manualul de management al securității informațiilor (MMSI)

(a) Organizația trebuie să pună la dispoziția AAC un manual de management al securității informațiilor (MMSI) și, când este cazul, eventualele manuale și proceduri conexe la care se face trimitere în manualul respectiv, care conține:

1. declarația semnată de managerul responsabil, prin care se confirmă că organizația își va desfășura în permanență activitatea în conformitate cu prezenta anexă și cu MMSI. Dacă managerul responsabil nu este directorul general al organizației, declarația trebuie să fie contrasemnată de directorul general;

2. funcția (funcțiile), numele, atribuțiile, răspunderile, responsabilitățile și competențele persoanei sau persoanelor definite la pct. IS.I.OR.240 lit. (b) și (c);

3. funcția, numele, atribuțiile, răspunderile, responsabilitățile și competența persoanei responsabile comune definite la pct. IS.I.OR.240 lit. (d), dacă este cazul;

4. politica de securitate a informațiilor instituită de organizație, astfel cum este menționată la pct. IS.I.OR.200 lit. (a) subpct. 1;

5. descrierea generală a resurselor umane, din punctul de vedere al efectivelor și categoriilor, precum și a sistemului instituit pentru planificarea disponibilității personalului, astfel cum se prevede la pct. IS.I.OR.240;

6. funcția (funcțiile), numele, atribuțiile, răspunderile, responsabilitățile și competențele persoanelor-cheie responsabile de implementarea pct. IS.I.OR.200, inclusiv ale persoanei sau persoanelor responsabile pentru funcția de monitorizare a conformității, menționată la pct. IS.I.OR.200 lit. (a) subpct. 12;

7. organigrama care ilustrează liniile ierarhice conexe în materie de răspundere și responsabilitate pentru persoanele menționate la subpct. 2 și 6;

8. descrierea sistemului de raportare internă menționat la pct. IS.I.OR.215;

9. procedurile în care se specifică modul în care organizația asigură conformitatea cu prezenta parte, în particular:

(i) documentația menționată la pct. IS.I.OR.200 lit. (c);

(ii) procedurile care definesc modul în care organizația controlează eventualele activități subcontractate, astfel cum se menționează la pct. IS.I.OR.200 lit. (a) subpct. 9;

(iii) procedura de modificare a MMSI-ului, menționată la lit. (c);

10. informații detaliate referitoare la mijloace de conformare alternative aprobate în prezent.

(b) Ediția inițială a MMSI-ului trebuie să fie aprobată, iar o copie trebuie să fie păstrată de AAC. MMSI-ul trebuie modificat în funcție de necesități, astfel încât să reprezinte o descriere actualizată a SMSI-ului organizației. O copie a oricăror modificări aduse MMSI-ului trebuie transmisă către AAC.

(c) Modificările aduse MMSI-ului se gestionează în cadrul unei proceduri instituite de organizație. Orice modificare care nu este acoperită de domeniul de aplicare a acestei proceduri și orice modificare legată de modificările menționate la pct. IS.I.OR.255 lit. (b) trebuie să fie aprobată de AAC.

(d) Organizația poate integra MMSI-ul în alte specificații sau manuale de management pe care le deține, cu condiția ca acestea să conțină o referință încrucișată clară, care să indice părțile din specificațiile sau manualul de management ce corespund diferitelor cerințe din prezenta anexă.

IS.I.OR.255 Modificări ale sistemului de management al securității informațiilor

(a) Modificările aduse SMSI-ului pot fi gestionate și notificate AAC în cadrul unei proceduri elaborate de organizație. Procedura respectivă trebuie să fie aprobată de către AAC.

(b) În ceea ce privește modificările SMSI-ului care nu fac obiectul procedurii menționate la lit. (a), organizația trebuie să solicite și să obțină o aprobare din partea AAC.

În ceea ce privește respectivele modificări:

1. cererea se depune înainte să intervină modificarea respectivă, pentru a i se permite AAC să stabilească continuitatea conformității cu prezentul Regulament și să modifice, dacă este necesar, certificatul organizației și condițiile de aprobare anexate acestuia;

2. organizația trebuie să pună la dispoziția AAC toate informațiile solicitate pentru evaluarea modificării;

3. modificarea se implementează numai după primirea unei aprobări oficiale din partea AAC;

4. organizația trebuie să își desfășoare activitatea în condițiile stabilite de AAC în timpul implementării modificărilor respective.

IS.I.OR.260 Îmbunătățirea continuă

(a) Organizația trebuie să evalueze, cu ajutorul unor indicatori de performanță adecvați, eficacitatea și maturitatea SMSI-ului. Evaluarea respectivă trebuie efectuată pe baza unui calendar predefinit de organizație sau în urma unui incident de securitate a informațiilor.

(b) Dacă în urma evaluării efectuate în conformitate cu lit. (a) se constată deficiențe, organizația trebuie să ia măsurile de îmbunătățire necesare pentru a se asigura că SMSI-ul continuă să respecte cerințele aplicabile și că el menține riscurile în materie de securitate a informațiilor la un nivel acceptabil. În plus, organizația trebuie să reevalueze elementele SMSI vizate de măsurile adoptate.

[PARTEA-IS.D.OR]

IS.D.OR.100 Domeniul de aplicare

Prezenta parte stabilește cerințele care trebuie îndeplinite de organizațiile menționate la pct. 2 subpct. 2.1. și 2.4. din prezentul Regulament.

IS.D.OR.200 Sistemul de management al securității informațiilor (SMSI)

(a) Pentru a atinge obiectivele prevăzute la pct. 1 din Regulament, organizația trebuie să instituie, să implementeze și să mențină un sistem de management al securității informațiilor (SMSI), care asigură faptul că organizația:

(1) instituie o politică de securitate a informațiilor în care sunt prevăzute principiile generale ale organizației în ceea ce privește impactul potențial al riscurilor în materie de securitate a informațiilor asupra siguranței aviației;

(2) identifică și examinează riscurile în materie de securitate a informațiilor în conformitate cu pct. IS.D.OR.205;

(3) definește și implementează măsurile de tratare a riscurilor în materie de securitate a informațiilor în conformitate cu pct. IS.D.OR.210;

(4) implementează un sistem de raportare internă în materie de securitate a informațiilor în conformitate cu pct. IS.D.OR.215;

(5) definește și implementează, în conformitate cu punctul IS.D.OR.220, măsurile necesare pentru detectarea evenimentelor de securitate a informațiilor, le identifică pe cele care sunt considerate incidente cu impact potențial asupra siguranței aviației, cu excepția cazurilor permise conform pct. IS.D.OR.205 lit. (e), asigură un răspuns la respectivele incidentele de securitate a informațiilor și de redresare în urma acestora;

(6) implementează măsurile care au fost notificate de AAC ca reacție imediată la un incident sau la o vulnerabilitate în materie de securitate a informațiilor, care au impact asupra siguranței aviației;

(7) ia măsurile corespunzătoare, în conformitate cu pct. IS.D.OR.225, pentru abordarea constatărilor notificate de AAC;

(8) implementează un sistem de raportare externă în conformitate cu pct. IS.D.OR.230, astfel încât AAC să poată lua măsurile corespunzătoare;

(9) îndeplinește cerințele de la pct. IS.D.OR.235 atunci când subcontractează altor organizații orice parte a activităților menționate la pct. IS.D.OR.200;

(10) îndeplinește cerințele în materie de personal stabilite la pct. IS.D.OR.240;

(11) îndeplinește cerințele de păstrare a evidențelor stabilite la pct. IS.D.OR.245;

(12) monitorizează îndeplinirea de către organizație a cerințelor din prezentul Regulament și transmite managerului responsabil sau, în cazul organizațiilor de proiectare, șefului organizației de proiectare, feedback cu privire la constatări, pentru a asigura implementarea efectivă a măsurilor corective;

(13) protejează, fără a aduce atingere cerințelor aplicabile în materie de raportare a incidentelor, confidențialitatea oricăror informații pe care organizația le-ar fi putut primi de la alte organizații, în funcție de nivelul de sensibilitate a informațiilor respective.

(b) Pentru a îndeplini în permanență cerințele menționate la pct. 1 din Regulament, organizația trebuie să implementeze un proces de îmbunătățire continuă în conformitate cu pct. IS.D.OR.260.

(c) Organizația trebuie să documenteze, în conformitate cu pct. IS.D.OR.250, toate procesele, procedurile, rolurile și responsabilitățile cheie necesare pentru a se conforma pct. IS.D.OR.200 lit. (a) și să instituie un proces de modificare a documentației respective. Modificările aduse acestor procese, proceduri, roluri și responsabilități se gestionează în conformitate cu pct. IS.D.OR.255.

(d) Procesele, procedurile, rolurile și responsabilitățile instituite de organizație pentru a se conforma prevederilor pct. IS.D.OR.200 lit. (a) trebuie să corespundă naturii și complexității activităților sale, pe baza unei evaluări a riscurilor în materie de securitate a informațiilor inerente activităților respective, și pot fi integrate în alte sisteme de management existente care sunt deja implementate de organizație.

(e) Fără a se aduce atingere obligației de conformitate cu cerințele de raportare prevăzute în reglementarea aeronautică civilă „Regulamentul privind raportarea, analiza şi acţiunile subsecvente cu privire la evenimentele de aviaţie civilă”, aprobat prin Ordin al ministrului economiei și infrastructurii nr. 119/2020 și cu cerințele de la pct. IS.D.OR.200 lit. (a) subpct. (13), organizația poate primi din partea AAC aprobarea de a nu implementa cerințele menționate la literele (a)-(d) și cerințele conexe prevăzute la pct. IS.D.OR.205 – IS.D.OR.260, dacă demonstrează într-un mod considerat satisfăcător de AAC că activitățile, instalațiile și resursele sale, precum și serviciile pe care le operează, furnizează, primește și menține nu prezintă niciun risc în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației pentru organizație în sine sau pentru alte organizații. Aprobarea trebuie să se bazeze pe o evaluare documentată a riscurilor în materie de securitate a informațiilor, efectuată de organizație sau de o parte terță în conformitate cu pct. IS.D.OR.205, precum și examinată și aprobată de AAC.

Menținerea valabilității respectivei aprobări va fi examinată de AAC în urma ciclului de audit de supraveghere aplicabil, precum și ori de câte ori sunt implementate modificări în domeniul de activitate al organizației.

IS.D.OR.205 Evaluarea riscurilor în materie de securitate a informațiilor

(a) Organizația trebuie să identifice toate elementele care ar putea fi expuse unor riscuri în materie de securitate a informațiilor. Acestea trebuie să includă:

(1) activitățile, instalațiile și resursele organizației, precum și serviciile pe care aceasta le operează, furnizează, primește sau menține;

(2) echipamentele, sistemele, datele și informațiile care contribuie la funcționarea elementelor enumerate la subpct. (1).

(b) Organizația trebuie să identifice interfețele pe care le are cu alte organizații și care ar putea conduce la expunerea reciprocă la riscuri în materie de securitate a informațiilor.

(c) În ceea ce privește elementele și interfețele menționate la lit. (a) și (b), organizația trebuie să identifice riscurile în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației. Pentru fiecare risc identificat, organizația trebuie:

(1) să atribuie un nivel de risc în conformitate cu o clasificare predefinită stabilită de organizație;

(2) să asocieze fiecare risc și nivelul aferent acestuia cu elementul sau interfața corespunzătoare, identificată în conformitate cu lit. (a) și (b).

Clasificarea predefinită menționată la subpct. (1) trebuie să țină seama de potențialul de producere a scenariului de amenințare și de gravitatea consecințelor acestuia asupra siguranței. Pe baza acestei clasificări și ținând cont dacă organizația dispune sau nu de un proces structurat și repetabil de management al riscurilor pentru operațiuni, organizația trebuie să fie în măsură să stabilească dacă riscul este acceptabil sau dacă trebuie tratat în conformitate cu pct. IS.D.OR.210.

Pentru a se facilita comparabilitatea reciprocă a evaluărilor riscurilor, la atribuirea nivelului de risc în temeiul subpct. (1) se ține seama de informațiile relevante obținute în coordonare cu organizațiile menționate la lit. (b).

(d) Organizația trebuie să revizuiască și să actualizeze evaluarea riscurilor efectuată în conformitate cu lit. (a), (b) și (c) în oricare dintre următoarele situații:

(1) atunci când există modificări ale elementelor expuse unor riscuri în materie de securitate a informațiilor;

(2) atunci când există modificări ale interfețelor dintre organizație și alte organizații sau modificări ale riscurilor comunicate de celelalte organizații;

(3) atunci când există modificări ale informațiilor sau ale cunoștințelor utilizate pentru identificarea, analizarea și clasificarea riscurilor;

(4) atunci când se atestă necesitatea consolidării cunoștințelor.

IS.D.OR.210 Tratarea riscurilor în materie de securitate a informațiilor

(a) Organizația trebuie să elaboreze măsuri de abordare a riscurilor inacceptabile identificate în conformitate cu pct. IS.D.OR.205, să le implementeze în timp util și să verifice menținerea eficacității acestora. Măsurile respective trebuie să permită organizației:

(1) să controleze circumstanțele care contribuie la apariția efectivă a scenariului de amenințare;

(2) să diminueze consecințele asupra siguranței aviației, asociate materializării scenariului de amenințare;

(3) să evite riscurile.

Măsurile respective nu trebuie să introducă riscuri potențiale noi, inacceptabile pentru siguranța aviației.

(b) Persoana menționată la pct. IS.D.OR.240 lit. (a) și (b), precum și ceilalți membri vizați ai personalului organizației, trebuie să fie informați cu privire la rezultatul evaluării riscurilor efectuate în conformitate cu pct. IS.D.OR.205, la scenariile de amenințare corespunzătoare și la măsurile care trebuie implementate.

Organizația trebuie să informeze, de asemenea, organizațiile cu care are o interfață în conformitate cu pct. IS.D.OR.205 lit. (b) cu privire la orice risc comun.

IS.D.OR.215 Sistemul de raportare internă în materie de securitate a informațiilor

(a) Organizația trebuie să instituie un sistem de raportare internă pentru a permite colectarea și evaluarea evenimentelor legate de securitatea informațiilor, inclusiv a celor care trebuie raportate în temeiul pct. IS.D.OR.230.

(b) Sistemul respectiv și procesul menționat la pct. IS.D.OR.220 trebuie să îi permită organizației:

(1) să identifice care dintre evenimentele raportate în temeiul lit. (a) sunt considerate incidente de securitate a informațiilor sau vulnerabilități cu impact potențial asupra siguranței aviației;

(2) să identifice cauzele și factorii determinanți ai incidentelor de securitate a informațiilor, precum și vulnerabilitățile identificate în conformitate cu subpct. (1) și să le abordeze în cadrul procesului de management al riscurilor în materie de securitate a informațiilor în conformitate cu pct. IS.D.OR.205 și IS.D.OR.220;

(3) să asigure o evaluare a tuturor informațiilor cunoscute și relevante legate de incidentele de securitate a informațiilor și vulnerabilitățile identificate în conformitate cu subpct. (1);

(4) să asigure implementarea unei metode de distribuire internă a informațiilor, după caz.

(c) Orice organizație subcontractată care ar putea expune organizația la riscuri în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației are obligația de a raporta organizației evenimentele de securitate a informațiilor. Rapoartele respective se transmit prin procedurile stabilite în angajamentele contractuale specifice și se evaluează în conformitate cu lit. (b).

(d) Organizația trebuie să coopereze în cadrul investigațiilor cu orice altă organizație care are o contribuție semnificativă la securitatea informațiilor în cadrul propriilor sale activități.

(e) Organizația poate integra sistemul de raportare respectiv în alte sisteme de raportare pe care le-a implementat deja.

IS.D.OR.220 Incidentele de securitate a informațiilor – detectare, răspuns și redresare

(a) În funcție de rezultatul evaluării riscurilor, efectuată în conformitate cu pct. IS.D.OR.205, și de rezultatul tratării riscurilor, efectuată în conformitate cu pct. IS.D.OR.210, organizația trebuie să implementeze măsuri de detectare a

incidentelor și vulnerabilităților care indică materializarea potențială a unor riscuri inacceptabile și care pot avea un impact potențial asupra siguranței aviației. Măsurile de detectare respective trebuie să permită organizației:

(1) să identifice abaterile de la valorile de referință predeterminate ale performanței funcționale;

(2) să declanșeze avertizări pentru activarea unor măsuri de răspuns adecvate, în cazul oricărei abateri.

(b) Organizația trebuie să implementeze măsuri pentru a răspunde oricăror evenimente identificate în conformitate cu lit. (a) care se pot transforma ori s-au transformat într-un incident de securitate a informațiilor. Aceste măsuri de răspuns trebuie să permită organizației:

(1) să declanșeze reacția la avertizările menționate la lit. (a) subpct. (2) prin activarea unor resurse și planuri de acțiune predefinite;

(2) să limiteze răspândirea unui atac și să evite materializarea deplină a unui scenariu de amenințare;

(3) să controleze modul de defectare a elementelor afectate, definite la pct. IS.D.OR.205 lit. (a).

(c) Organizația trebuie să implementeze măsuri de redresare în urma incidentelor de securitate a informațiilor, inclusiv măsuri de urgență, dacă este necesar. Respectivele măsuri de redresare trebuie să permită organizației:

(1) să elimine situația care a cauzat incidentul sau să o limiteze la un nivel tolerabil;

(2) să asigure atingerea unei stări de siguranță a elementelor afectate, definite la pct. IS.D.OR.205 lit. (a), în intervalul de redresare definit în prealabil de organizație.

IS.D.OR.225 Răspunsul la constatările notificate de AAC

(a) După primirea notificării constatărilor de la AAC, organizația trebuie:

(1) să identifice atât cauza sau cauzele profunde ale apariției neconformității, cât și factorii care contribuie la aceasta;

(2) să definească un plan de acțiuni corective;

(3) să demonstreze corectarea neconformității în mod considerat satisfăcător de către AAC.

(b) Acțiunile menționate la lit. (a) trebuie să fie întreprinse în termenul convenit cu AAC.

IS.D.OR.230 Sistemul de raportare externă în materie de securitate a informațiilor

(a) Fără a aduce atingere prevederilor reglementării aeronautice civile „Regulamentul privind raportarea, analiza şi acţiunile subsecvente cu privire la evenimentele de aviaţie civilă”, aprobat prin Ordin al ministrului economiei și infrastructurii nr. 119/2020, organizația trebuie să implementeze un sistem de

raportare în materie de securitate a informațiilor care să fie conform cu cerințele stabilite de AAC.

(b) Fără a aduce atingere obligațiilor prevăzute în reglementarea aeronautică civilă „Regulamentul privind raportarea, analiza şi acţiunile subsecvente cu privire la evenimentele de aviaţie civilă”, aprobat prin Ordin al ministrului economiei și infrastructurii nr. 119/2020, organizația trebuie să se asigure că orice incident de securitate a informațiilor sau vulnerabilitate care poate reprezenta un risc semnificativ pentru siguranța aviației este raportată către AAC. În plus:

(1) atunci când un astfel de incident sau o astfel de vulnerabilitate afectează o aeronavă ori un sistem sau o componentă asociată, organizația trebuie să raporteze acest lucru și titularului aprobării de proiect;

(2) atunci când un astfel de incident sau o astfel de vulnerabilitate afectează un sistem sau un element constitutiv utilizat de organizație, ea trebuie să raporteze acest lucru organizației responsabile de proiectarea sistemului sau a elementului constitutiv.

(c) Organizația trebuie să raporteze situațiile menționate la lit. (b), după cum urmează:

(1) se transmite o notificare AAC și, dacă este cazul, titularului aprobării de proiect sau organizației responsabile de proiectarea sistemului sau a elementului constitutiv, de îndată ce organizația ia cunoștință de situație;

(2) se transmite un raport AAC și, dacă este cazul, titularului aprobării de proiect sau organizației responsabile de proiectarea sistemului sau a elementului constitutiv, cât mai curând posibil, însă fără a depăși 72 de ore de la momentul în care organizația a luat cunoștință de situație, în afara cazului în care circumstanțe excepționale împiedică acest lucru.

Raportul se întocmește în forma stabilită de AAC și trebuie să conțină toate informațiile relevante despre situația de care a luat cunoștință organizația;

(3) se transmite AAC și, dacă este cazul, titularului aprobării de proiect sau organizației responsabile de proiectarea sistemului sau a elementului constitutiv, un raport de urmărire care oferă detalii privind acțiunile întreprinse sau pe care organizația intenționează să le întreprindă în urma incidentului, precum și privind acțiunile pe care organizația intenționează să le întreprindă pentru a preveni, pe viitor, producerea unor incidente similare de securitate a informațiilor.

Raportul de urmărire se transmite de îndată ce au fost identificate respectivele acțiuni și se întocmește în forma stabilită de AAC.

IS.D.OR.235 Subcontractarea activităților de management al securității informațiilor

(a) Organizația trebuie să se asigure că, atunci când subcontractează altor organizații orice parte a activităților menționate la pct. IS.D.OR.200, activitățile subcontractate respectă cerințele din prezentul Regulament și că organizația subcontractată activează sub supravegherea sa. Organizația trebuie să se asigure

că riscurile asociate activităților subcontractate sunt gestionate în mod corespunzător.

(b) Organizația trebuie să se asigure că AAC poate avea acces, la cerere, la organizația subcontractată, pentru a determina menținerea conformității cu cerințele aplicabile stabilite în prezentul Regulament.

IS.D.OR.240 Cerințele în materie de personal

(a) Managerul responsabil al organizației sau, în cazul organizațiilor de proiectare, șeful organizației de proiectare, desemnat în conformitate cu Regulamentele aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 91/2024 și, respectiv, Hotărârea Guvernului nr. 653/2018, astfel cum se menționează la prevederile pct. 2 subpct. 2.1 și 2.4 din prezentul Regulament, trebuie să aibă drepturile statutare necesare pentru a se asigura că toate activitățile prevăzute în prezentul Regulament pot fi finanțate și efectuate. Persoana respectivă trebuie:

(1) să se asigure că sunt disponibile toate resursele necesare pentru a se conforma cerințelor prezentului Regulament;

(2) să stabilească și să promoveze politica de securitate a informațiilor menționată la pct. IS.D.OR.200 lit. (a) subpct. (1);

(3) să demonstreze că deține cunoștințe de bază privind prezentul Regulament.

(b) Managerul responsabil sau, în cazul organizațiilor de proiectare, șeful organizației de proiectare trebuie să numească o persoană sau un grup de persoane pentru a asigura conformitatea organizației cu cerințele prezentului Regulament și trebuie să definească nivelul de autoritate al acestora. Persoana sau grupul de persoane au obligația să raporteze direct managerului responsabil sau, în cazul organizațiilor de proiectare, șefului organizației de proiectare și trebuie să dețină pregătirea, cunoștințele și experiența necesare pentru executarea responsabilităților asumate. În cadrul procedurilor trebuie să se stabilească cine suplinește o anumită persoană în cazul unei absențe îndelungate a acesteia.

(c) Managerul responsabil sau, în cazul organizațiilor de proiectare, șeful organizației de proiectare trebuie să însărcineze o persoană sau un grup de persoane cu responsabilitatea de a gestiona funcția de monitorizare a conformității, menționată la pct. IS.D.OR.200 lit. (a) subpct. (12).

(d) Atunci când organizația partajează structuri organizaționale, politici, procese și proceduri în materie de securitate a informațiilor cu alte organizații sau cu domenii ale propriei organizări care nu fac parte din aprobare sau din declarație, managerul responsabil sau, în cazul organizațiilor de proiectare, șeful organizației de proiectare, își poate delega activitățile unei persoane responsabile comune.

Într-un astfel de caz, se stabilesc măsuri de coordonare între managerul responsabil al organizației sau, în cazul organizațiilor de proiectare, șeful organizației de proiectare și persoana responsabilă comună, pentru a se asigura integrarea adecvată a managementului securității informațiilor în cadrul organizației.

(e) Managerul responsabil sau șeful organizației de proiectare ori persoana responsabilă comună menționată la lit. (d) trebuie să aibă drepturile statutare necesare pentru a institui și a menține structurile organizaționale, politicile, procesele și procedurile necesare pentru implementarea pct. IS.D.OR.200.

(f) Organizația trebuie să dispună de un proces prin care să se asigure că are suficient personal disponibil pentru îndeplinirea activităților reglementate de prezenta anexă.

(g) Organizația trebuie să dispună de un proces prin care să se asigure că personalul menționat la lit. (f) are competența necesară pentru a-și îndeplini sarcinile.

(h) Organizația trebuie să dispună de un proces prin care să se asigure că personalul este informat cu privire la responsabilitățile aferente rolurilor și sarcinilor atribuite.

(i) Organizația trebuie să se asigure că identitatea și fiabilitatea personalului care are acces la sistemele informatice și la datele care fac obiectul cerințelor prezentului Regulament sunt stabilite corespunzător.

IS.D.OR.245 Păstrarea evidențelor

(a) Organizația trebuie să păstreze evidența activităților sale de management al securității informațiilor.

(1) Organizația trebuie să se asigure că următoarele evidențe sunt arhivate și trasabile:

(i) orice aprobare primită și orice evaluare conexă a riscurilor în materie de securitate a informațiilor în conformitate cu pct. IS.D.OR.200 lit. (e);

(ii) contractele pentru activitățile menționate la pct. IS.D.OR.200 lit. (a) subpct. (9);

(iii) evidențele proceselor-cheie menționate la pct. IS.D.OR.200 lit. (d);

(iv) evidențele riscurilor identificate în evaluarea riscurilor menționată la pct. IS.D.OR.205, împreună cu măsurile conexe de tratare a riscurilor menționate la pct. IS.D.OR.210;

(v) evidențele incidentelor și vulnerabilităților în materie de securitate a informațiilor, raportate în conformitate cu sistemele de raportare menționate la pct. IS.D.OR.215 și IS.D.OR.230;

(vi) evidențele evenimentelor de securitate a informațiilor care ar putea necesita o reevaluare pentru depistarea unor incidente sau vulnerabilități nedetectate în materie de securitate a informațiilor.

(2) Evidențele menționate la subpct. (1) pct. (i) se păstrează timp de cel puțin cinci ani de la data la care aprobarea și-a pierdut valabilitatea.

(3) Evidențele menționate la subpct. (1) punctul (ii) se păstrează timp de cel puțin cinci ani de la data la care contractul a fost modificat sau rezolvit.

(4) Evidențele menționate la subpct. (1) pct. (iii), (iv) și (v) se păstrează timp de cel puțin cinci ani.

(5) Evidențele menționate la subpct. (1) pct. (vi) se păstrează până la reevaluarea respectivelor evenimente de securitate a informațiilor, efectuată cu o periodicitate definită în cadrul unei proceduri instituite de organizație.

(b) Organizația trebuie să păstreze evidența calificărilor și a experienței personalului propriu implicat în activități de management al securității informațiilor.

(1) Evidențele calificărilor și ale experienței personalului se păstrează atât timp cât persoana lucrează pentru organizație și timp de cel puțin trei ani după ce persoana a părăsit organizația.

(2) Membrii personalului trebuie să primească, la cerere, acces la evidențele personale. În plus, la cererea membrilor personalului, organizația trebuie să le furnizeze acestora, la părăsirea organizației, o copie a evidențelor personale.

(c) Formatul evidențelor se specifică în procedurile organizației.

(d) Evidențele se stochează astfel încât să fie protejate împotriva deteriorării, alterării și furtului, informațiile fiind identificate, după caz, conform nivelului lor de clasificare de securitate. Organizația trebuie să se asigure că evidențele sunt stocate prin mijloace care să asigure integritatea, autenticitatea și accesul autorizat.

IS.D.OR.250 Manualul de management al securității informațiilor (MMSI)

(a) Organizația trebuie să pună la dispoziția AAC un manual de management al securității informațiilor (MMSI) și, atunci când este cazul, orice alte manuale și proceduri conexe la care se face trimitere în manualul respectiv, care să conțină:

(1) declarația semnată de managerul responsabil sau, în cazul organizațiilor de proiectare, de șeful organizației de proiectare, prin care se confirmă că organizația își va desfășura în permanență activitatea în conformitate cu prezenta anexă și cu MMSI. Dacă managerul responsabil sau, în cazul organizațiilor de proiectare, șeful organizației de proiectare nu este directorul general al organizației, declarația trebuie să fie contrasemnată de directorul general;

(2) funcția (funcțiile), numele, atribuțiile, răspunderile, responsabilitățile și competențele persoanei sau persoanelor menționate la pct. IS.D.OR.240 lit. (b) și (c);

(3) funcția, numele, atribuțiile, răspunderile, responsabilitățile și competențele persoanei responsabile comune menționate la pct. IS.D.OR.240 lit. (d), dacă este cazul;

(4) politica de securitate a informațiilor instituită de organizație, astfel cum este menționată la pct. IS.D.OR.200 lit. (a) subpct. (1);

(5) descrierea generală a resurselor umane, din perspectiva efectivelor și categoriilor, precum și a sistemului instituit pentru planificarea disponibilității personalului, astfel cum se prevede la pct. IS.D.OR.240 lit. (d);

(6) funcția (funcțiile), numele, atribuțiile, răspunderile, responsabilitățile și competențele persoanelor-cheie responsabile de implementarea pct. IS.D.OR.200, inclusiv ale persoanei sau persoanelor responsabile de funcția de monitorizare a conformității, menționată la pct. IS.D.OR.200 lit. (a) subpct. (12);

(7) organigrama care ilustrează liniile ierarhice conexe în materie de răspundere și responsabilitate pentru persoanele menționate la subpct. (2) și (6);

(8) descrierea sistemului de raportare internă menționat la pct. IS.D.OR.215;

(9) procedurile în care se specifică modul în care organizația asigură conformitatea cu prezenta parte, în particular:

(i) documentația menționată la pct. IS.D.OR.200 lit. (c);

(ii) procedurile care definesc modul în care organizația controlează eventualele activități subcontractate, astfel cum se menționează la pct. IS.D.OR.200 lit. (a) subpct. (9);

(iii) procedura de modificare a MMSI-ului, definită la lit. (c);

(10) informații detaliate referitoare la mijloace alternative de punere în conformitate (AltMoC) aprobate în prezent.

(b) Ediția inițială a MMSI-ului trebuie să fie aprobată, iar o copie trebuie să fie păstrată de AAC. MMSI-ul trebuie modificat în funcție de necesități, astfel încât să reprezinte o descriere actualizată a SMSI-ului organizației. O copie a oricăror modificări aduse MMSI-ului trebuie transmisă AAC.

(c) Modificările aduse MMSI-ului se gestionează în cadrul unei proceduri instituite de organizație. Orice modificare care nu se încadrează în domeniul de aplicare al acestei proceduri, precum și orice modificare legată de cele menționate la pct. IS.D.OR.255 lit. (b), trebuie să fie aprobată de către AAC.

(d) Organizația poate integra MMSI-ul în alte specificații sau manuale de management pe care le deține, cu condiția să existe o referință încrucișată clară, care să indice părțile din specificațiile sau manualul de management care corespund diferitelor cerințe prevăzute în prezenta anexă.

IS.D.OR.255 Modificări ale sistemului de management al securității informațiilor

(a) Modificările aduse SMSI-ului pot fi gestionate și notificate AAC în cadrul unei proceduri elaborate de organizație. Procedură respectivă trebuie să fie aprobată de către AAC.

(b) În ceea ce privește modificările SMSI-ului care nu fac obiectul procedurii menționate la lit. (a), organizația trebuie să solicite și să obțină o aprobare din partea AAC.

În ceea ce privește aceste modificări:

(1) cererea se depune înainte de implementarea modificării respective, pentru a permite AAC să stabilească continuitatea conformității cu prezentul Regulament și să modifice, dacă este necesar, certificatul organizației și condițiile de aprobare anexate acestuia;

(2) organizația trebuie să pună la dispoziția AAC toate informațiile solicitate pentru evaluarea modificării;

(3) modificarea se implementează numai după primirea aprobării oficiale din partea AAC;

(4) organizația trebuie să își desfășoare activitatea conform condițiilor stabilite de AAC pe durata implementării modificărilor respective.

IS.D.OR.260 Îmbunătățirea continuă

(a) Organizația trebuie să evalueze, cu ajutorul unor indicatori de performanță adecvați, eficacitatea și maturitatea SMSI-ului. Respectiva evaluare trebuie efectuată pe baza unui calendar predefinit de organizație sau ca urmare a unui incident de securitate a informațiilor.

(b) Dacă, în urma evaluării efectuate în conformitate cu lit. (a) se constată deficiențe, organizația trebuie să ia măsurile necesare pentru îmbunătățire, astfel încât SMSI-ul să continue să respecte cerințele aplicabile și să mențină riscurile în materie de securitate a informațiilor la un nivel acceptabil. În plus, organizația trebuie să reevalueze elementele SMSI vizate de măsurile adoptate.

Anexa nr. 2
la Hotărârea Guvernului nr. /2025

MODIFICĂRILE
ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului

1. Anexa nr. 1 la Regulamentul privind stabilirea cerinţelor şi procedurilor administrative de certificare pentru navigabilitate şi mediu sau declaraţia de conformitate a aeronavelor şi a produselor, pieselor şi echipamentelor aferente, precum şi cerinţele referitoare la capacitatea organizaţiilor de proiectare şi producţie, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 91/2024 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 118-121, art. 272), se modifică după cum urmează:

1.1. în partea 21, după punctul 21.A.139 se introduce punctul 21.A.139A cu următorul cuprins:

„**21.A.139A Sistemul de management al securității informațiilor**

Pe lângă sistemul de management al producției prevăzut la pct. 21.A.139, organizația de producție instituie, implementează și menține un sistem de management al securității informațiilor în conformitate cu Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului_____, pentru a asigura managementul corespunzător al riscurilor în materie de securitate a informațiilor care pot avea impact asupra siguranței aviației.”;

1.2. după punctul 21.A.239 se introduce punctul 21.A.239A cu următorul cuprins:

„**21.A.239A Sistemul de management al securității informațiilor**

Pe lângă sistemul de management al proiectării prevăzut la pct. 21.A.239, organizația de proiectare instituie, implementează și menține un sistem de management al securității informațiilor în conformitate cu Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, pentru a asigura managementul corespunzător al riscurilor în materie de securitate a informațiilor care pot avea un impact asupra siguranței aviației.”;

1.3. punctul 21.B.15 se completează cu litera (c) cu următorul cuprins:

„**21.B.15 Informarea**

(c) AAC furnizează ASC, nu mai târziu de 24 de ore din momentul în care a luat cunoștință de informațiile semnificative din punctul de vedere al siguranței provenite din rapoartele de securitate a informațiilor pe care le-a primit în temeiul pct. IS.D.OR.230 din anexa nr. 2 (partea IS.D.OR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului_____, pentru a asigura managementul corespunzător al

riscurilor în materie de securitate a informațiilor care pot avea un impact asupra siguranței aviației.”;

1.4. după punctul 21.B.20 se introduce punctul 21.B.20A cu următorul cuprins:

„**21.B.20A Reacția imediată la un incident sau o vulnerabilitate în materie de securitate a informațiilor cu impact asupra siguranței aviației**

(a) AAC implementează un sistem de colectare, analizare și difuzare corespunzătoare a informațiilor referitoare la incidentele și vulnerabilitățile în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, raportate de organizații. Aceste activități se desfășoară în coordonare cu orice altă autoritate națională relevantă, responsabilă de securitatea informațiilor sau securitatea cibernetică, pentru a se spori coordonarea și compatibilitatea sistemelor de raportare.

(b) AAC implementează un sistem pentru analizarea corespunzătoare a oricăror informații relevante semnificative din punctul de vedere al siguranței, primite în conformitate cu pct. 21.B.15 lit. (c), precum și pentru furnizarea, fără întârzieri nejustificate, către ASC a oricăror informații, inclusiv a recomandărilor sau a măsurilor corective de întreprins, necesare pentru ca acestea să reacționeze în timp util la un incident sau o vulnerabilitate în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației care implică produse, piese, echipamente neinstalate, persoane sau organizații supuse dispozițiilor Codului aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 și ale actelor sale de punere în aplicare.

(c) La primirea informațiilor menționate la lit. (a) și (b), AAC ia măsuri adecvate pentru abordarea impactului potențial al incidentului sau vulnerabilității în materie de securitate a informațiilor asupra siguranței aviației.

(d) Măsurile luate în conformitate cu lit. (c) se notifică imediat tuturor persoanelor sau organizațiilor care trebuie să le respecte, în temeiul Codului aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 și al actelor sale de punere în aplicare. AAC notifică aceste măsuri în egală măsură ASC și, atunci când sunt necesare acțiuni combinate, autorităților competente ale celorlalte state vizate.”;

1.5. punctul 21.B.25 se completează cu litera (e) cu următorul cuprins:

„(e) În plus față de cerințele de la lit. (a), sistemul de management instituit și menținut de AAC trebuie să respecte anexa nr. 1 (partea IS.AR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului_____, pentru a asigura managementul corespunzător al riscurilor în materie de securitate a informațiilor care pot avea impact asupra siguranței aviației.”;

1.6. la punctul 21.B.30:

1.6.1. denumirea va avea următorul cuprins:

„**21.B.30 Atribuirea de sarcini**”;

1.6.2. se completează cu litera (c) cu următorul cuprins:

„(c) Pentru certificarea și supravegherea conformității organizației cu pct. 21.A.139A și 21.A.239A, AAC poate atribui sarcini entităților calificate în conformitate cu lit. (a) sau oricărei autorități naționale relevante, responsabile de securitatea informațiilor sau securitatea cibernetică. Atunci când atribuie sarcini, AAC se asigură că:

1. toate aspectele legate de siguranța aviației sunt coordonate și luate în considerare de entitatea calificată sau de autoritatea relevantă;

2. rezultatele activităților de certificare și de supraveghere desfășurate de entitatea calificată sau de autoritatea relevantă sunt integrate în dosarele generale de certificare și de supraveghere ale organizației;

3. propriul sistem de management al securității informațiilor, instituit în conformitate cu pct. 21.B.25 lit. (e), acoperă toate sarcinile de certificare și de supraveghere continuă efectuate în numele său.”;

1.7. punctul 21.B.221 se completează cu litera (g) cu următorul cuprins:

„**21.B.221 Principiile de supraveghere**

(g) În ceea ce privește certificarea și supravegherea conformității organizației cu pct. 21.A.139A, în plus față de respectarea dispozițiilor de la lit. (a)-(f), AAC examinează orice aprobare acordată în temeiul pct. IS.I.OR.200 lit. (e) din anexa nr. 2 la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului_____, pentru a asigura managementul corespunzător al riscurilor în materie de securitate a informațiilor care pot avea un impact asupra siguranței aviației, în urma ciclului de audit de supraveghere aplicabil, precum și ori de câte ori sunt implementate modificări ale domeniului de activitate al organizației.”;

1.8. după punctul 21.B.240 se introduce punctul 21.B.240A cu următorul cuprins:

„**21.B.240A Modificări ale sistemului de management al securității informațiilor**

(a) Pentru modificările gestionate și notificate AAC în conformitate cu procedura prevăzută la pct. IS.D.OR.255 lit. (a) din anexa nr. 2 (partea IS.D.OR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului_____, AAC include examinarea acestor modificări în supravegherea sa continuă, în conformitate cu principiile stabilite la pct. 21.B.221. În cazul în care se constată o neconformitate, AAC notifică acest lucru organizației, solicită modificări suplimentare și acționează în conformitate cu pct. 21.B.225.

(b) Pentru alte modificări care necesită o cerere de aprobare în conformitate cu pct. IS.D.OR.255 lit. (b) din anexa nr. 2 (partea IS.D.OR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de

securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului_____:

1. la primirea cererii de efectuare a modificării, AAC verifică dacă organizația îndeplinește cerințele aplicabile înainte de a da respectiva aprobare;

2. AAC stabilește condițiile în care organizația își poate desfășura activitatea pe durata implementării modificării;

3. dacă a constatat că organizația îndeplinește cerințele aplicabile, AAC aprobă modificarea.”;

1.9. punctul 21.B.431 se completează cu litera (d) cu următorul cuprins:

„**21.B.431 Principiile de supraveghere**

(d) Pentru certificarea și supravegherea conformității organizației cu pct. 21.A.239A, în plus față de respectarea dispozițiilor de la lit. (a)-(c), AAC respectă următoarele principii:

1. examinează interfețele și riscurile asociate identificate în conformitate cu IS.D.OR.205 din anexa nr. 2 (partea IS.D.OR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului_____, de către fiecare organizație care face obiectul supravegherii sale;

2. dacă se constată discrepanțe în interfețele reciproce și riscurile asociate identificate de diferite organizații, AAC le examinează împreună cu organizațiile vizate și, dacă este necesar, formulează constatări corespunzătoare pentru a asigura implementarea de măsuri corective;

3. dacă, în urma examinării documentației, efectuate în temeiul subpct. 2, se constată că există riscuri semnificative asociate interfețelor cu organizații supravegheate de o altă autoritate competentă, aceste informații se comunică autorității naționale relevante, responsabile de securitatea informațiilor sau securitatea cibernetică.”;

1.10. după punctul 21.B.435 se introduce punctul 21.B.435A cu următorul cuprins:

„**21.B.435A Modificări ale sistemului de management al securității informațiilor**

(a) Pentru modificările gestionate și notificate AAC în conformitate cu procedura prevăzută la pct. IS.D.OR.255 lit. (a) din anexa nr. 2 (partea IS.D.OR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviație, aprobat prin Hotărârea Guvernului_____, AAC include examinarea acestor modificări în supravegherea sa continuă, în conformitate cu principiile stabilite la pct. 21.B.431. În cazul în care se constată o neconformitate, AAC notifică acest lucru organizației, solicită modificări suplimentare și acționează în conformitate cu pct. 21.B.433.

(b) Pentru alte modificări care necesită o cerere de aprobare în conformitate cu pct. IS.D.OR.255 lit. (b) din anexa nr. 2 (partea IS.D.OR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului_____:

1. la primirea cererii de efectuare a modificării, AAC verifică dacă organizația îndeplinește cerințele aplicabile, înainte de a da respectiva aprobare;

2. AAC stabilește condițiile în care organizația își poate desfășura activitatea pe durata implementării modificării;

3. dacă a constatat că organizația îndeplinește cerințele aplicabile, AAC aprobă modificarea.”

2. Regulamentul privind procedurile administrative referitoare la aerodromuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 653/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 256-265, art. 713), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

2.1. în anexa nr. 1:

2.1.1. după punctul ADR.AR.A.015 se introduce punctul ADR.AR.A.025 cu următorul cuprins:

„**ADR.AR.A.025 Informarea**

(a) AAC informează, fără întârzieri nejustificate, organul central de specialitate în domeniul aviației civile cu privire la oricare probleme semnificative legate de punerea în aplicare a prevederilor Codului aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 și a normelor sale de punere în aplicare.

(b) Fără a aduce atingere reglementării aeronautice civile „Regulamentul privind raportarea, analiza şi acţiunile subsecvente cu privire la evenimentele de aviaţie civilă”, aprobat prin Ordinul ministrului economiei și infrastructurii nr. 119/2020 și al actelor sale de punere în aplicare, AAC trebuie să furnizeze Agenției Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației (în continuare – *AESA*),cât mai curând posibil, informațiile semnificative din punctul de vedere al siguranței, care reies din rapoartele cu privire la evenimente stocate în baza sa de date națională.

(c) AAC furnizează ASC, nu mai târziu de 24 de ore din momentul în care a luat cunoștință de informațiile semnificative din punctul de vedere al siguranței, provenite din rapoartele de securitate a informațiilor primite în temeiul pct. IS.D.OR.230 din anexa nr. 2 (partea IS.D.OR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului_____.”;

2.1.2. după punctul ADR.AR.A.030 se introduce punctul ADR.AR.A.030A cu următorul cuprins:

„**ADR.AR.A.030A Reacția imediată la un incident sau o vulnerabilitate în materie de securitate a informațiilor cu impact asupra siguranței aviației**

(a) AAC implementează un sistem de colectare, analizare și difuzare corespunzătoare a informațiilor referitoare la incidentele și vulnerabilitățile în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, care sunt raportate de organizații. Aceste activități se desfășoară în coordonare cu orice altă autoritate națională relevantă, responsabilă de securitatea informațiilor sau securitatea cibernetică, pentru a se spori coordonarea și compatibilitatea sistemelor de raportare.

(b) AAC implementează un sistem pentru analizarea corespunzătoare a oricăror informații relevante semnificative din punctul de vedere al siguranței primite în conformitate cu pct. ADR.AR.A.025 lit. (c) și pentru furnizarea, fără întârzieri nejustificate, către ASC a oricăror informații, inclusiv a recomandărilor sau a măsurilor corective de întreprins, necesare pentru ca acestea să reacționeze în timp util la un incident sau o vulnerabilitate în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației care implică produse, piese, echipamente neinstalate, persoane sau organizații supuse dispozițiilor Codului aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 și ale actelor sale de punere în aplicare.

(c) La primirea informațiilor menționate la lit. (a) și (b), AAC ia măsuri adecvate pentru abordarea impactului potențial al incidentului sau vulnerabilității în materie de securitate a informațiilor asupra siguranței aviației.

(d) Măsurile luate în conformitate cu lit. (c) se notifică imediat tuturor persoanelor sau organizațiilor care trebuie să le respecte în temeiul prevederilor Codului aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 și al actelor sale de punere în aplicare. AAC notifică aceste măsuri în egală măsură ASC și, atunci când sunt necesare acțiuni combinate, autorităților competente ale celorlalte state vizate.”;

2.1.3. punctul ADR.AR.B.005 se completează cu litera (d) cu următorul cuprins:

„**ADR.AR.B.005 Sistemul de management**

(d) În plus față de cerințele de la lit. (a), sistemul de management instituit și menținut de către AAC trebuie să respecte anexa nr. 1 (partea IS.AR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului_____, pentru a asigura managementul corespunzător al riscurilor în materie de securitate a informațiilor care pot avea impact asupra siguranței aviației.”;

2.1.4. se completează cu punctul ADR.AR.B.010 cu următorul cuprins:

„**ADR.AR.B.010 Atribuirea de sarcini**

(a) AAC atribuie numai entităților calificate sarcini legate de certificarea inițială sau de supravegherea continuă a persoanelor sau a organizațiilor care fac obiectul Codului aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 și al normelor sale de punere în aplicare. Atunci când atribuie sarcini, AAC se asigură că:

1. dispune de un sistem pentru evaluarea inițială și continuă a conformității entității calificate în conformitate cu prevederile Codului aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017.

Sistemul și rezultatele evaluării se documentează;

2. a încheiat un acord documentat cu entitatea calificată, aprobat de ambele părți la nivelul de conducere corespunzător, care definește în mod clar:

(i) sarcinile care trebuie executate;

(ii) declarațiile, rapoartele și înregistrările care trebuie furnizate;

(iii) condițiile tehnice care trebuie îndeplinite la executarea unor astfel de sarcini;

(iv) acoperirea responsabilității asociate; și

(v) protecția acordată informațiilor obținute în cursul executării unor astfel de sarcini.

(b) AAC se asigură că procesul de audit intern și procesul de management al riscurilor de siguranță, impuse de pct. ADR.AR.B.005 lit. (a) pct. 4), vizează toate sarcinile de certificare sau de supraveghere continuă executate în numele său.

(c) În ceea ce privește certificarea și supravegherea conformității organizației cu pct. ADR.OR.D.005A, AAC poate atribui sarcini entităților calificate în conformitate cu lit. (a) sau oricărei autorități naționale relevante, responsabile de securitatea informațiilor sau securitatea cibernetică. Atunci când atribuie sarcini, AAC se asigură că toate aspectele legate de siguranța aviației sunt coordonate și luate în considerare de entitatea calificată sau de autoritatea relevantă;

2. rezultatele activităților de certificare și de supraveghere desfășurate de entitatea calificată sau de autoritatea relevantă sunt integrate în dosarele generale de certificare și de supraveghere ale organizației;

3. propriul sistem de management al securității informațiilor, instituit în conformitate cu pct. ADR.AR.B.005 lit. (e), acoperă toate sarcinile de certificare și de supraveghere continuă efectuate în numele său.”;

2.1.5. punctul ADR.AR.C.005 se completează cu litera (f) cu următorul cuprins:

„**ADR.AR.C.005 Supraveghere**

(f) În ceea ce privește certificarea și supravegherea conformității organizației cu pct. ADR.OR.D.005A, în plus față de respectarea dispozițiilor de la lit. (a)-(e), AAC examinează orice aprobare acordată în temeiul pct. IS.I.OR.200 lit. (e) sau al pct. IS.D.OR.200 lit. (e) din anexa nr. 2 la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului_____, în urma ciclului de audit de supraveghere aplicabil, precum și ori de câte ori sunt implementate modificări ale domeniului de activitate al organizației.”;

2.1.6. după punctul ADR.AR.C.040 se introduce punctul ADR.AR.C.040A cu următorul cuprins:

„**ADR.AR.C.040A Modificări ale sistemului de management al securității informațiilor**

(a) În ceea ce privește modificările gestionate și notificate AAC în conformitate cu procedura prevăzută la IS.D.OR.255 lit. (a) din anexa nr. 2 (partea IS.D.OR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului_____, AAC include examinarea acestor modificări în supravegherea sa continuă, în conformitate cu principiile stabilite la pct. ADR.AR.C.005. În cazul în care se constată o neconformitate, AAC notifică acest lucru organizației, solicită modificări suplimentare și acționează în conformitate cu pct. ADR.AR.C.055.

(b) În privința altor modificări care necesită o cerere de aprobare în conformitate cu pct. IS.D.OR.255 lit. (b) din anexa nr. 2 (partea IS.D.OR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului_____:

1. la primirea cererii de efectuare a modificării, AAC verifică dacă organizația îndeplinește cerințele aplicabile înainte de a da respectiva aprobare;

2. AAC stabilește condițiile în care organizația își poate desfășura activitatea pe durata implementării modificării;

3. dacă a constatat că organizația îndeplinește cerințele aplicabile, AAC aprobă modificarea.”;

2.2. în anexa nr. 2:

2.2.1. după pct. ADR.OR.D.005 se introduce punctul ADR.OR.D.005A cu următorul cuprins:

„**ADR.OR.D.005A Sistemul de management al securității informațiilor**

Operatorul de aerodrom/aeroport instituie, implementează și menține un sistem de management al securității informațiilor în conformitate cu Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului_____, pentru a asigura managementul corespunzător al riscurilor în materie de securitate a informațiilor care pot avea un impact asupra siguranței aviației.”;

2.2.2. punctul ADR.OR.D.007 va avea următorul cuprins:

„**ADR.OR.D.007 Managementul datelor aeronautice și al informațiilor aeronautice**

(a) În cadrul sistemului său de management, operatorul de aerodrom/aeroport implementează și menține un sistem de management al calității, care cuprinde următoarele activități:

1) activitățile legate de datele aeronautice;

2) activitățile de furnizare a informațiilor aeronautice.

(b) În cadrul sistemului său de management, operatorul de aerodrom/aeroport stabilește un sistem de management al securității pentru a asigura protecția datelor operaționale pe care le primește, le generează sau le utilizează în alt mod, astfel încât accesul la respectivele date operaționale să fie permis numai persoanelor autorizate.

(c) Sistemul de management al securității trebuie să definească următoarele elemente:

1) procedurile referitoare la evaluarea și reducerea riscurilor de securitate a datelor, monitorizarea și îmbunătățirea securității, examinările de securitate și diseminarea rezultatelor;

2) mijloacele destinate să detecteze breșele de securitate și să alerteze personalul prin avertizări adecvate cu privire la securitate;

3) mijloacele de control al efectelor cauzate de breșele de securitate și de identificare a măsurilor de remediere și a procedurilor de reducere a riscurilor pentru prevenirea repetării acestora.

(d) Operatorul de aerodrom/aeroport asigură autorizarea de securitate a personalului său în ceea ce privește securitatea datelor aeronautice.

(e) Aspectele legate de securitatea informațiilor trebuie gestionate în conformitate cu pct. ADR.OR.D.005A.”;

2.2.3. după punctul ADR.OR.F.045 se introduce punctul ADR.OR.F.045A cu următorul cuprins:

„**ADR.OR.F.045A Sistemul de management al securității informațiilor**

Organizația responsabilă de furnizare, Serviciul meteorologic de aerodrom (*Aerodrome Meteorological Service* – AMS) instituie, implementează și menține un sistem de management al securității informațiilor în conformitate cu Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului_____, pentru a asigura managementul corespunzător al riscurilor în materie de securitate a informațiilor care pot avea un impact asupra siguranței aviației.”

3. Regulamentul de stabilire a cerinţelor tehnice şi a procedurilor administrative referitoare la personalul navigant din aviaţia civilă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 204/2020 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 165-176, art. 552), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

3.1. anexa nr. 6:

3.1.1. Se completează cu punctul ARA.GEN.125 lit. (c) cu următorul cuprins:

„**ARA.GEN.125 Informarea**

(c) AAC furnizează ASC, nu mai târziu de 24 de ore din momentul în care a luat cunoștință de informațiile semnificative din punctul de vedere al siguranței, provenite din rapoartele de securitate a informațiilor pe care le-a primit în temeiul

pct. IS.I.OR.230 din anexa nr. 2 la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. _____”;

3.1.2. după punctul ARA.GEN.135 se introduce punctul ARA.GEN.135A cu următorul cuprins:

„**ARA.GEN.135A Reacția imediată la un incident sau la o vulnerabilitate în materie de securitate a informațiilor cu impact asupra siguranței aviației**

(a) AAC implementează un sistem de colectare, analizare și difuzare corespunzătoare a informațiilor referitoare la incidentele și vulnerabilitățile în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, care sunt raportate de organizații. Aceste activități se desfășoară în coordonare cu orice altă autoritate națională relevantă responsabilă de securitatea informațiilor sau securitatea cibernetică, pentru a se spori coordonarea și compatibilitatea sistemelor de raportare.

(b) AAC implementează un sistem pentru analizarea corespunzătoare a oricăror informații relevante semnificative din punctul de vedere al siguranței primite în conformitate cu pct. ARA.GEN.125 lit. (c) și pentru furnizarea, fără întârzieri nejustificate, către ASC a informațiilor, inclusiv a recomandărilor sau a măsurilor corective de întreprins, necesare pentru ca acestea să reacționeze în timp util la un incident sau la o vulnerabilitate în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației care implică produse, piese, echipamente neinstalate, persoane sau organizații supuse dispozițiilor Codului aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 și ale actelor sale de punere în aplicare.

(c) La primirea informațiilor menționate la lit. (a) și (b), AAC ia măsuri adecvate pentru abordarea impactului potențial al incidentului sau vulnerabilității în materie de securitate a informațiilor asupra siguranței aviației.

(d) Măsurile luate în conformitate cu lit. (c) se notifică imediat tuturor persoanelor sau organizațiilor care trebuie să le respecte, în temeiul Codului aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 și al actelor sale de punere în aplicare. AAC notifică aceste măsuri ASC și, atunci când sunt necesare acțiuni combinate, autorităților competente ale celorlalte state vizate.”;

3.1.3. punctul ARA.GEN.200 se completează cu litera (e) cu următorul cuprins:

„**ARA.GEN.200 Sistemul de management**

(e) În plus față de cerințele de la lit. (a), sistemul de management instituit și menținut de AAC trebuie să respecte prevederile anexei nr. 1 (partea IS.AR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr._____ pentru a asigura managementul corespunzător al riscurilor în materie de securitate a informațiilor care pot avea un impact asupra siguranței aviației.”;

3.1.4. după punctul ARA.GEN.200 se introduce punctul ARA.GEN.205 cu următorul cuprins:

„**ARA.GEN.205 Atribuirea de sarcini**

(a) AAC poate să atribuie sarcini legate de certificarea inițială sau de supravegherea continuă a persoanelor sau organizațiilor care fac obiectul Codului aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 și al normelor sale de aplicare, numai entităților calificate. Atunci când atribuie sarcini, AAC se asigură că:

1. dispune de un sistem pentru evaluarea inițială și continuă a conformității entității calificate, în conformitate cu Codul aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017. Acest sistem și rezultatele evaluării trebuie să fie documentate;

2. a încheiat un acord documentat cu entitatea calificată, aprobat de ambele părți la nivelul de conducere corespunzător, care definește în mod clar:

(i) sarcinile care urmează a fi executate;

(ii) declarațiile, rapoartele și înregistrările care trebuie furnizate;

(iii) condițiile tehnice care trebuie îndeplinite la executarea unor astfel de sarcini;

(iv) asigurarea corespunzătoare a răspunderii; și

(v) protecția acordată informațiilor obținute în cursul exercitării unor astfel de sarcini.

(b) AAC se asigură că procesul de audit intern și procesul de management al riscurilor de siguranță impuse de pct. ARA.GEN.200 lit. (a) pct. 4 cuprind toate sarcinile de certificare sau de supraveghere continuă executate în numele său.

(c) În ceea ce privește certificarea și supravegherea conformității organizației cu pct. ORA.GEN.200A, AAC poate atribui sarcini entităților calificate în conformitate cu lit. (a) sau oricărei autorități naționale relevante, responsabile de securitatea informațiilor sau de securitatea cibernetică. Atunci când atribuie sarcini, AAC se asigură că:

1. toate aspectele legate de siguranța aviației sunt coordonate și luate în considerare de entitatea calificată sau de autoritatea relevantă;

2. rezultatele activităților de certificare și de supraveghere desfășurate de entitatea calificată sau de autoritatea relevantă sunt integrate în dosarele generale de certificare și de supraveghere ale organizației;

3. propriul sistem de management al securității informațiilor, instituit în conformitate cu pct. ARA.GEN.200 lit. (e), acoperă toate sarcinile de certificare și de supraveghere continuă efectuate în numele său.”;

3.1.5. punctul ARA.GEN.300 se completează cu lit. (g) cu următorul cuprins:

„**ARA.GEN.300 Supravegherea**

(g) În ceea ce privește certificarea și supravegherea conformității organizației cu pct. ORA.GEN.200A, în plus față de respectarea dispozițiilor de la lit. (a)-(e), AAC examinează orice aprobare acordată în temeiul pct. IS.I.OR.200 lit. (e) sau al pct. IS.D.OR.200 lit. (e) din anexa nr. 2 (partea IS.I.OR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor

în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr._____, în urma ciclului de audit de supraveghere aplicabil, precum și ori de câte ori sunt implementate modificări în domeniul de activitate al organizației.”;

3.1.6. după punctul ARA.GEN.330 se introduce punctul ARA.GEN.330A cu următorul cuprins:

„**ARA.GEN.330A Modificări ale sistemului de management al securității informațiilor**

(a) În ceea ce privește modificările gestionate și notificate AAC în conformitate cu procedura prevăzută la pct. IS.I.OR.255 lit. (a) din anexa nr. 2 (partea IS.I.OR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr._____, AAC include examinarea unor astfel de modificări în supravegherea sa continuă, în conformitate cu principiile stabilite la pct. ARA.GEN.300. În cazul în care se constată o neconformitate, AAC notifică acest lucru organizației, solicită modificări suplimentare și acționează în conformitate cu pct. ARA.GEN.350.

(b) În ceea ce privește alte modificări care necesită o cerere de aprobare în conformitate cu pct. IS.I.OR.255 lit. (b) din anexa nr. 2 (partea IS.I.OR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr._____:

1. la primirea cererii de efectuare a modificării, AAC verifică dacă organizația îndeplinește cerințele aplicabile înainte de a da respectiva aprobare;

2. stabilește condițiile în care organizația își poate desfășura activitatea pe durata implementării modificării;

3. dacă a constatat că organizația îndeplinește cerințele aplicabile, AAC aprobă modificarea.”;

3.2. anexa nr. 7 se completează cu punctul ORA.GEN.200A cu următorul cuprins:

„**ORA.GEN.200A Sistemul de management al securității informațiilor**

Pe lângă sistemul de management menționat la pct. ORA.GEN.200, organizația instituie, implementează și menține un sistem de management al securității informațiilor în conformitate cu Regulamentul privind privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, pentru a asigura managementul corespunzător al riscurilor în materie de securitate a informațiilor care pot avea un impact asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr._____”.

4. Regulamentul de stabilire a cerinţelor tehnice şi a procedurilor administrative referitoare la operaţiunile aeriene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 612/2022 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 363-373, art. 868), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

4.1. anexa nr. 2:

4.1.1. după punctul ARO.GEN.120 se introduce punctul ARO.GEN.125 cu următorul cuprins:

„**ARO.GEN.125 Informarea**

(a) AAC informează organul central de specialitate în domeniul aviației civile, fără întârzieri nejustificate, în cazul apariției oricăror probleme semnificative legate de implementarea Codului aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 și a normelor sale de aplicare.

(b) Fără a aduce atingere reglementării aeronautice civile „Regulamentul privind raportarea, analiza și acţiunile subsecvente cu privire la evenimentele de aviaţie civilă”, aprobat prin Ordin al ministrului economiei și infrastructurii nr. 119/2020, și actelor sale de punere în aplicare, AAC trebuie să furnizeze AESA, cât mai curând posibil, informațiile semnificative din punctul de vedere al siguranței, care reies din rapoartele cu privire la evenimente stocate în baza sa de date națională”.

(c) AAC furnizează ASC, nu mai târziu de 24 de ore din momentul în care a luat cunoștință de informațiile semnificative din punctul de vedere al siguranței, provenite din rapoartele de securitate a informațiilor pe care le-a primit în temeiul pct. IS.I.OR.230 din anexa nr. 2 (partea IS.I.OR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr._____.”;

4.1.2. după punctul ARO.GEN.135 se introduce punctul ARO.GEN.135A cu următorul cuprins:

„**ARO.GEN.135A Reacția imediată la un incident sau la o vulnerabilitate în materie de securitate a informațiilor cu impact asupra siguranței aviației**

(a) AAC implementează un sistem de colectare, analizare și difuzare corespunzătoare a informațiilor referitoare la incidentele și vulnerabilitățile în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, care sunt raportate de organizații. Aceste activități se desfășoară în coordonare cu orice altă autoritate națională relevantă, responsabilă de securitatea informațiilor sau de securitatea cibernetică, pentru a se spori coordonarea și compatibilitatea sistemelor de raportare.

(b) AAC implementează un sistem pentru analizarea corespunzătoare a oricăror informații relevante, semnificative din punctul de vedere al siguranței, primite în conformitate cu pct. ARO.GEN.125 lit. (c) și pentru furnizarea, fără întârzieri nejustificate, către ASC a oricăror informații, inclusiv a recomandărilor

sau a măsurilor corective de întreprins, necesare pentru ca acestea să reacționeze în timp util la un incident sau la o vulnerabilitate în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, care implică produse, piese, echipamente neinstalate, persoane sau organizații supuse dispozițiilor Codului aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 și ale actelor sale de punere în aplicare.

(c) La primirea informațiilor menționate la lit. (a) și (b), AAC ia măsuri adecvate pentru a gestiona impactul potențial al incidentului sau vulnerabilității în materie de securitate a informațiilor asupra siguranței aviației.

(d) Măsurile luate în conformitate cu lit. (c) se notifică imediat tuturor persoanelor sau organizațiilor care trebuie să le respecte în temeiul Codului aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 și al actelor sale de punere în aplicare. AAC notifică aceste măsuri în egală măsură ASC și, atunci când sunt necesare acțiuni combinate, autorităților competente ale celorlalte state vizate.”;

4.1.3. punctul ARO.GEN.200 se completează cu lit. (e) cu următorul cuprins:

„**ARO.GEN.200 Sistemul de management**

(e) În plus față de cerințele de la lit. (a), sistemul de management instituit și menținut de către AAC trebuie să respecte anexa nr. 1 (partea IS.AR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr._____”, pentru a asigura managementul corespunzător al riscurilor în materie de securitate a informațiilor care pot avea impact asupra siguranței aviației,;

4.1.4. se completează cu punctul ARO.GEN.205 cu următorul cuprins:

„**ARO.GEN.205 Atribuirea de sarcini**

(a) AAC poate atribui sarcini legate de certificarea inițială, de autorizarea pentru operațiuni specializate sau de supravegherea continuă a persoanelor sau organizațiilor care fac obiectul Codului aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 și al normelor sale de punere în aplicare, numai entităților calificate. Atunci când atribuie sarcini, AAC se asigură că:

1. dispune de un sistem pentru evaluarea inițială și continuă a conformității entității calificate cu prevederile Codului aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017.

Sistemul și rezultatele evaluării se documentează;

2. a încheiat un acord documentat cu entitatea calificată, aprobat de ambele părți la nivelul de conducere corespunzător, care definește în mod clar:

(i) sarcinile care urmează a fi executate;

(ii) declarațiile, rapoartele și înregistrările care trebuie furnizate;

(iii) condițiile tehnice care trebuie îndeplinite la executarea unor astfel de sarcini;

(iv) asigurarea corespunzătoare a răspunderii; și

(v) protecția acordată informațiilor obținute în cursul exercitării unor astfel de sarcini.

(b) AAC se asigură că procesul de audit intern și procesul de management al riscurilor de siguranță, impuse de pct. ARO.GEN.200 lit. (a) pct. 4, vizează toate sarcinile de certificare, de autorizare sau de supraveghere continuă executate în numele său.

(c) Pentru certificarea și supravegherea conformității organizației cu pct. ORO.GEN.200A, AAC poate atribui sarcini entităților calificate, în conformitate cu lit. (a), sau oricărei autorități naționale relevante, responsabile de securitatea informațiilor sau de securitatea cibernetică. Atunci când atribuie sarcini, AAC se asigură că:

1. toate aspectele legate de siguranța aviației sunt coordonate și luate în considerare de entitatea calificată sau de autoritatea relevantă;

2. rezultatele activităților de certificare și de supraveghere desfășurate de entitatea calificată sau de autoritatea relevantă sunt integrate în dosarele generale de certificare și de supraveghere ale organizației;

3. propriul sistem de management al securității informațiilor, instituit în conformitate cu pct. ARO.GEN.200 lit. (e), acoperă toate sarcinile de certificare și de supraveghere continuă efectuate în numele său.”;

4.1.5. punctul ARO.GEN.300 se completează cu litera (g) cu următorul cuprins:

„**ARO.GEN.300 Supravegherea**

(g) În ceea ce privește certificarea și supravegherea conformității organizației cu pct. ORO.GEN.200A, în plus față de respectarea dispozițiilor de la lit. (a)-(f), AAC examinează orice aprobare acordată în temeiul pct. IS.I.OR.200 lit. (e) sau pct. IS.D.OR.200 lit. (e) din anexa nr. 2 la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr._____, în urma ciclului de audit de supraveghere aplicabil, precum și ori de câte ori sunt implementate modificări în domeniul de activitate al organizației.”;

4.1.6. după punctul ARO.GEN.330 se introduce punctul ARO.GEN.330A cu următorul cuprins:

„**ARO.GEN.330A Modificări ale sistemului de management al securității informațiilor**

(a) Pentru modificările gestionate și notificate AAC în conformitate cu procedura prevăzută la pct. IS.I.OR.255 lit. (a) din anexa nr. 2 (partea IS.I.OR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr._____, AAC include examinarea unor astfel de modificări în supravegherea sa continuă, conform principiilor stabilite la pct. ARO.GEN.300. În cazul în care se constată o

neconformitate, AAC notifică acest lucru organizației, solicită modificări suplimentare și acționează în conformitate cu pct. ARO.GEN.350.

(b) Pentru alte modificări care necesită o cerere de aprobare în conformitate cu pct. IS.I.OR.255 lit. (b) din anexa nr. 2 (partea IS.I.OR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr._____:

1. la primirea cererii de efectuare a modificării, AAC verifică dacă organizația îndeplinește cerințele aplicabile înainte de a da respectiva aprobare;

2. AAC stabilește condițiile în care organizația își poate desfășura activitatea pe durata implementării modificării;

3. dacă a constatat că organizația îndeplinește cerințele aplicabile, AAC aprobă modificarea.”;

4.2. în anexa nr. 3, după punctul ORO.GEN.200 se introduce punctul ORO.GEN.200A cu următorul cuprins:

„**ORO.GEN.200A Sistemul de management al securității informațiilor**

Pe lângă sistemul de management menționat la pct. ORO.GEN.200, operatorul instituie, implementează și menține un sistem de management al securității informațiilor în conformitate cu Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr._____, pentru a asigura managementul corespunzător al riscurilor în materie de securitate a informațiilor care pot avea impact asupra siguranței aviației.”

5. Regulamentul de stabilire a cerinţelor şi procedurilor administrative referitoare la certificatele controlorilor de trafic aerian, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 134/2019 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 94-99, art. 190), se modifică după cum urmează:

5.1. anexa nr. 1:

5.1.1. după punctul ATCO.AR.A.015 se introduce punctul ATCO.AR.A.020 cu următorul cuprins:

„ **ATCO.AR.A.020 Informarea**

(a) AAC trebuie să informeze organul central de specialitate în domeniul aviației civile cu privire la orice probleme semnificative legate de punerea în aplicare a prevederilor Codului aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 și a actelor sale de punere în aplicare.

(b) Fără a aduce atingere reglementării aeronautice civile „Regulamentul privind raportarea, analiza şi acţiunile subsecvente cu privire la evenimentele de aviaţie civilă”, aprobat prin Ordin al ministrului economiei și infrastructurii nr. 119/2020 și actelor sale de punere în aplicare, AAC trebuie să furnizeze ASC,

nu mai târziu de 24 de ore din momentul în care a luat cunoștință de informațiile semnificative din punctul de vedere al siguranței care reies din rapoartele cu privire la evenimente stocate în baza sa de date națională.

(c) AAC furnizează ASC, nu mai târziu de 24 de ore din momentul în care a luat cunoștință de informațiile semnificative din punctul de vedere al siguranței, provenite din rapoartele de securitate a informațiilor pe care le-a primit în temeiul pct. IS.I.OR.230 din anexa nr. 2 (partea IS.I.OR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr._____.”;

5.1.2. după punctul ATCO.AR.A.025 se introduce punctul ATCO.AR.A.025A cu următorul cuprins:

„**ATCO.AR.A.025A Reacția imediată la un incident sau la o vulnerabilitate în materie de securitate a informațiilor cu impact asupra siguranței aviației**

(a) AAC implementează un sistem de colectare, analizare și difuzare corespunzătoare a informațiilor referitoare la incidentele și vulnerabilitățile în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, care sunt raportate de organizații. Aceste activități se desfășoară în coordonare cu orice altă autoritate națională relevantă responsabilă de securitatea informațiilor sau securitatea cibernetică, pentru a se spori coordonarea și compatibilitatea sistemelor de raportare.

(b) AAC implementează un sistem pentru analizarea corespunzătoare a oricăror informații relevante semnificative din punctul de vedere al siguranței primite în conformitate cu pct. ATCO.AR.A.020 și pentru furnizarea, fără întârzieri nejustificate, către ASC a oricăror informații, inclusiv a recomandărilor sau a măsurilor corective de întreprins, necesare pentru ca acestea să reacționeze în timp util la un incident sau o vulnerabilitate în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației care implică produse, piese, echipamente neinstalate, persoane sau organizații supuse dispozițiilor Codului aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 și ale actelor sale de punere în aplicare.

(c) La primirea informațiilor menționate la lit. (a) și (b), AAC ia măsuri adecvate pentru abordarea impactului potențial al incidentului sau vulnerabilității în materie de securitate a informațiilor asupra siguranței aviației.

(d) Măsurile luate în conformitate cu lit. (c) se notifică imediat tuturor persoanelor sau organizațiilor care trebuie să le respecte în temeiul Codului aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 și al actelor sale de punere în aplicare. AAC notifică aceste măsuri în egală măsură ASC și, atunci când sunt necesare acțiuni combinate, autorităților competente ale celorlalte state vizate.”;

5.1.3. se completează cu punctul ATCO.AR.B.001 litera (e) cu următorul cuprins:

„**ATCO.AR.B.001 Sistemul de management**

(e) În plus față de cerințele de la lit. (a), sistemul de management instituit și menținut de AAC trebuie să respecte anexa nr. 1 (partea IS.AR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr._____, pentru a asigura managementul corespunzător al riscurilor în materie de securitate a informațiilor care pot avea impact asupra siguranței aviației.”;

5.1.4. după punctul ATCO.AR.B.001 se introduce punctul ATCO.AR.B.005 cu următorul cuprins:

„**ATCO.AR.B.005 Atribuirea de sarcini**

(a) În cazul în care AAC atribuie sarcini legate de certificarea inițială sau de supravegherea continuă a persoanelor sau a organizațiilor care fac obiectul Codului aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 și al actelor sale de punere în aplicare, respectivele sarcini trebuie atribuite exclusiv unor entități calificate. Atunci când atribuie sarcini, AAC se asigură că:

1. dispune de un sistem pentru evaluarea inițială și continuă a conformității entității calificate în conformitate cu prevederile Codului aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017.

Acest sistem și rezultatele evaluării trebuie să fie documentate;

2. a încheiat un acord documentat cu o entitate calificată, aprobat de ambele părți la nivelul de conducere corespunzător, care definește în mod clar:

(i) sarcinile care trebuie executate;

(ii) declarațiile, rapoartele și evidențele care trebuie furnizate;

(iii) condițiile tehnice care trebuie îndeplinite la executarea sarcinilor respective;

(iv) acoperirea responsabilității asociate; precum și

(v) protecția acordată informațiilor obținute în cursul executării unor astfel de sarcini.

(b) AAC se asigură că procesul de audit intern și procesul de management al riscurilor de siguranță impuse de pct. ATCO.AR.B.001 lit. (a) pct. 4 cuprind toate sarcinile de certificare sau de supraveghere executate în numele său.

(c) În ceea ce privește certificarea și supravegherea conformității organizației cu pct. ATCO.OR.C.001A, AAC poate atribui sarcini entităților calificate în conformitate cu lit. (a) sau oricărei autorități naționale relevante, responsabile de securitatea informațiilor sau securitatea cibernetică. Atunci când atribuie sarcini, AAC se asigură că:

1. toate aspectele legate de siguranța aviației sunt coordonate și luate în considerare de entitatea calificată sau de autoritatea națională relevantă;

2. rezultatele activităților de certificare și de supraveghere desfășurate de entitatea calificată sau de autoritatea națională relevantă sunt integrate în dosarele generale de certificare și de supraveghere a organizației;

3. propriul sistem de management al securității informațiilor, instituit în conformitate cu pct. ATCO.AR.B.001 lit. (e), acoperă toate sarcinile de certificare și de supraveghere continuă efectuate în numele său.”;

5.1.5. se completează cu punctul ATCO.AR.C.001 litera (f) cu următorul cuprins:

„**ATCO.AR.C.001 Supravegherea**

(f) În ceea ce privește certificarea și supravegherea conformității organizației cu pct. ATCO.OR.C.001A din anexa nr. 2, în plus față de respectarea dispozițiilor de la literele (a)-(e), AAC examinează orice aprobare acordată în temeiul pct. IS.I.OR.200 lit. (e) sau al pct. IS.D.OR.200 lit. (e) din anexa nr. 2 la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr._____, pentru a asigura managementul corespunzător al riscurilor în materie de securitate a informațiilor care pot avea un impact asupra siguranței aviației, în urma ciclului de audit de supraveghere aplicabil, precum și ori de câte ori sunt implementate modificări în domeniul de activitate al organizației.”;

5.1.6. după punctul ATCO.AR.E.010 se introduce punctul ATCO.AR.E.010A cu următorul cuprins:

„**ATCO.AR.E.010A Modificări ale sistemului de management al securității informațiilor**

(a) În ceea ce privește modificările gestionate și notificate AAC în conformitate cu procedura prevăzută la pct. IS.I.OR.255 lit. (a) din anexa nr. 2 (partea IS.I.OR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr._____, pentru a asigura managementul corespunzător al riscurilor în materie de securitate a informațiilor care pot avea un impact asupra siguranței aviației, AAC include examinarea unor astfel de modificări în supravegherea sa continuă, în conformitate cu principiile stabilite la pct. ATCO.AR.C.001. În cazul în care se constată o neconformitate, AAC notifică acest lucru organizației, solicită modificări suplimentare și acționează în conformitate cu pct. ATCO.AR.C.010.

(b) În ceea ce privește alte modificări care necesită o cerere de aprobare în conformitate cu pct. IS.I.OR.255 lit. (b) din anexa nr. 2 (partea IS.I.OR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr._____:

1. la primirea cererii de efectuare a modificării, AAC verifică dacă organizația îndeplinește cerințele aplicabile înainte de a da respectiva aprobare;

2. AAC stabilește condițiile în care organizația își poate desfășura activitatea pe durata implementării modificării;

3. dacă a constatat că organizația îndeplinește cerințele aplicabile, AAC aprobă modificarea.”;

5.2. în anexa nr. 2 se introduce punctul ATCO.OR.C.001A cu următorul cuprins:

„**ATCO.OR.C.001A Sistemul de management al securității informațiilor**

Pe lângă sistemul de management menționat la pct. ATCO.OR.C.001, organizația de pregătire instituie, implementează și menține un sistem de management al securității informațiilor în conformitate cu Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. _____, pentru a asigura managementul corespunzător al riscurilor în materie de securitate a informațiilor care pot avea impact asupra siguranței aviației.”

6. Regulamentul privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative pentru furnizorii de management al traficului aerian și serviciilor de navigație aeriană, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 119/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 141-144, art. 309), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

6.1. în anexa nr. 2:

6.1.1. după punctul ATM/ANS.AR.A.015 se introduce punctul ATM/ANS.AR.A.020 cu următorul cuprins:

„**ATM/ANS.AR.A.020 Informarea**

(a) AAC trebuie să notifice organul central de specialitate în domeniul aviației civile, fără întârzieri nejustificate, cu privire la orice probleme semnificative legate de punerea în aplicare a dispozițiilor Codului aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 și a actelor de punere în aplicare.

(b) Fără a aduce atingere reglementării aeronautice civile „Regulamentul privind raportarea, analiza şi acţiunile subsecvente cu privire la evenimentele de aviaţie civilă”, aprobat prin Ordin al ministrului economiei și infrastructurii nr. 119/2020, și actelor sale de punere în aplicare, AAC trebuie să furnizeze AESA, cât mai curând posibil, informațiile semnificative din punctul de vedere al siguranței, care reies din rapoartele cu privire la evenimente stocate în baza sa de date națională.

(c) AAC furnizează ASC, nu mai târziu de 24 de ore din momentul în care a luat cunoștință de informațiile semnificative din punctul de vedere al siguranței, provenite din rapoartele de securitate a informațiilor pe care le-a primit în temeiul pct. IS.I.OR.230 din anexa nr. 2 (partea IS.I.OR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr._____”;

6.1.2. după punctul ATM/ANS.AR.A.025 se introduce punctul ATM/ANS.AR.A.025A cu următorul cuprins:

„**ATM/ANS.AR.A.025A Reacția imediată la un incident sau o vulnerabilitate în materie de securitate a informațiilor cu impact asupra siguranței aviației**

(a) AAC implementează un sistem de colectare, analizare și difuzare corespunzătoare a informațiilor referitoare la incidentele și vulnerabilitățile în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, care sunt raportate de organizații. Aceste activități se desfășoară în coordonare cu orice altă autoritate națională relevantă, responsabilă de securitatea informațiilor sau de securitatea cibernetică, pentru a se spori coordonarea și compatibilitatea sistemelor de raportare.

(b) AAC implementează un sistem pentru analizarea corespunzătoare a oricăror informații relevante și semnificative din punctul de vedere al siguranței primite în conformitate cu pct. ATM/ANS.AR.A.020 lit. (c) și pentru furnizarea, fără întârzieri nejustificate, către ASC a oricăror informații, inclusiv a recomandărilor sau a măsurilor corective de întreprins, necesare pentru ca acestea să reacționeze în timp util la un incident sau o vulnerabilitate în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației care implică produse, piese, echipamente neinstalate, persoane sau organizații supuse dispozițiilor Codului aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 și ale actelor sale de punere în aplicare.

(c) La primirea informațiilor menționate la lit. (a) și (b), AAC ia măsuri adecvate pentru abordarea impactului potențial al incidentului sau vulnerabilității în materie de securitate a informațiilor asupra siguranței aviației.

(d) Măsurile luate în conformitate cu lit. (c) se notifică imediat tuturor persoanelor sau organizațiilor care trebuie să le respecte în temeiul Codului aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 și al actelor sale de punere în aplicare. AAC notifică aceste măsuri în egală măsură ASC și, atunci când sunt necesare acțiuni combinate, autorităților competente ale celorlalte state vizate.”;

6.1.3. se completează cu punctul ATM/ANS.AR.B.001 litera (e) cu următorul cuprins:

„**ATM/ANS.AR.B.001 Sistemul de management**

(e) În plus față de cerințele de la lit. (a), sistemul de management instituit și menținut de AAC trebuie să respecte anexa nr.1 (partea IS.AR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. _____, pentru a asigura managementul corespunzător al riscurilor în materie de securitate a informațiilor care pot avea impact asupra siguranței aviației”;

6.1.4. la punctul ATM/ANS.AR.B.005:

6.1.4.1. denumirea va avea următorul cuprins:

„**ATM/ANS.AR.B.005 Atribuirea de sarcini**”;

6.1.4.2. se completează cu litera (c) cu următorul cuprins:

„(c) În ceea ce privește certificarea și supravegherea conformității organizației cu pct. ATM/ANS.OR.B.005A din anexa nr. 3, AAC poate atribui sarcini entităților calificate în conformitate cu lit. (a) sau oricărei autorități naționale relevante, responsabile de securitatea informațiilor sau securitatea cibernetică. Atunci când atribuie sarcini, AAC se asigură că:

1. toate aspectele legate de siguranța aviației sunt coordonate și luate în considerare de entitatea calificată sau de autoritatea națională relevantă;

2. rezultatele activităților de certificare și de supraveghere desfășurate de entitatea calificată sau de autoritatea națională relevantă sunt integrate în dosarele generale de certificare și de supraveghere ale organizației;

3. propriul sistem de management al securității informațiilor, instituit în conformitate cu pct. ATM/ANS.AR.B.001 lit. (e) acoperă toate sarcinile de certificare și de supraveghere continuă efectuate în numele său.”;

6.1.5. punctul ATM/ANS.AR.C.010 se completează cu litera (d) cu următorul cuprins:

„**ATM/ANS.AR.C.010 Supraveghere**

(d) În ceea ce privește certificarea și supravegherea conformității organizației cu pct. ATM/ANS.OR.B.005A din anexa nr. 3, în plus față de respectarea dispozițiilor de la lit. (a)-(c), AAC examinează orice aprobare acordată în temeiul pct. IS.I.OR.200 lit. (e) sau pct. IS.D.OR.200 lit. (e) din anexa nr. 2 la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr._____, în urma ciclului de audit de supraveghere aplicabil, precum și ori de câte ori sunt implementate modificări în domeniul de activitate al organizației.”;

6.1.6. după punctul ATM/ANS.AR.C.025 se introduce punctul ATM/ANS.AR.C.025A cu următorul cuprins:

„**ATM/ANS.AR.C.025A Modificări ale sistemului de management al securității informațiilor**

(a) Pentru modificările gestionate și notificate AAC în conformitate cu procedura prevăzută la pct. IS.I.OR.255 lit. (a) din anexa nr. 2 (partea IS.I.OR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr._____, AAC include examinarea unor astfel de modificări în supravegherea sa continuă, în conformitate cu principiile stabilite la pct. ATM/ANS.AR.C.010. În cazul în care se constată o neconformitate, AAC notifică acest lucru organizației, solicită modificări suplimentare și acționează în conformitate cu pct. ATM/ANS.AR.C.050.

(b) În ceea ce privește alte modificări care necesită o cerere de aprobare în conformitate cu pct. IS.I.OR.255 lit. (b) din anexa nr. 2 (partea IS.I.OR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor

în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr._____:

1. la primirea cererii de efectuare a modificării, AAC verifică dacă organizația îndeplinește cerințele aplicabile înainte de a da respectiva aprobare;

2. AAC stabilește condițiile în care organizația își poate desfășura activitatea pe durata implementării modificării;

3. dacă a constatat că organizația îndeplinește cerințele aplicabile, AAC aprobă modificarea.”;

6.2. în anexa nr. 3:

6.2.1. după punctul ATM/ANS.OR.B.005 se introduce punctul ATM/ANS.OR.B.005A cu următorul cuprins:

„ATM/ANS.OR.B.005A Sistemul de management al securității informațiilor

Pe lângă sistemul de management menționat la pct. ATM/ANS.OR.B.005, furnizorul de servicii instituie, implementează și menține un sistem de management al securității informațiilor în conformitate cu Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. _____, pentru a asigura managementul corespunzător al riscurilor în materie de securitate a informațiilor care pot avea impact asupra siguranței aviației.”;

6.2.2. punctul ATM/ANS.OR.D.010 va avea următorul cuprins:

„**ATM/ANS.OR.D.010 Managementul securității**

(a) Furnizorii de servicii de navigație aeriană și de management al fluxului de trafic aerian și administratorul rețelei, ca parte integrantă a sistemului lor de management, astfel cum se prevede la pct. ATM/ANS.OR.B.005, trebuie să instituie un sistem de management al securității pentru a asigura:

1. securitatea facilităților și a personalului lor, în vederea prevenirii actelor de intervenție ilicită în furnizarea serviciilor;

2. securitatea datelor operaționale pe care le primesc, le produc sau le utilizează în alt mod, astfel încât accesul la acestea să fie rezervat exclusiv persoanelor autorizate.

(b) Sistemul de management al securității trebuie să definească:

1. procesele și procedurile referitoare la evaluarea și reducerea riscurilor de securitate, monitorizarea și îmbunătățirea securității, examinările de securitate și diseminarea rezultatelor;

2. mijloacele destinate să identifice, să monitorizeze și să detecteze brețele de securitate și să alerteze personalul prin semnale de avertizare adecvate cu privire la securitate;

3. mijloacele de control al efectelor cauzate de brețele de securitate și de identificare a măsurilor de remediere și a procedurilor de reducere a riscurilor pentru prevenirea repetării acestora.

(c) Furnizorii de servicii de navigație aeriană și de management al fluxului de trafic aerian și administratorul rețelei trebuie să asigure autorizarea de securitate a personalului propriu, dacă este cazul, și să se coordoneze cu autoritățile civile și militare relevante pentru a asigura securitatea facilităților, a personalului și a datelor lor.

(d) Aspectele legate de securitatea informațiilor trebuie gestionate în conformitate cu pct. ATM/ANS.OR.B.005A.”

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, și modificarea unor hotărâri ale Guvernului

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, și modificarea unor hotărâri ale Guvernului a fost elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale *(MIDR)* în comun cu Autoritatea Aeronautică Civilă *(AAC).*

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, și modificarea unor hotărâri ale Guvernului este elaborat în scopul armonizării cadrului normativ național cu standardele Uniunii Europene, obligativitatea racordării cadrului normativ național cu acquis-ul comunitar pe domeniul aviației civile conform Anexei III al Acordului privind spațiul aerian comun între Uniunea Europeană şi statele sale membre şi Republica Moldova (în continuare ASAC), semnat la Bruxelles la data de 26.06.2012, ratificat prin Legea nr. 292/2012.

Necesitatea transpunerii acestuia derivă din prevederile Anexei III la ASAC, Capitolul C „Siguranța Aeronautică" și Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la UE (PNA) 2025-2029, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 306/2025, CLUSTER 4. AGENDA VERDE ȘI CONECTIVITATE SUSTENABILĂ, Capitolul 14 „POLITICA DE TRANSPORT", „Transport aerian", Anexa A, acțiunea nr. 200 și nr. 210.

Scopul prezentului proiect este transpunerea prevederilor următoarelor Regulamente:

- *Regulamentul delegat (UE) 2022/1645 al Comisiei din 14 iulie 2022* de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației impuse organizațiilor care intră sub incidența Regulamentelor (UE) nr. 748/2012 și (UE) nr. 139/2014 ale Comisiei și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 748/2012 și (UE) nr. 139/2014 ale Comisiei, CELEX: 32022R1645, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 248/18 din 26 septembrie 2022.

- *Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/203 al Comisiei din 27 octombrie 2022* de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, impuse organizațiilor care intră sub incidența Regulamentelor (UE) nr. 1321/2014, (UE) nr. 965/2012, (UE) nr. 1178/2011, (UE) 2015/340 ale Comisiei și a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) 2017/373 și (UE) 2021/664 ale Comisiei, precum și autorităților competente care intră sub incidența Regulamentelor (UE) nr. 748/2012, (UE) nr. 1321/2014, (UE) nr. 965/2012, (UE) nr. 1178/2011, (UE) 2015/340 și (UE) nr. 139/2014 ale Comisiei și a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) 2017/373 și (UE) 2021/664 ale Comisiei, și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1178/2011, (UE) nr. 748/2012, (UE) nr. 965/2012, (UE) nr. 139/2014, (UE) nr. 1321/2014, (UE) 2015/340 ale Comisiei și a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) 2017/373 și

(UE) 2021/664 ale Comisiei, CELEX: 32023R0203, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 31 din 02 februarie 2023, astfel cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/1109 al Comisiei din 10 aprilie 2024 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele pentru autoritatea competentă și procedurile administrative pentru certificarea, supravegherea și asigurarea respectării cerințelor privind continuitatea navigabilității sistemelor certificate de aeronave fără pilot la bord și de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/203.

Temei special pentru prezentul proiect de hotărâre a Guvernului servesc dispozițiile art. 6 alin. (3) lit. a) și art. 42 din Codul aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 95-104, art.189), și conform pct. 2 din Hotărârea de Guvern nr. 306 /2025 cu privire la aprobarea Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 269-288, art.319), unde ministerul asigură, conform competențelor, realizarea integrală și în termen a Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029.

De asemenea, temei la elaborarea prezentului proiect de act normativ sunt prevederile art. 76 din Legea nr. 100/2017 care stabilesc reexaminarea în vederea actualizării actelor normative, pentru evaluarea compatibilității cu alte acte normative în vigoare la momentul reexaminării, precum și cu reglementările legislației UE, în conformitate cu angajamentele internaționale ale Republicii Moldova.

În sensul prezentului Regulament, se aplică prevederile din Codul aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017, inclusiv normele primare prevăzute în art. 42 „Sistemul de management al siguranței”, precum:

(1) Pentru gestionarea siguranței tuturor serviciilor furnizate, a pericolelor și a riscurilor de siguranță aferente activităților desfășurate, agenții aeronautici au obligația de a stabili, de a implementa și de a menține un sistem de management al siguranței la nivel de organizație, în funcție de volumul, natura și complexitatea activităților certificate de autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile.

(2) Sistemul de management al siguranței include cel puțin:

a) un proces de identificare a pericolelor de siguranță actuale și potențiale, precum și de evaluare a riscurilor aferente;

b) un proces de stabilire și implementare a acțiunilor de remediere în scopul de a menține un nivel acceptabil de siguranță;

c) un proces de monitorizare continuă și evaluare regulată a eficienței activităților de management al siguranței;

d) un proces corespunzător de colectare, analiză, protecție și diseminare a informației referitoare la siguranța zborurilor.

(3) Agenții aeronautici și conducătorii responsabili nominalizați în cadrul acestora poartă răspundere pentru asigurarea siguranței zborurilor și respectarea prevederilor actelor normative aplicabile în partea obligațiilor și cerințelor ce le revin.

De asemenea, comunicăm că, actualmente suntem la etapa de avizare a proiectului noului Cod aerian, care va fi îmbunătățit și ajustat conform noilor prevederi UE. Menționăm că, la etapa actuală proiectul noului Cod aerian se află în proces de avizare la Comisia Europeană.

Complementar, se aplică și prevederile din următoarele Regulamente, care sunt prevăzute ajustarea lor conform noilor prevederi reglementate în prezentul proiect de act normativ:

- Regulamentul privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative de certificare pentru navigabilitate și mediu sau declarația de conformitate a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și cerințele referitoare la capacitatea organizațiilor de proiectare și producție, adoptat prin Hotărârea de Guvern nr. 91/2024;
- Regulamentul privind procedurile administrative referitoare la aerodromuri, adoptat prin Hotărârea de Guvern nr. 653/2018;

- Regulamentul privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative pentru furnizorii de management al traficului aerian și serviciilor de navigație aeriană, adoptat prin Hotărârea de Guvern nr. 119/2023;
- Regulamentul de stabilire a cerințelor și procedurilor administrative referitoare la certificatele controlorilor de trafic aerian, adoptat prin Hotărârea de Guvern nr. 134/2019;
- Regulamentul de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la personalul navigant din aviația civilă, adoptat prin Hotărârea de Guvern nr. 204/2020;
- Regulamentul de stabilire a cerințelor tehnice şi a procedurilor administrative referitoare la operațiunile aeriene, adoptat prin Hotărârea de Guvern nr. 612/2022.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Semnarea la Bruxelles la 26 iunie 2012 a ASAC, Republica Moldova și-a asumat obligația de a ajusta cadrul normativ național în domeniul aviației civile la cel european prin implementarea actelor normative europene stabilite în Anexa III. Acest lucru a devenit și mai important în contextul în care Republica Moldova a devenit stat candidat pentru aderarea la UE, statut confirmat de către Consiliul European la 23 iunie 2022.

În acest sens, pentru realizarea obligației statutului asumat prin ASAC, este necesară transpunerea în cadrul normativ național a Regulamentului delegat (UE) 2022/1645 al Comisiei din 14 iulie 2022 și a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/203 al Comisiei din 27 octombrie 2022, privind securitatea informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației.

Riscurile în materie de securitate a informațiilor sunt în continuă creștere în domeniul aviației civile, pe măsură ce sistemele informatice actuale devin tot mai interconectate și devin tot mai des ținta unor terți răuintenționați. Respectivele riscuri în materie de securitate pot proveni din diverse surse, cum ar fi deficiențe de proiectare și de întreținere, aspecte ale performanțelor umane, amenințări la adresa mediului și amenințări la adresa securității informațiilor.

Prin urmare, sistemele de management instituite de autoritățile naționale competente responsabile de supravegherea industriei aeronautice și de organizațiile menționate, în considerentele expuse, trebuie să țină seama nu doar de riscurile în materie de siguranță care decurg din evenimente inopinate, ci și de riscurile în materie de siguranță care decurg din amenințări la adresa securității informațiilor, atunci când deficiențele existente pot fi exploatate de persoane cu intenții răuvoitoare. Riscurile asociate acestor sisteme informatice nu se limitează la posibile atacuri asupra spațiului cibernetic, ci includ și amenințări care pot afecta procesele și procedurile, precum și performanțele ființelor umane.

La nivel internațional, un număr semnificativ de organizații utilizează deja standarde internaționale, cum ar fi ISO 27001, pentru a aborda securitatea informațiilor și a datelor digitale. Aceste standarde pot să nu abordeze pe deplin specificul aviației civile, respectiv, este necesară instituirea unor cerințe specifice privind managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației.

Scopul acestor cerințe este ca să se acopere toate domeniile aviației civile și interfețele acestora, dat fiind că aviația este un sistem de sisteme cu grad înalt de interconectare.

Obiectivul de bază îl constituie instituirea și menținerea unui sistem de management pentru gestionarea riscurilor în materie de securitate a informațiilor de către:

- organizațiile de management al continuității navigabilității;
- organizațiile de întreținere;
- organizațiile de pregătire a piloților;
- organizațiile de pregătire a echipajului de cabină;
- centrele de medicină aeronautică pentru personalul aeronautic navigant;
- și operatorii de echipamente de pregătire sintetică pentru zbor;
- operatorii aerieni;

- furnizorii de servicii de management al traficului aerian;
- furnizorii de servicii de navigație aeriană;
- furnizorii de servicii U-space și furnizorii unici de servicii de informații;
- organizațiile de pregătire și centrele de medicină aeronautică pentru controlorii de trafic aerian;
- organizațiilor aprobate implicate în proiectarea sau producția de sisteme ATM/ANS.

Autoritatea responsabilă de supravegherea şi controlul respectării de către organizațiile menționate mai sus a prevederilor prezentului Regulament, este autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile, AAC.

Astfel, AAC, în vederea realizării supravegherii și controlul respectării prevederilor prezentului Regulament, *antrenează în activitatea sa autoritatea competentă la nivel național în domeniul securității cibernetice Agenția pentru Securitatea Cibernetică (ASC)*, în conformitate cu prevederile Regulamentului sus menționat și altor acte conexe. Drept urmare, ASC și AAC vor stabili măsuri comune de coordonare pentru a se asigura supravegherea efectivă a tuturor cerințelor care trebuie respectate de către organizații.

În procesul de elaborare a proiectului, prevederile funcționale ale autorităților au fost stabilite în conformitate cu atribuțiile funcționale reglementate la nivel național, respectiv, ASC conform Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Agenției pentru Securitate Cibernetică, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1028/2023 cu privire cu privire la constituirea, organizarea și funcționarea Agenției pentru Securitate Cibernetică.

În contextul implementării prevederilor prezentului Regulament, AAC este necesar să activeze în conlucrare cu ASC în domeniul securității cibernetice, în vederea asigurării unui nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice ale furnizorilor de servicii, care sunt esențiale pentru funcționarea societății și a statului, în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Agenției pentru Securitate Cibernetică, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1028/2023, prevăzute la **pct. 6 subpct. 3) - 4),** precum:

„3) cooperare la nivel național și internațional și schimb de informații în materie de securitate cibernetică;

4) punct național unic de contact;” și

prevederile **pct. 7 subpct. 4)** din Regulamentul prenotat,

„4) pentru realizarea funcției de punct național unic de contact:

a) asigură interacțiunea autorităților și instituțiilor publice naționale cu autoritățile similare din alte state și/sau cu organizațiile internaționale ori entitățile instituite de acestea;

b) transmite, la cererea autorităților și instituțiilor publice sau a echipelor de răspuns la incidentele cibernetice, punctelor unice de contact din alte state notificări și solicitări privind incidentele cibernetice;

c) transmite autorităților și instituțiilor publice naționale, conform competenței acestora, notificări și cereri în materie de securitate cibernetică primite din alte state sau de la organizații internaționale ori de la entitățile instituite de acestea;”.

Drept urmare, AAC comunică, fără întârzieri nejustificate, punctului unic de contact – ASC, orice informație relevantă inclusă în notificările transmise în temeiul pct. 8. IS.I.OR.230 și al pct. 22. IS.D.OR.230 **Sistemul de raportare externă în materie de securitate a informațiilor** din Anexa nr. 2 la prezentul Regulament, de către operatorii de servicii esențiale identificați.

Totodată, urmare a aprobării Regulamentului privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației AAC va elabora și aproba acte tehnico-normative subordonate, precum Materiale de Îndrumare (Guidance Material, GM).

Regulamentul vine cu ***propuneri de soluționare a unor probleme prioritare pentru Republica Moldova***, precum:

- Instituirea unui sistem național de management al riscurilor de securitate cibernetică în aviație, pentru creșterea nivelului securității cibernetice și protecția infrastructurii critice aeronautice, asigurând continuitatea operațiunilor în siguranță;
- instruirea și specializarea personalului din autoritatea de reglementare și supraveghere în domeniul aeronautic și securității informațiilor, cu privire la creșterea eficienței și profesionalismului structurilor de control și monitorizare;
- modernizarea infrastructurii aeroportuare prin aplicarea tehnologiilor digitale pentru gestionarea fluxurilor și pentru managementul riscurilor, în scopul creșterii siguranței, eficienței și operativității aeronautice.

***În concluzie*:** Regulamentul prevede cerințe referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor, pentru gestionarea riscurilor legate de securitatea informațiilor în domeniul aviației, pentru protejarea infrastructurii, datelor și a sistemelor electronice critice.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul național are ca ***obiectiv principal*** transpunerea a două Regulamente comunitare:

1. **Regulamentul delegat (UE) 2022/1645, în ceea ce privește cerințele referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației impuse organizațiilor** prevede cerințele către organizații pentru identificarea și gestionarea riscurilor legate de securitatea informațiilor, care pot afecta siguranța aviatică.

Aceste riscuri pot influența sistemele tehnologice informaționale, datele utilizate în aviația civilă. **Scopul** este de a identifica evenimentele de securitate a informațiilor, de a identifica incidentele ce pot avea impact asupra siguranței aviatice și de a asigura răspunsul și recuperarea corespunzătoare în urma acestora. Aspectele cheie prevăzute sunt:

- **Stabilirea unui sistem de management al securității informațiilor.** Operatorii și autoritățile instituie o politică de securitate a informațiilor în care sunt prevăzute principiile generale în ceea ce privește impactul potențial al riscurilor în materie de securitate a informațiilor asupra siguranței aviației; implementarea și menținerea unui sistem eficient de identificare, evaluare și management al riscurilor asociate securității informațiilor, pentru a preveni amenințările cibernetice și alte vulnerabilități;
- **Stabilirea procedurilor pentru identificarea, raportarea, evaluarea și tratarea riscurilor.** Este necesar efectuarea analizei periodice pentru identificarea amenințărilor și vulnerabilităților relevante în sistemele informatice și de comunicație utilizate în domeniu;
- **Implementarea unor măsuri de securitate** pe baza evaluărilor de risc, elaborarea măsurilor tehnice și organizaționale pentru protejarea informațiilor sensibile, pentru a asigura confidențialitatea, integritatea și disponibilitatea datelor;
- **Elaborarea Planurilor de răspuns la incidente.** Este imperativ să existe planuri și proceduri clar definite pentru gestionarea incidentelor de securitate a informațiilor, pentru a limita impactul și a preveni răspândirea acestora;
- **Elaborarea Manualului de management al securității informațiilor,** constituie elaborarea unui document comprehensiv (MMSI) care descrie politicile, responsabilitățile, resursele și procedurile pentru gestionarea riscurilor de securitate a informațiilor, conform cerințelor legislației, și menține actualitatea acestuia prin actualizări regulate și aprobări, asigurând o gestionare sistematică și eficientă a securității informațiilor, protejând sistemele și datele critice, prevenind incidentele de securitate și garantând conformitatea cu cerințele legale și de siguranță;
- **Cerințele și competențele în formarea personalului** implicat trebuie să fie instruit periodic în privința riscurilor de securitate a informațiilor și a măsurilor de protecție;

➢ **Monitorizarea și auditul politicilor de securitate,** prevede elaborarea și menținerea unui sistem de evidențe pentru toate activitățile legate de managementul securității informațiilor, inclusiv aprobări, evaluări de risc, contracte, incidente, vulnerabilități, calificări ale personalului și evenimente. Astfel, asigurând trasabilitatea, responsabilitatea și controlul asupra tuturor activităților și deciziilor legate de securitatea informațiilor, facilitând auditul, reevaluările și gestionarea riscurilor, precum și protejarea integrității și confidențialității evidențelor.

2. Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/203 de stabilire a normelor de aplicare a în ceea ce privește cerințele referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, stabilește norme pentru gestionarea riscurilor legate de securitatea informațiilor cu impact asupra siguranței aviației. Prevede următoarele cerințe pentru organizații și autorități din domeniul aviației, pentru a asigura o abordare sistematică în evaluarea și controlul riscurilor legate de securitatea informațiilor, în conformitate cu multiplele reglementări UE din domeniu și în scopul îmbunătățirii gestionării riscurilor în siguranța aviației, precum:

➢ **Identificarea riscurilor în materie de securitate a informațiilor** cu impact potențial asupra siguranței aviației, care ar putea afecta sistemele de tehnologie a informației și comunicațiilor și datele utilizate în scopul aviației civile;

➢ **Detectarea evenimentelor de securitate a informațiilor** și a identificării celor care sunt considerate incidente de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației;

➢ **Asigurarea unui răspuns la respectivele incidente de securitate** a informațiilor și a redresării în urma acestora.

Totodată, Regulamentul prevede că organizațiile trebuie să păstreze evidențe detaliate și trasabile ale activităților legate de managementul securității informațiilor, inclusiv aprobări, evaluări de risc, contracte, incidente, vulnerabilități și evenimente, pentru o perioadă minimă de cinci ani. De asemenea, trebuie să păstreze evidențele personalului implicat și să asigure protecția și integritatea acestor evidențe, conform procedurilor interne și nivelului de clasificare.

Prin ***prevederile actului normativ național*** se urmărește:

- instituirea normelor generale privind obiectivul și domeniul de aplicare;
- definirea noțiunilor specifici obiectului de reglementare;
- stabilirea instituțiilor naționale responsabile de implementarea reglementărilor.

Proiectul include patru anexe:

1. Anexa nr. 1 *la proiectul hotărârii de Guvern „Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației”* - stabilește cerințe pe care trebuie să le îndeplinească organizațiile și autoritățile naționale în vederea:

1.1. identificării și a managementului riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, care ar putea afecta sistemele de tehnologie a informației și comunicațiilor și datele utilizate în scopul aviației civile;

1.2. detectării evenimentelor de securitate a informațiilor și a identificării celor care sunt considerate incidente de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației;

1.3. asigurării unui răspuns la respectivele incidente de securitate a informațiilor și a redresării în urma acestora.

2. Anexa nr. 2 *la proiectul hotărârii de Guvern „Modificările ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului”* - stabilește modificarea a șase Regulamente care vor fi suspuse unor modificări corespunzătoare prin completarea acestora cu prevederi ce se referă la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, precum:

1. Regulamentul privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative de certificare pentru navigabilitate și mediu sau declarația de conformitate a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și cerințele referitoare la capacitatea organizațiilor de proiectare și producție, adoptat prin Hotărârea de Guvern nr. 91/2024;

2. Regulamentului privind procedurile administrative referitoare la aerodromuri, adoptat prin Hotărârea de Guvern nr. 653/2018;

3. Regulamentul de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la personalul navigant din aviația civilă, adoptat prin Hotărârea de Guvern nr. 204/2020;

4. Regulamentul de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la operațiunile aeriene, adoptat prin Hotărârea de Guvern nr. 612/2022;

5. Regulamentul de stabilire a cerințelor și procedurilor administrative referitoare la certificatele controlorilor de trafic aerian, adoptat prin Hotărârea de Guvern nr. 134/2019;

6. Regulamentul privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative pentru furnizorii de management al traficului aerian și serviciilor de navigație aeriană, adoptat prin Hotărârea de Guvern nr. 119/2023.

Prevederile proiectului au fost incluse și în proiectul de hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind continuitatea navigabilităţii aeronavelor şi a produselor, reperelor şi dispozitivelor aeronautice şi autorizarea organizațiilor şi a personalului cu atribuţii în domeniu și la abrogarea unei hotărâri, inclusiv celor care au deja obligația de a dispune de un sistem de management în conformitate cu standardele internaționale în domeniul siguranței aviației, adoptat recent prin Hotărârea de Guvern nr. 465/2025.

3. Anexa nr. 1 *la „Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației”* - stabilește cerințe în materie de management care trebuie îndeplinite de AAC în calitate de organ responsabil de activități de certificare, de supraveghere și de asigurare a respectării conformității. Respectiv, instituie necesitatea creării în cadrul AAC a unui sistem de management al securității informațiilor în cadrul căruia vor fi evaluate riscurile în materie de securitate a informațiilor, tratarea acestora, precum și detectarea/răspunsul și redresarea incidentelor de securitate a informațiilor, atât în cadrul instituției cât și identificate în cadrul supravegherii organizațiilor;

4. Anexa nr. 2 *la „Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației”* - stabilește cerințele care trebuie îndeplinite de organizațiile din domeniul aviației civile precum organizațiilor de producție și organizațiilor de proiectare, organizațiilor de întreținere, organizațiilor de management al continuității navigabilității, operatorilor de aerodromuri și furnizorilor de servicii de gestionare a platformei, operatorilor aerieni, organizațiilor de pregătire aprobate (ATO-uri), centrelor de medicină aeronautică pentru personalul navigant, operatorilor de echipamente de pregătire sintetică pentru zbor (FSTD-uri), organizațiilor de pregătire a controlorilor de trafic aerian (ATCO) și centrele de medicină aeronautică pentru ATCO, furnizorii de servicii de navigație aeriană care dețin un certificat limitat, furnizorilor de servicii de informare a zborurilor etc.

Proiectul elaborat prevede ***intrarea în vigoare*** la expirarea a douăsprezece luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, urmare a propunerilor Î.S. „MoldATSA”, precum și în baza avizelor parvenite, deoarece prevederile proiectului implică luarea unor măsuri complexe de implementare, precum investiții în tehnologie sau echipamente pentru monitorizarea și controlul riscurilor, costuri pentru implementare și întreținere, de formare a personalului, alte costuri administrative etc.

Rezultatele scontate după adoptarea și implementarea prezentului proiect de act normativ, se urmărește asigurarea punerii în aplicare consecventă în toate domeniile aviației, și implementarea de toate organizațiile (inclusiv de AAC) care cad sub incidența prezentului Regulament, fiind important la alinierea proceselor/mecanismelor în materie de securitate cibernetică în domeniul aviației civile

naționale la cele internaționale, pentru a asigura coerența și compatibilitatea între acestea. Acest proces este deosebit de important în domeniul aviației civile, deoarece aviația este o industrie globală, iar operarea în mod sigur și eficient necesită standarde comune și reglementări uniforme.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În cadrul normativ național nu este transpus actualmente un șir de regulamente europene precum Regulamentul delegat (UE) 2022/1645 și Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/203.

Acest proces a devenit și mai important în contextul în care Republica Moldova a devenit stat-candidat pentru aderarea la UE. Astfel, procesul de transpunere a acquis-lui european, inclusiv în domeniul aviației civile, trebuie să fie unul cât se poate mai aproape și cât se poate mai rapid posibil.

În acest sens, pentru realizarea obligației statutului asumat prin ASAC, sunt necesare transpunerea în cadrul normativ național a Regulamentelor enunțate.

4. Analiza impactului de reglementare

Proiectul a fost examinat în cadrul ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la data de 15 iulie 2025.

Decizia Grupului de lucru în privința proiectului de act normativ și a Notei de fundamentare au fost susținute cu obiecții și recomandări.

Informația privind rezultatele evaluării proiectului de act normativ și a Notei de fundamentare a fost inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor. Urmare a recepționării avizului al Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător Nr. 38-78-7857 din 21 iulie 2025 și conform recomandărilor în cadrul ședinței, proiectul de act normativ și Nota de fundamentare a fost ajustată.

4.1. Impactul asupra sectorului public

Impactul asupra sectorului public este determinat de următoarele aspecte:

1. **Obligațiunile în elaborarea și implementarea cerințelor de management al riscurilor în domeniul securității aviației** – autoritățile și organismele publice conformarea cu privire la corelarea și implementarea măsurilor mai stricte pentru asigurarea securității informațiilor.

2. **Necesitatea de conformare și monitorizare** – sectorul public va trebui să adapteze cadrul legislativ, operațional și de control pentru a respecta noile norme, implicând creșterea eforturilor de conformare și inspecții și auditări pentru a se asigura că acestea aplică măsurile de management al riscurilor conform Regulamentului.

3. **Costuri suplimentare pentru implementare** – pentru autoritățile de reglementare și de inspecție, pot apărea costuri legate de instruirea personalului, actualizarea sistemelor și procedurilor, precum și supravegherea continuă.

4. **Îmbunătățirea gestionării riscurilor** – responsabilizarea autorităților pentru gestionarea riscurilor în securitatea informațiilor, ceea ce, pe termen lung, contribuie la siguranța generală a sectorului aeronautic.

5. **Coordonare mai strânsă între autorități și organizații** – la nivelul statelor membre, cooperarea și schimbul de informații se vor intensifica pentru a asigura conformitatea și pentru a răspunde mai eficient la riscurile emergente.

În concluzie: Regulamentul aduce un impact semnificativ, dar optim pentru sectorul public, solicitând alocarea de resurse suplimentare și adaptarea proceselor pentru a asigura o gestionare eficientă a riscurilor tehnologice și de securitate în domeniul aviației civile, contribuind la siguranța sectorului aeronautic.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Impactul financiar cu privire la implementarea cerințelor prevăzute în prezentul Regulament implică costuri pentru următoarele acțiuni:

- Necesitatea de a dezvolta sau ajusta sisteme și proceduri interne pentru gestionarea riscurilor;
- Costurile cu formarea personalului sau cu consultanță specializată;
- Investiții în tehnologie sau echipamente pentru monitorizarea și controlul riscurilor;
- Costuri administrative pentru conformitate și audituri.

Astfel, pentru organizații se impune alocarea surselor financiare precum:

- **Costurile tehnologice,** investiții în sistemele informatice pentru stocarea, protejarea și gestionarea evidențelor digitale. Costuri pentru implementarea sau actualizarea platformelor de management al securității și de raportare;
- **Costurile pentru personal**. Angajarea sau instruirea personalului specializat în gestionarea, monitorizarea și asigurarea protecției și păstrării evidențelor împotriva deteriorării, alterării sau furtului, conform noilor cerințe.
- **Costurile de conformare și audit,** pentru auditurile periodice pentru verificarea respectării cerințelor de păstrare a evidențelor precum și pentru elaborarea și menținerea documentației și procedurilor interne conform noilor reguli.
- **Costurile administrative și de training** pentru personalul implicat în managementul securității și păstrarea evidențelor. Actualizarea politicilor și procedurilor interne în conformitate cu noile reglementări.
- **Costurile legate de riscuri și incidente:** Creșterea nivelului de securitate pentru a evita pierderea, deteriorarea sau compromiterea evidențelor, care ar putea avea consecințe financiare semnificative. Asigurarea unor procese eficiente pentru identificarea, raportarea și tratarea incidentelor de securitate, pentru a evita costurile legate de incidentele de securitate.
- **Costuri legate de securitatea fizică și digitală:** Investiții în măsuri de protecție a datelor, inclusiv criptare, control acces de date sigure, menținerea unor medii de stocare sigure, conforme cu nivelurile de clasificare a informațiilor.

Pentru elucidarea și analiza impactului financiar prin scrisoarea MIDR nr. 13-2812 din 26 mai 2025 a fost solicitată din partea instituțiilor /companiilor vizate opinia asupra impactului financiar, direct sau indirect asupra procesului instituțional, cheltuieli, investițiile necesare, perioada de tranziție, date statistice, alte propuneri vizavi de aspectele financiare, în contextul implementării și conformării normelor europene, în scopul îmbunătățirii siguranței aviației civile.

Drept urmare, autoritățile vizate în proiectul dat au prezentat următoarea informație, cu indicarea anumitor costuri estimative:

➢ ***Autoritatea Aeronautică Civilă,*** în calitate de autoritate de supraveghere continuă și control, estimează următoarele costuri (orientative) la implementarea Regulamentului UE, pentru:

1. Protejarea propriilor sisteme și a celor utilizate în procesul de certificare, licențiere, supervizare.
- Audit și analiză de risc IT intern;
- Audit inițial și testare de penetrare (vulnerabilități).

Estimativ: 15.000 – 40.000 EUR.

2. Sisteme IT și software de securitate.
- Firewall Enterprise, segmentare rețea, servere dedicate, criptare date;
- Soluții pentru monitorizare activă (SIEM, EDR).
Estimativ: 50.000 – 200.000 EUR.

3. Personal specializat și instruire.
- Probabilitatea de a crea subdiviziuni noi;
- Instruirea personalului existent (inspectori, auditori, IT);
- Cursuri: securitate cibernetică, răspuns la incidente, conformitate etc.
Estimativ: 1.000 – 5.000 EUR / persoană / an.

4. Colectarea, analiza și transmiterea datelor legate de riscuri cibernetice și incidente.
- Platformă informatică pentru raportare și analiză, posibil dezvoltare sau adaptare software (interconectare cu EASA).
Estimativ: 20.000 – 100.000 EUR.

Pentru autoritățile aviatice naționale, costurile sunt mai semnificative în raport cu operatorii, pentru că au obligații sistemice. Totodată, recurențele anuale - training, instruire personal, audit, sunt importante, iar sursele financiare pot fi planificate o parte din bugetul de stat, precum și beneficierea din fondurile europene, având în vedere caracterul strategic al securității aeronautice și al cerințelor NIS2/NIS3 *(Network and Information Systems Security).*

➢ ***Întreprinderea de Stat pentru Utilizarea Spațiului Aerian și Deservirea Traficului Aerian "MOLDATSA" (Î.S. "MOLDATSA")*** cu privire la implementarea cerințelor prevăzute în prezentul Regulament a estimat următoarele costuri (orientative) pentru:

1. Dezvoltarea sau ajustarea sistemelor și procedurilor interne pentru gestionarea riscurilor (audit intern, consultanță pentru elaborarea metodologiilor/procedurilor; sisteme informatice dedicate managementul riscurilor și conformității; integrarea cu alte sisteme).
Estimativ: 20.000-50.000 Euro.

2. Costurile cu formarea personalului sau cu consultanță specializată (instruirea personalului privind noile cerințe; instruire specializată privind riscurile de securitate a informațiilor și măsurile de protecție; participarea la cursuri organizate de EASA; EUROCONTROL, IATA, workshop-uri).
*Estimativ:*10.000 - 30.000 Euro.

3. Investiții în tehnologie sau echipamente pentru monitorizarea și controlul riscurilor (implementarea platformelor informatice pentru colectare/analiză date de siguranță; sisteme de raportare internă automată; integrarea cu bazele de date naționale și europene; stocarea securizată a datelor și asigurarea trasabilității, achiziția licențe specializate sau licențierea software specializate).
Estimativ: 30.000 - 80.000 Euro.

4. Costuri administrative pentru conformitate și audituri (expertiza juridică; asistență în realizarea „gap analysis”; audituri de verificare, evaluări periodice etc.).
Estimativ: 10.000 -15.000 Euro.

Impactul financiar cu privire la implementarea cerințelor prevăzute în prezentul Regulament, Î.S. "MOLDATSA” estimează suma de la 70.000 - 175.000 EURO. Totodată, se menționează că necesarul de investiții în tehnologiile de securitate, infrastructură IT și/sau actualizarea continuă a măsurilor de securitate, precum și valoarea acestora va fi posibil de determinat după instruirea personalului privind implementarea/dezvoltarea sistemului de management al securității informațiilor, iar realizarea acestor

proiecte este necesară identificarea unor surse externe de finanțare, inclusiv cofinanțare națională sau accesare din fondurile europene.

➢ **Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău *(AIC)*** cu privire la impactul financiar pentru conformare și perioada de implementare, a comunicat precum că Regulamentul impune explicit implementarea unui sistem de management al securității informațiilor *(în continuare - SMSI)* bazat pe analiza riscurilor, documentarea și revizuirea continuă a proceselor și controalelor, instruirea personalului și stabilește un set de cerințe pentru implementare a SMSI în cadrul Î.S. „AIC", cum ar fi:

1. achiziția sistemelor pentru managementul securității informațiilor (SIEM, soluții de detecție a incidentelor, platforme de raportare și analiză, sisteme de audiții monitorizare rețea);

2. modernizarea infrastructurii hardware (servere dedicate, echipamente de backup și redundanță);

3. implementarea și actualizarea software-ului pentru controlul accesului, criptare, gestiunea vulnerabilităților, managementul evenimentelor de securitate;

4. elaborarea și actualizarea politicilor interne de management al riscurilor;

5. documentarea procedurilor, rolurilor responsabilităților, păstrarea evidențelor, cel puțin 5 ani;

6. implementarea auditului intern, pregătirea rapoartelor periodice către autorități;

7. integrarea cu sistemele de raportare/supraveghere a Autorității Aeronautice Civile și Agenția pentru Securitatea Cibernetică;

8. instruirea periodică a personalului privind cerințele, procedurile, simulări de incidente, instruire pe platforme noi.

9. certificarea personalului responsabil cu managementul informațiilor;

10. sesiuni de conștientizare pentru angajați, testări periodice;

11. actualizări regulate de software, licențe, contracte de suport;

12. audituri externe pentru validarea conformității;

13. mentenanță și operare a sistemelor, evaluării upgrade-uri periodice etc.

AIC a menționat că urmare a unei analize detaliate a impactului financiar asociat acestei inițiative va planifica pentru anul 2026 cheltuielile și costurile aferente implementării Regulamentului.

➢ **Cheltuieli pentru industria aeronautică** în implementarea Regulamentului (UE) 2023/203 variază în funcție de dimensiunea entității, tipul de activitate (producție, întreținere, operare, instruire etc.) și de nivelul de digitalizare deja existent. Regulamentul (UE) 2023/203 nu impune soluții standardizate pentru toți, dar creează obligația de a evalua și gestiona riscurile de securitate cibernetică.

<u>*Costurile elementare*</u> vor fi:

- **Modeste** - pentru organizațiile mici, cu activități limitate (ATO, CAMO mici);
- **Necesare** - pentru a evita penalități, incidente sau pierderi reputaționale;
- **Substanțiale** - pentru operatorii și furnizorii ATM/ANS, unde riscul este critic.

***În concluzie*:** Alocarea resurselor financiare atât pentru conformare, cât și pentru menținerea sistemelor și personalului necesar, poate duce la creșteri considerabile ale costurilor operaționale. Totuși, aceste investiții conduc la un nivel mai ridicat de securitate și responsabilitate, reducând riscurile de incidente costisitoare și asigurând conformitatea cu reglementările europene.

1.3. Impactul asupra sectorului privat

Impactul asupra sectorului privat este cauzat de modul în care companiile din domeniul aviației și al serviciilor conexe gestionează securitatea informațiilor, iar principalele efecte pot fi următoarele:

1. Creșterea responsabilităților și a obligațiilor de conformare. Companiile trebuie să implementeze sau să își actualizeze sistemele de management al riscurilor de securitate a informațiilor pentru a respecta noile cerințe, fiind necesară documentarea proceselor, evaluarea constantă a riscurilor și adoptarea de măsuri preventive și corective.

2. Costuri pentru implementare și întreținere. Investiții în tehnologiile de securitate, infrastructură IT și formarea personalului pentru a asigura conformitatea, costuri legate de audituri periodice, teste de vulnerabilitate și actualizarea continuă a măsurilor de securitate.

3. Necesitatea formării personalului și instruirii pe segmentul managementul riscurilor de securitate. Angajații trebuie instruiți pentru a identifica și gestiona riscurile de securitate și pentru a răspunde adecvat incidentelor de securitate a informațiilor, în crearea unei culturi organizaționale orientate spre securitate.

4. Îmbunătățirea securității operaționale și de informații. Investițiile și finanțarea au drept scop final asigurarea unei securități sporite, pentru reducerea riscului de atacuri cibernetice, vulnerabilități și alte incidente care pot avea efecte financiare și reputaționale grave, dar și a fi un pericol la securitatea operațională a companiei. Totodată, va determina creșterea încrederii pasagerilor în sistemele și serviciile oferite.

5. Necesitatea cooperării și schimbului de informații. Companiile aeriene trebuie să colaboreze mai strâns cu autoritățile și alte organizații pentru schimbul de informații despre riscuri și incidente, creând rețele de securitate mai robuste.

În concluzie, sectorul privat va trebui să aloce resurse pentru implementarea și menținerea unui nivel ridicat de securitate a informațiilor, să devină mai responsabili în gestionarea riscurilor, și să își reconfigureze procesele pentru a respecta noile norme, în siguranța proceselor operaționale și a pasagerilor cu scop final asigurarea unei securități sporite, pentru reducerea riscului de atacuri cibernetice, vulnerabilități și alte incidente.

4.4. Impactul social

Contribuția în acest sector se definește prin necesitatea dezvoltării unei securități robuste în spațiul aerian care să ofere nivelul necesar de siguranță, de capacitate, de reacție, de coordonare, de performanță de mediu și de furnizare continuă a serviciilor aeriene rapide, ținând seama în mod corespunzător de necesitățile de securitate și apărare.

Pe măsura creșterii numărului de pasageri (*se anexează graficele fluxului de pasageri per oră pentru perioada anilor 2024 - 2025)* și pentru a face față cererii tot mai mare a cetățenilor, contribuția în acest sector se definește prin importanța securității informațiilor și a gestionării riscurilor în domeniul aviației, ceea ce poate duce la o mai mare înțelegere și încredere în sistemul de transport aerian, asigurând menținerea unui nivel ridicat de siguranță al aviației, dar și măsuri echilibrate pentru mediul social.

Graficele fluxului de pasageri per oră pentru perioada 2024/2025

Summer 2024 (31.03.2024-02.11.2024) Maximum PAX per hour (UTC)

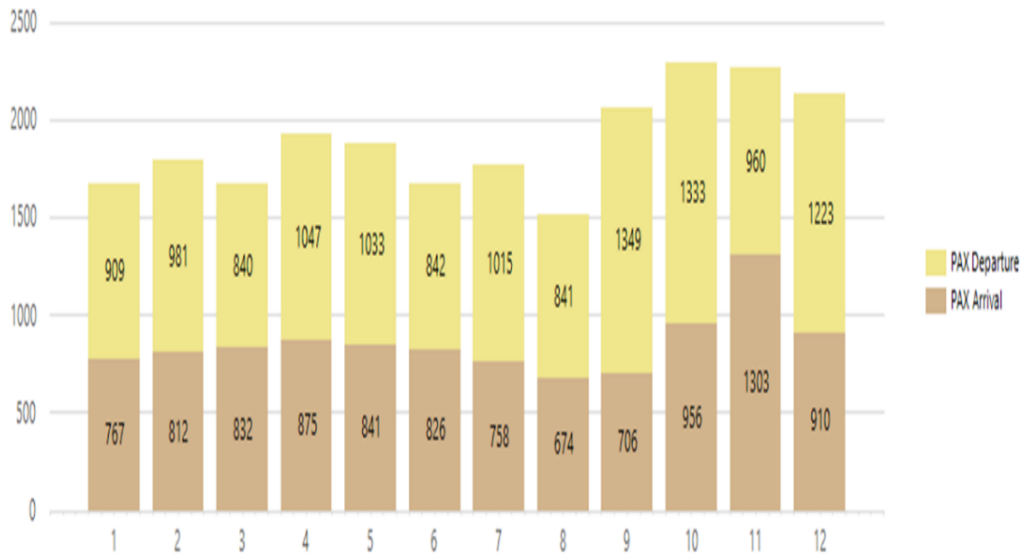

Aeroportul Internațional Chișinău a încheiat luna aprilie 2025 cu un trafic total de 388.122 pasageri îmbarcați și debarcați, reprezentând 155,2% realizare față de prognoza estimată. Comparativ cu aceeași perioadă a anului 2024, se constată o creștere de 60%, echivalentul a +145.617 pasageri. În aceeași perioadă, pe segmentul cargo au fost înregistrate 190,4 tone de mărfuri.

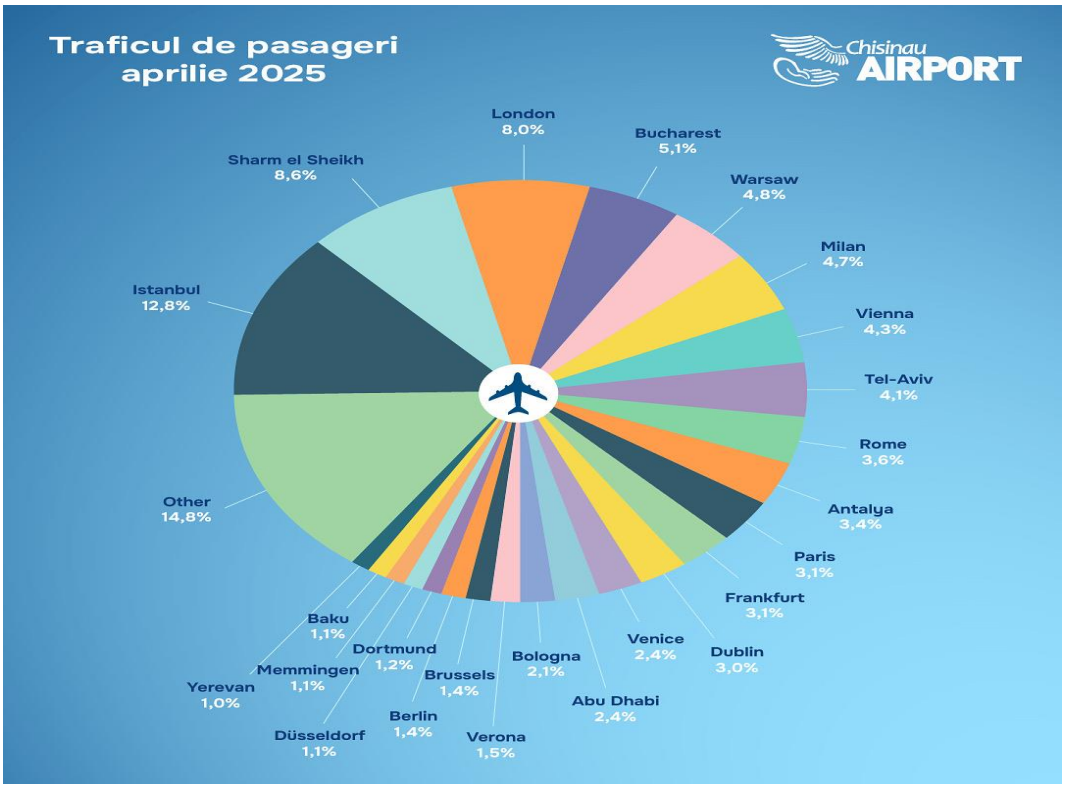

Datele statisticile cele mai recente raportate de Aeroportul Internațional Chișinău remarcă o performanță ascendentă, care confirmă dinamica sezonului estival. În luna iunie, s-a înregistrat un trafic total de 620.675 pasageri îmbarcați și debarcați – ceea ce reprezintă 103,4% din prognoza estimată. Comparativ cu luna iunie 2024, traficul de pasageri a înregistrat o creștere de 39,7%, adică +176.517 pasageri. Mișcări aeronave: 4.560 aterizări și decolări. Mărfuri transportate: 196,1 tone.

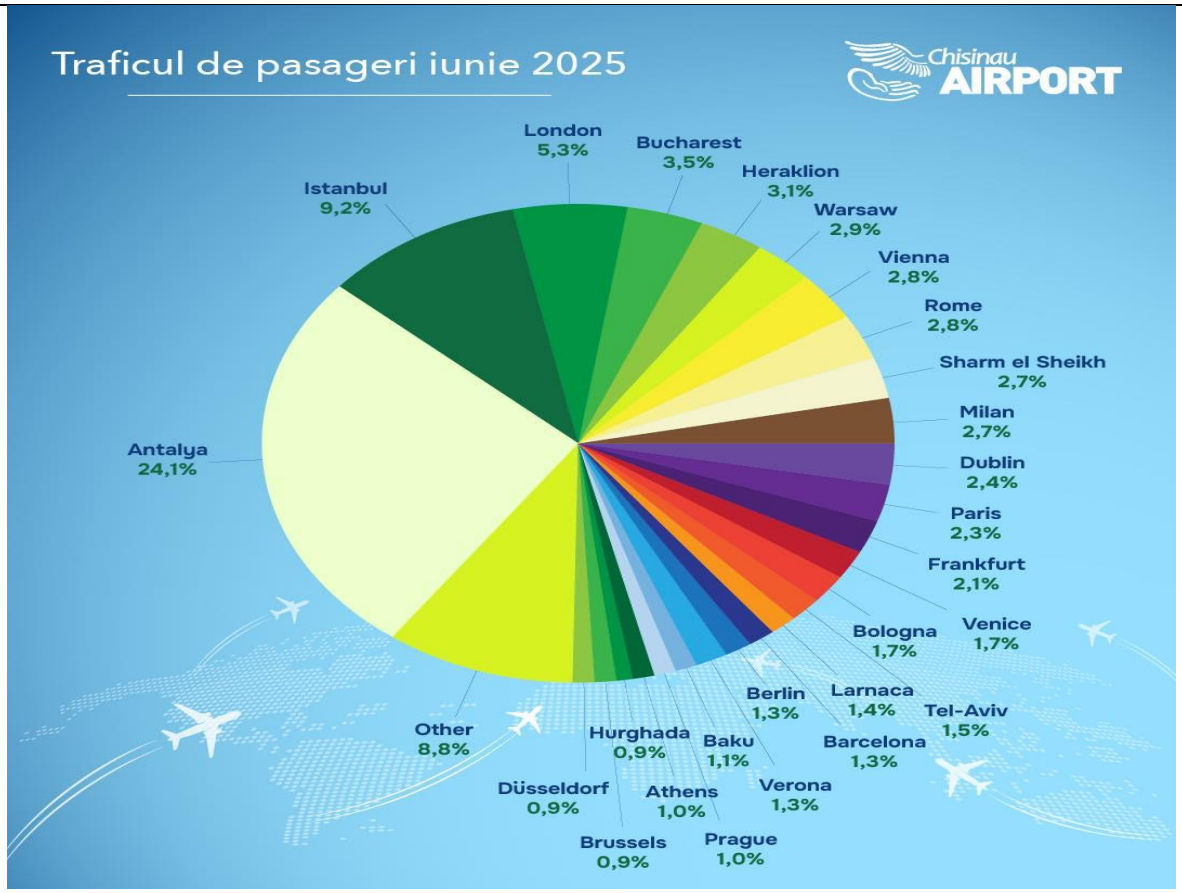

Această performanță remarcabilă situează Aeroportul Chișinău în fruntea aeroporturilor de mărime medie din Europa de Est cu cea mai dinamică creștere a traficului. La nivel european, traficul de pasageri a crescut în medie cu +4.3% în primul trimestru al anului 2025 comparativ cu T1 2024. Raportul ACI EUROPE evidențiază dinamismul regiunii Europei de Est, menționând evoluții excepționale în Moldova (+56%). Aceste rezultate confirmă poziția centrală a Aeroportului Internațional Chișinău în creșterea traficului aerian din Republica Moldova și din regiune *(Sursa: Raportul trimestrial ACI EUROPE (Q1 2025) link 🔗https://www.aci-europe.org/media-room/546-passenger-traffic-momentum-holding-up-in-q1-for-european-airports.html).*

Astfel, impactul social, este de durată, cu caracter pozitiv, care poate fi evaluat pe viitor în baza indicatorilor de monitorizare raportați la riscul de incidente sau atacuri asupra infrastructurii aeronautice, ceea ce sporește siguranța pasagerilor și al publicului larg, eficiența și operativitatea în coordonare între entități.

Totodată, măsurile de securitate mai stricte pot implica proceduri de control mai riguroase, ceea ce poate influența confortul și libertățile individuale, dar acestea sunt justificate în numele siguranței colective.

În concluzie, impactul social al acestui proiect este determinat pe de o parte, de creșterea încrederii în siguranța transporturilor aeriene și responsabilizarea societății în gestionarea riscurilor, iar pe de altă parte, pot apărea preocupări legate de intimitate și libertăți personale, în special în contextul măsurilor stricte de securitate, proces în final, indispensabil, cu scopul asigurării siguranței traficului aerian.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

În procesul de implementare și executare a proiectului de act normativ prelucrarea datelor cu caracter personal se va face strict prin asigurarea protecției drepturilor şi libertăților fundamentale ale

persoanei fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal conform Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

În unele cazuri, măsurile de securitate avansate și monitorizarea riscurilor pot fi percepute de anumite segmente ale societății ca o formă de supraveghere excesivă, ceea ce poate genera dezbateri legate de intimitate și libertăți civile, dar procedurile efectuate se vor face strict conform cadrului normativ în scopul asigurării securității și siguranței aeronautice.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Prezentul Regulament nu are impact asupra echității și egalității de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Aplicarea unor principii de performanță și utilizarea de tehnologii inovatoare este esențială pentru îmbunătățirea continuă a proceselor operaționale pe domeniul transportului aerian, determinând o mai bună gestionare a riscurilor de securitate ce pot preveni incidente majore, inclusiv cele care pot avea consecințe grave asupra mediului, precum pierderea unui avion sau accidente care pot duce la deversări de combustibil sau alte substanțe periculoase.

Astfel, *impactul direct asupra mediului* este mai puțin evident decât în alte domenii, gestionarea riscurilor și implementarea tehnologiilor avansate pot avea, pe termen lung, efecte favorabile prin prevenirea accidentelor, promovarea practicilor mai durabile și stimularea sectorului să adopte soluții sustenabile în procesele operaționale.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Posibile impacturi pot fi identificate asupra competitivității sectorului, fiind determinat de rapiditatea și conformarea la noile cerințe a organizațiilor.

De asemenea, poate fi sesizat impactul asupra inovației tehnologice, determinată de necesitatea de a satisface cerințele de securitate și gestionarea riscurilor pentru stimularea, dezvoltarea și adoptarea de noile tehnologii și soluții inovatoare, inclusiv inteligență artificială, tehnologii de analiză a datelor pentru prevenirea incidentelor.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul național transpune prevederile următoarelor regulamente UE:

- **REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2022/1645** al Comisiei din 14 iulie 2022 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației impuse organizațiilor care intră sub incidența Regulamentelor (UE) nr. 748/2012 și (UE) nr. 139/2014 ale Comisiei și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 748/2012 și (UE) nr. 139/2014 ale Comisiei, **CELEX: 32022R1645**, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 248/18 din 26 septembrie 2022; și

- **REGULAMENTUL DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) 2023/203** al Comisiei din 27 octombrie 2022 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele referitoare la managementul riscurilor în materie

de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, impuse organizațiilor care intră sub incidența Regulamentelor (UE) nr. 1321/2014, (UE) nr. 965/2012, (UE) nr. 1178/2011, (UE) 2015/340 ale Comisiei și a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) 2017/373 și (UE) 2021/664 ale Comisiei, precum și autorităților competente care intră sub incidența Regulamentelor (UE) nr. 748/2012, (UE) nr. 1321/2014, (UE) nr. 965/2012, (UE) nr. 1178/2011, (UE) 2015/340 și (UE) nr. 139/2014 ale Comisiei și a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) 2017/373 și (UE) 2021/664 ale Comisiei, și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1178/2011, (UE) nr. 748/2012, (UE) nr. 965/2012, (UE) nr. 139/2014, (UE) nr. 1321/2014, (UE) 2015/340 ale Comisiei și a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) 2017/373 și (UE) 2021/664 ale Comisiei, **CELEX: 32023R0203**, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 31 din 02 februarie 2023, astfel cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/1109 al Comisiei din 10 aprilie 2024 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele pentru autoritatea competentă și procedurile administrative pentru certificarea, supravegherea și asigurarea respectării cerințelor privind continuitatea navigabilității sistemelor certificate de aeronave fără pilot la bord și de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/203.

Prezentele Regulamente stabilesc cerințele pentru implementarea și menținerea unor măsuri adecvate pentru protejarea informațiilor și asigurarea siguranței aeronautice, gestionarea riscurilor legate de securitatea informațiilor și a securității aviației, cooperarea între autorități și organizații pentru schimbul de informații de securitate, pregătirea și conștientizarea personalului implicat în gestionarea riscurilor și securitatea informațiilor, fiind expuse următoarele elemente:

a) obiectivele actului juridic al UE:

REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2022/1645 AL COMISIEI din 14 iulie 2022 prevede cerințele care trebuie îndeplinite de organizațiile din sectorul aviației în vederea identificării și a managementului riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, care ar putea afecta sistemele de tehnologie a informației și comunicațiilor și datele utilizate în scopul aviației civile, în vederea detectării evenimentelor de securitate a informațiilor și a identificării acelora care sunt considerate incidente de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, precum și în vederea asigurării unui răspuns la respectivele incidente de securitate a informațiilor și a redresării în urma acestora.

REGULAMENTUL DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) nr. 2023/203 AL COMISIEI din 27 octombrie 2022, stabilește cerințele pe care trebuie să le îndeplinească organizațiile și autoritățile competente în vederea:

- identificării și a managementului riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, care ar putea afecta sistemele de tehnologie a informației și comunicațiilor și datele utilizate în scopul aviației civile;
- detectării evenimentelor de securitate a informațiilor și a identificării celor care sunt considerate incidente de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației;
- asigurării unui răspuns la respectivele incidente de securitate a informațiilor și a redresării în urma acestora.

b) gradul de transpunere a actului juridic al UE, precizându-se dacă transpunerea este totală, parțială sau selectivă:

Proiectul național transpune parțial prevederile Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/203 al Comisiei din 27 octombrie 2022 și a Regulamentului delegat (UE) 2022/1645 al Comisiei din 14 iulie 2022.

c) argumentarea introducerii unor reglementări care nu sunt prevăzute expres în actul juridic al UE şi/sau care depăşesc cerinţele minime stabilite de acesta:

Proiectul de act normativ și Tabelele de concordanță sunt elaborate potrivit rigorilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

Proiectul hotărârii a fost supus expertizei de compatibilitate cu legislația UE, conform art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Informația privind rezultatele expertizei de compatibilitate cu legislația UE a fost inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor urmare recepționării Raportului din partea Centrului de Armonizare a Legislației.

Din punct de vedere al compatibilității prevederile UE sunt compatibile în raport cu prevederile actului juridic național.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Prezentul Regulament este elaborat în baza Regulamentului delegat (UE) 2022/1645 al Comisiei din 14 iulie 2022 și a Regulamentului delegat (UE) 2022/1645 al Comisiei din 14 iulie 2022.

Necesitatea transpunerii acestuia derivă din prevederile Anexei III la ASAC, Capitolul C „Siguranța Aeronautică" și Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la UE (PNA) 2025-2029, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 306/2025, CLUSTER 4., AGENDA VERDE ȘI CONECTIVITATE SUSTENABILĂ, Capitolul 14. „POLITICA DE TRANSPORT", „Transport aerian", Anexa A, acțiunea nr. 200 și nr. 210.

În concluzie, menționăm necesitatea executării obligațiilor Republicii Moldova conform Convenției privind aviația civilă internațională și ASAC în mod uniform în toate țările UE și în Republica Moldova, fiind atinse obiectivele Convenției privind aviația civilă internațională și a Acordului privind spațiul aerian comun dintre Republica Moldova şi Uniunea Europeană şi statele sale membre.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul poate fi accesat pe pagina web oficială a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (compartimentul „Transparența", directoriul Transparență decizională/Anunțuri privind consultările publice") și pe portalul guvernamental particip.gov.md, la adresa - - https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14009.

Consultarea prealabilă a proiectului către industria aeronautică a fost realizată prin solicitarea din partea MIDR, scrisoarea nr. 13-2812 din 26 mai 2025.

Proiectul a fost consultat și avizat cu instituțiile publice de resort în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, inclusiv:

- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (inclusiv Agenția pentru Securitatea Cibernetică), Ministerul Apărării, Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Afacerilor Externe, Serviciul de Informații și Securitate, Agenția Proprietății Publice, Consiliul Concurenței, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, Biroul de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi, Autoritatea Aeronautică Civilă;
- Î.S. "MoldATSA";
- Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău";
- Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești";
- Operatorii aerieni.

Informația privind rezultatele avizării a fost inclusă în sinteză după recepționarea avizelor respective.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost supus prezentării către autoritățile publice responsabile pentru efectuarea expertizei de compatibilitate cu legislația UE, a expertizei anticorupție și a expertizei juridice, conform art. 34 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Concluziile expertizelor au fost incluse în Nota de fundamentare la proiectul actului normativ. Astfel, în cadrul procesului de elaborare a proiectului sunt incluse următoarele constatări:

a) Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul a fost supus expertizei de compatibilitate cu legislația UE în conformitate cu prevederile art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, fiind prezentată expertiza Centrului de Armonizare a Legislației. Urmare recepționării expertizei de compatibilitate cu legislația UE, Tabelul de compatibilitate a fost ajustat, iar concluziile au fost reflectate în Sinteza proiectului.

b) Constatările expertizei anticorupție

Proiectul a fost remis spre expertizare Centrului Național Anticorupție în conformitate cu prevederile art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Conform Raportului de Expertiză Anticorupție, nr. EHG25/10856 din 10.09.2025, proiectul corespunde interesului public general.

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție a fost inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor urmare recepționării Raportului anticorupție.

c) Constatările expertizei juridice

Proiectul a fost remis spre expertizare Ministerului Justiției conform art. 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Informația privind rezultatele expertizei juridice a fost inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor urmare recepționării Raportului de expertiză juridică.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Prezentul proiect de hotărâre stabilește modificarea Regulamentelor care vor fi suspuse unor modificări corespunzătoare prin completarea acestora cu prevederi ce se referă la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, precum:

1. Regulamentul privind stabilirea cerinţelor şi procedurilor administrative de certificare pentru navigabilitate şi mediu sau declaraţia de conformitate a aeronavelor şi a produselor, pieselor şi echipamentelor aferente, precum şi cerinţele referitoare la capacitatea organizaţiilor de proiectare şi producţie, adoptat prin Hotărârea de Guvern nr. 91/2024;

2. Regulamentului privind procedurile administrative referitoare la aerodromuri, adoptat prin Hotărârea de Guvern nr. 653/2018;

3. Regulamentul de stabilire a cerinţelor tehnice şi a procedurilor administrative referitoare la personalul navigant din aviaţia civilă, adoptat prin Hotărârea de Guvern nr. 204/2020;

4. Regulamentul de stabilire a cerinţelor tehnice şi a procedurilor administrative referitoare la operaţiunile aeriene, adoptat prin Hotărârea de Guvern nr. 612/2022;

5. Regulamentul de stabilire a cerinţelor şi procedurilor administrative referitoare la certificatele controlorilor de trafic aerian, adoptat prin Hotărârea de Guvern nr. 134/2019;

6. Regulamentul privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative pentru furnizorii de management al traficului aerian și serviciilor de navigație aeriană, adoptat prin Hotărârea de Guvern nr. 119/2023.

7. Regulamentul privind continuitatea navigabilităţii aeronavelor şi a produselor, reperelor şi dispozitivelor aeronautice şi autorizarea organizațiilor şi a personalului cu atribuţii în domeniu și la abrogarea unei hotărâri, inclusiv celor care au deja obligația de a dispune de un sistem de management în conformitate cu standardele internaționale în domeniul siguranței aviației, adoptat recent prin Hotărârea de Guvern nr. 465/2025.

De asemenea, urmare a aprobării Regulamentului privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației AAC va elabora și aproba acte tehnico-normative subordonate, precum Materiale de Îndrumare (Guidance Material, GM).

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

În scopul implementării cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației prezentul Regulament se aplică următoarelor părți implicate sau entităților care acționează în numele acestora:

1) Autoritatea Aeronautică Civilă, în ceea ce privește supravegherea organizațiilor care pun în aplicare cerințele de management al securității informațiilor;
2) utilizatorii spațiului aerian al Republicii Moldova;
3) furnizorul de servicii de navigație aeriană din Republica Moldova;
4) administratorilor de aeroporturi din Republica Moldova.

Totodată, proiectul prevede pentru autoritățile și organizațiile din sectorul aerian responsabilitatea de a dezvolta și implementa măsuri de securitate și de management al riscurilor, prin identificarea, gestionarea, evaluarea și controlul riscurilor de securitate a informațiilor, formarea personalului și respectarea confidențialității datelor, colaborarea internațională și schimbul de informații, implementarea de măsuri pentru protecția datelor și gestionarea activităților legate de securitatea informațiilor.

În concluzie, menționăm că prin proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, și modificarea unor hotărâri ale Guvernului se propune soluții ce vizează întărirea sectorului aeronautic, asigurând conformitatea cu reglementările europene, modernizarea infrastructurii, creșterea securității și a eficienței. Implementarea lor va consolida poziția Republicii Moldovei în domeniu și va stimula dezvoltarea durabilă a industriei aeronautice naționale.

Viceprim-ministru, ministru **Vladimir BOLEA**

SINTEZA
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației și modificarea unor hotărâri ale Guvernului

Nr.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică, expertizare	Conținutul obiecției/ Propunerii, recomandării, concluziei	Se acceptă/ Nu se acceptă	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică *(prealabilă)*				
1.	**Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău,** scrisoarea nr. 03/936 din 12.06.2025	*Lipsă sugestii și obiecții.* În partea ce tine de impactul financiar pentru conformare și perioada de implementare, comunicam că Regulamentul impune explicit implementarea unui sistem de management al securității informațiilor *(în continuare - SMSI)* bazat pe analiza riscurilor, documentarea și revizuirea continuă a proceselor și controalelor, instruirea personalului și stabilește un set de cerințe pentru implementare a SMSI în cadrul I.S. „AIC" cum ar fi: ***1.*** achiziția sistemelor pentru managementul securității informațiilor (SIEM, soluții de detecție a incidentelor, platforme de raportare și analiză, sisteme de audiții monitorizare rețea). ***2.*** modernizarea infrastructurii hardware (servere dedicate, echipamente de backup și redundanță). ***3.*** implementarea și actualizarea software-ului pentru controlul accesului, criptare, gestiunea vulnerabilităților, managementul evenimentelor de securitate.	**Se ia act**	

		4. elaborarea și actualizarea politicilor interne de management al riscurilor. ***5.*** documentarea procedurilor, rolurilor responsabilităților, păstrarea evidențelor, cel puțin 5 ani. ***6.*** implementarea auditului intern, pregătirea rapoartelor periodice către autorități. ***7.*** integrarea cu sistemele de raportare/supraveghere a Autorității Aeronautice Civile și Agenția pentru Securitatea Cibernetică. ***8.*** instruirea periodică a personalului privind cerințele procedurile, simulări de incidente, instruire pe platforme noi. ***9.*** certificarea personalului responsabil cu managementul informațiilor. ***10.*** sesiuni de conștientizare pentru angajați, testări periodice. ***11.*** actualizări regulate de software, licențe, contracte de suport. ***12.*** audituri externe pentru validarea conformității. ***13.*** mentenanță și operare a sistemelor, evaluării upgrade-uri periodice etc. Ținând cont de cele relatate, Î.S. ,AIC" urmare a unei analize detaliate a impactului financiar asociat acestei inițiative va planifica pentru anul 2026 cheltuielile și costurile aferente implementării Regulamentului.		
2.	**Î.S. „MoldATSA”,** scrisoarea nr. 387 din 10.06.2025	Ținând cont de faptul că, prevederile proiectului în mod direct vizează activitatea Î.S.,MOLDATSA" și implică luarea unor măsuri complexe de implementare a acestuia (investiții în tehnologie sau echipamente pentru monitorizarea și controlul riscurilor, costuri pentru implementare și întreținere, alte costuri administrative, de formare a personalului etc.), solicităm respectuos, revizuirea termenelor de intrare	**Se acceptă**	Propunerea în cauză a fost discutată în cadrul ședinței consultărilor publice din data de 3 iulie 2025, pentru identificarea aspectelor cu privire la costurile relevante cât și la actele pentru care ar fi necesar de solicitat perioadă de tranziție.

		în vigoare a proiectului actului normativ prenotat, în privința extinderii acestora cu cel puțin 12 luni, de la termenul stabilit pentru statele membre.		Drept urmare, s-a decis intrarea în vigoare a proiectului de hotărâre de Guvern la expirarea a 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Modificările pe text au fost efectuate.
Avizare și consultare publică				
1.	**Î.S. „MoldATSA”,** scrisoarea nr. 434 din 03.07.2025	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	**Se ia act**	
2.	**Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației,** scrisoarea nr. 03-DRA/1249 din 02 iulie 2025	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	**Se ia act**	
3.	**Ministerul Apărării,** scrisoarea nr. 11/860 din 08.07.2025	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	**Se ia act**	
4.	**Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”,** scrisoarea nr. 95 din 03.07.2025	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	**Se ia act**	
5.	**Grupul de lucru**	*Se susține proiectul de act normativ și nota de fundamentare cu obiecții și recomandări.*	**Se ia act**	Proiectul în cauză este transpunerea Regulamentelor UE 2022/1645 al

	al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, scrisoarea nr. 38-78-7857 din 21 iulie 2025	Preluarea limbajului din Regulamentele UE poate rezulta în norme vagi, care necesită corelare cu prevederile în vigoare ale cadrului normativ național și mai multe detalii pentru a asigura înțelegerea și aplicarea corectă a cerințelor și obligațiilor stipulate. Astfel în proiect, în special în cerințele pentru operatori dar și pentru AAC, se impun o serie de obligații și cerințe expuse într-un limbaj ambiguu și vag, care poate crea situații de abuz sau eschivări. O mare parte din aceste cerințe nu este clar cum sau în ce formă se realizează în practică și nu se indică cumva care ar fi gradul satisfăcător de realizare, corespunzător nu este prevăzut cum se poate stabili că în realitate cerințele sunt respectate sau performanța solicitată a fost atinsă. Exemple de formulări - „să se asigure că sunt disponibile toate resursele necesare pentru a se conforma cerințelor, […] că riscurile asociate activităților subcontractate sunt gestionate în mod corespunzător, […] că are suficient personal disponibil, […] sa asigure integrarea adecvată a managementului securității informațiilor în cadrul organizației” etc.		Comisiei din 14 iulie 2022 și 2023/203 al Comisiei din 27 octombrie 2022, care este elaborat în conformitate cu art. 31 și 44 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și pct. 30 și 31 din Regulamentul privind armonizarea legislației RM cu legislația UE, aprobat prin HG nr. 1171/2018. Conform expertizei de compatibilitate, din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate Capitolului 14 ”Transport”, iar soluțiile propuse în proiectul actului normativ sunt în concordanță cu legislația UE din domeniul respectiv și asigură compatibilitatea cu aceasta, conform prevederilor art. 3 al Legii 100/2017. Totodată, cu privire la formulări a se vedea argumentarea expusă la compartimentul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării.
		Atenționăm despre lipsa unui temei legal cert. Mai mult, întregul spectru de obligații primare care sunt prezentate în proiect și distribuite fiecărei categorii de agenți economici în parte, nu se bazează pe prevederi dintr-o lege (sau cel puțin nu este prevăzută o referință la prevederi relevante dintr-o lege). În acest sens nici Legea nr.192/2019 și nici Codul, chiar dacă prevede unele obligații generice în privința securității aeronautice de principiu, nu conțin obligații cu privire la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor, cu atît mai mult nu sunt prevăzute obligațiile de a dezvolta și menține un sistem de management al riscurilor de securitate a informațiilor	**Se ia act**	În contextul respectării temeiului legal conform art. 3 alin. (4) al Legii 100/2017, să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, menționăm că proiectul actului normativ este corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior, conform art. 42 „Sistemul de management al siguranței” din Codul aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 95-104, art.189), unde prevede expres cerințele

		cu toate elementele corespunzătoare – politici de securitate, sistem de supraveghere a evenimentelor, sistem de raportare internă și externă, instruire de personal și distribuire de funcții, documentare și păstrare de evidențe etc. Ori toate aceste obligații presupun costuri destul de înalte, care, conform art.14 din Legea nr.235/2006, trebuie să rezide pe obligații primare expres prevăzute într-o lege.		primare prevăzute proiectului menționat, precum: (1) Pentru gestionarea siguranței tuturor serviciilor furnizate, a pericolelor și a riscurilor de siguranță aferente activităților desfășurate, agenții aeronautici au obligația de a stabili, de a implementa și de a menține un sistem de management al siguranței la nivel de organizație, în funcție de volumul, natura și complexitatea activităților certificate de autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile. (2) Sistemul de management al siguranței include cel puțin: a) un proces de identificare a pericolelor de siguranță actuale și potențiale, precum și de evaluare a riscurilor aferente; b) un proces de stabilire și implementare a acțiunilor de remediere în scopul de a menține un nivel acceptabil de siguranță; c) un proces de monitorizare continuă și evaluare regulată a eficienței activităților de management al siguranței; d) un proces corespunzător de colectare, analiză, protecție și diseminare a informației referitoare la siguranța zborurilor.

				(3) Agenții aeronautici și conducătorii responsabili nominalizați în cadrul acestora poartă răspundere pentru asigurarea siguranței zborurilor şi respectarea prevederilor actelor normative aplicabile în partea obligațiilor și cerințelor ce le revin. De asemenea, comunicăm că actualmente suntem la etapa de avizare a proiectului noului Cod aerian, care va fi îmbunătățit și ajustat conform noilor prevederi UE. Menționăm că, la etapa actuală, proiectul noului Cod aerian se află în proces de avizare la Comisia Europeană. Totodată, în temeiul racordării cadrului normativ național cu acquis-ul comunitar pe domeniul aviației civile conform Anexei III, Capitolul C „Siguranța Aeronautică” al Acordului privind spațiul aerian comun între Uniunea Europeană şi statele sale membre şi Republica Moldova semnat la Bruxelles, pe 26.06.2012, ratificat prin Legea nr. 292/2012, prevede conform art. 2, Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor acordului nominalizat. De asemenea, în temeiul art. 6 lit. h) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.252, art.412), cu modificările ulterioare, Guvernul în realizarea funcțiilor sale, aprobă documente de politici și acte normative.

				Temei special pentru prezentul proiect de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului servesc dispozițiile pct. 2 din Hotărârea de Guvern nr. 306/2025 cu privire la aprobarea Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 269-288, art.319), unde ministerul asigură, conform competențelor, realizarea integrală și în termen a Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029. De asemenea, temei la elaborarea prezentului proiect de act normativ sunt prevederile art. 76 din Legea nr. 100/2017 care stabilesc reexaminarea în vederea actualizării actelor normative, pentru evaluarea compatibilității cu alte acte normative în vigoare la momentul reexaminării, precum și cu reglementările legislației UE, în conformitate cu angajamentele internaționale ale Republicii Moldova.
		În hotărâre se prevede că obligațiile primare de constituire integrală a sistemului de management de securitate a informațiilor, pentru toți agenții economici (cu excepția aeroporturilor și producătorilor/ proiectanților de aeronave) intră în vigoarea la 16 octombrie 2025. Acest termen nu a fost argumentat și examinat cumva, în special în lipsa mențiunii unui proces consultativ preliminar cu operatorii și prestatori de servicii în domeniu. Luând în calcul	**Se acceptă**	Urmarea ședinței cu privire la organizarea consultărilor publice din data de 3 iulie 2025, a fost examinat aspectul privind intrarea în vigoare a proiectului de hotărâre de Guvern prezent, din motivul că proiectul include pentru părțile vizate anumite costuri. Drept urmare a discuțiilor cu Î.S. „MoldATSA și AAC s-a stabilit intrarea

		cerințele destul de vaste și obligația de a dezvolta nu doar un set de documente interne, dar și de a asigura într-un mod distinct organizarea unor procese și a resurselor umane, considerăm judicios de a revizui termenul propus, în comun cu agenții economici și alți actori care trebuie să fie implicați în sistemul de siguranță.		în vigoare la expirarea a douăsprezece luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Modificările pe text au fost efectuate.
		Concluzia: Nota de fundamentare conține suficiente informații pentru a stabili de principiu necesitatea și oportunitatea intervenției din perspectiva procesului de armonizare, însă nu reflectă suficient nivelul de pregătire pentru obligațiile/cerințele din proiect și care va fi impactul acestora, astfel nota corespunde parțial cu cerințele metodologice prevăzute de Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.	**Se ia act**	Urmarea solicitării către autorități/organizații cu privire la impactul financiar și sursele de finanțare, Nota de fundamentare a fost completată în baza informației prezentate de către AAC, Î.S. „AIC" și Î.S. „MOLDATSA", fiind reflectate cerințele din proiect și care va fi impactul acestora.
6.	**Biroul de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi,** scrisoarea nr. 49 din 04.07.2025	Prin proiectul prezentat spre examinare urmează să fie transpuse total o serie de prevederi din actele UE care descriu procesul de diseminare a informațiilor semnificative privind siguranța. Totodată, la punctele 2.4., 4.1. și 6.1. din Anexa 2 la proiectul hotărârii sunt specificate atribuții pentru autoritatea responsabilă de investigarea incidentelor și accidentelor aeronautice, atribuții care nu se regăsesc în actele UE și care sunt improprii acesteia. Respectiv pentru a nu crea prevederi care se vor dovedi a fi neaplicabile intervenim cu propunerea de a transpune fidel prevederile punctelor „ADR.AR.A.025 Informarea agenției" din Regulamentul (UE) 139/2014 de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la aerodromuri, „ARO.GEN.125 Informarea agenției" din		2.4. După punctul ADR.AR.A.015 se completează cu punctul ADR.AR.A.025 Informarea: **„ ADR.AR.A.025 Informarea** (a) AAC informează, fără întârzieri nejustificate, organul central de specialitate în domeniul aviației civile în cazul oricăror probleme semnificative legate de punerea în aplicare a prevederilor Codului aerian al Republicii Moldova nr.301/2017 și a normelor sale de punere în aplicare. (b) Fără a aduce atingere reglementării aeronautice civile „Regulamentul privind raportarea, analiza şi acţiunile

		Regulamentul (UE) 965/2012 de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la operațiunile aeriene și „ATM/ANS.AR.A.020 Informarea agenției” din Regulamentul (UE) 2017/373 de stabilire a unor cerințe comune pentru furnizorii de management al traficului aerian/servicii de navigație aeriană și de alte funcții ale rețelei de management al traficului aerian și pentru supravegherea acestora, astfel se propune următoarea redacție: 2.4. *După punctul ADR.AR.A.015 se completează cu punctul ADR.AR.A.025 Informarea:* „ ADR.AR.A.025 Informarea agenției a) În cazul în care AAC a luat cunoștință de probleme semnificative legate de punerea în aplicare a Codului aerian, aceasta informează Agenția Europeană pentru Siguranța Aviației Civile (AESA) fără întârzieri nejustificate și, în orice caz, în termen de 30 de zile de la data la care a luat cunoștință de respectivele probleme semnificative. b) Fără a aduce atingere Regulamentului privind raportarea, analiza și acțiunile subsecvente cu privire la evenimentele de aviație civilă, aprobat prin Ordinul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nr. 119/2020, AAC furnizează AESA cât mai curând posibil informațiile semnificative din punctul de vedere al siguranței care reies din rapoartele cu privire la evenimente stocate în baza de date națională.” 4.1. La Anexa nr. 2 CERINŢE APLICABILE AUTORITĂŢII AERONAUTICE CIVILE PENTRU OPERAŢIUNILE AERIENE (Partea ARO), după	**Se acceptă parțial**	subsecvente cu privire la evenimentele de aviaţie civilă”, aprobat prin Ordinul ministrului economiei și infrastructurii nr. 119/2020 și al actelor sale de punere în aplicare, AAC trebuie să furnizeze Agenției Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației (European Union Aviation Safety Agency, în continuarea AESA) cât mai curând posibil informațiile semnificative din punctul de vedere al siguranței care reies din rapoartele cu privire la evenimente stocate în baza sa de date națională. (c) AAC furnizează ASC nu mai târziu de 24 de ore din momentul în care a luat cunoștință de informațiile semnificative din punctul de vedere al siguranței provenite din rapoartele de securitate a informațiilor pe care le-a primit în temeiul pct. IS.D.OR.230 din anexa nr. 2 (partea IS.D.OR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului_____,.”; 4.1. Anexa nr. 2 CERINŢE APLICABILE AUTORITĂŢII AERONAUTICE CIVILE PENTRU OPERAŢIUNILE AERIENE (Partea ARO), se modifică cu următorul cuprins:

		punctul ARO.GEN.120 se completează cu punctul ARO.GEN.125: „ARO.GEN.125 Informarea agenției a) AAC informează Agenția Europeană pentru Siguranța Aviației Civile (AESA), fără întârzieri nejustificate, în cazul apariției oricăror probleme semnificative legate de implementarea Codului aerian. b) AAC furnizează AESA informații semnificative din punctul de vedere al siguranței, provenite din rapoartele pe care le-a primit cu privire la evenimente.” 6.1. La anexa nr. 2 CERINȚE APLICABILE AUTORITĂȚILOR COMPETENTE — SUPRAVEGHEREA SERVICIILOR ȘI A ALTOR FUNCȚII ALE REȚELEI ATM (partea ATM/ANS.AR), după punctul ATM/ANS.AR.A.015 se completează cu punctul ATM/ANS.AR.A.020: „ATM/ANS.AR.A.020 Informarea agenției		„4.1.1. După punctul ARO.GEN.120 se completează cu punctul ARO.GEN.125 cu următorul cuprins: „ARO.GEN.125 Informarea (a) AAC, informează organul central de specialitate în domeniul aviației civile, fără întârzieri nejustificate, în cazul apariției oricăror probleme semnificative legate de implementarea a Codului aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 și a normelor sale de aplicare. (b) Fără a aduce atingere reglementării aeronautice civile „Regulamentul privind raportarea, analiza şi acţiunile subsecvente cu privire la evenimentele de aviaţie civilă”, aprobat prin Ordinul ministrului economiei și infrastructurii nr. 119/2020 și al actelor sale de punere în aplicare, AAC trebuie să furnizeze AESA cât mai curând posibil informațiile semnificative din punctul de vedere al siguranței care reies din rapoartele cu privire la evenimente stocate în baza sa de date națională”. (c) AAC furnizează ASC, nu mai târziu de 24 de ore din momentul în care a luat cunoștință de informațiile semnificative din punctul de vedere al siguranței provenite din rapoartele de securitate a informațiilor pe care le-a primit în temeiul pct. IS.I.OR.230 din anexa nr. 2 (partea IS.I.OR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației,

		a) AAC trebuie să notifice Agenția Europeană pentru Siguranța Aviației Civile (AESA) fără întârzieri nejustificate orice probleme semnificative legate de punerea în aplicare a dispozițiilor relevante din Codul aerian și ....” b) Fără a aduce atingere Regulamentului privind raportarea, analiza și acțiunile subsecvente cu privire la evenimentele de aviație civilă, aprobat prin Ordinul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nr. 119/2020, AAC trebuie să furnizeze AESA cât mai curând posibil informațiile semnificative din punctul de vedere al siguranței care reies din rapoartele cu privire la evenimente stocate în baza sa de date națională.” Reieșind din considerentul că interacțiunea, în partea ce ține de furnizarea de informații, dintre Autoritatea Aeronautică Civilă și Agenția Europeană pentru Siguranța Aviației Civile la moment nu este posibilă din motiv că Republica Moldova nu este stat membru, propunem ca în textul proiectului de hotărâre să fie introdus un punct care să specifice punctele care se vor aplica odată cu aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană.		aprobat prin Hotărârea Guvernului nr._____.”; 6.1. În anexa nr. 2 CERINȚE APLICABILE AUTORITĂȚILOR COMPETENTE — SUPRAVEGHEREA SERVICIILOR ȘI A ALTOR FUNCȚII ALE REȚELEI ATM (partea ATM/ANS.AR), se modifică cu următorul cuprins: 6.1.1. După punctul ATM/ANS.AR.A.015 se completează cu punctul ATM/ANS.AR.A.020 cu următorul cuprins: „ATM/ANS.AR.A.020 Informarea (a) AAC trebuie să notifice organul central de specialitate în domeniul aviației civile fără întârzieri nejustificate orice probleme semnificative legate de punerea în aplicare a dispozițiilor Codului aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 și a actelor de punere în aplicare. (b) Fără a aduce atingere reglementării aeronautice civile „Regulamentul privind raportarea, analiza şi acţiunile subsecvente cu privire la evenimentele de aviaţie civilă”, aprobat prin Ordinul ministrului economiei și infrastructurii nr. 119/2020 și al actelor sale de punere în aplicare, AAC trebuie să furnizeze AESA cât mai curând posibil informațiile semnificative din punctul de vedere al siguranței care reies din rapoartele cu

				privire la evenimente stocate în baza sa de date națională. (c) AAC furnizează ASC nu mai târziu de 24 de ore din momentul în care a luat cunoștință de informațiile semnificative din punctul de vedere al siguranței provenite din rapoartele de securitate a informațiilor pe care le-a primit în temeiul pct. IS.I.OR.230 din anexa nr. 2 (partea IS.I.OR) la Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr._____”;
7.	**Ministerul Afacerilor Interne,** scrisoarea nr. 38/ 2374 din 07.07.2025	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	**Se ia act**	
8.	**Agenția Proprietății Publice,** scrisoarea nr. 05-04-5190 din 04.07.2025	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	**Se ia act**	
9.	**Ministerul Afacerilor Externe,** scrisoarea nr. DI/3/041-6883 din 07.07.2025	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	**Se ia act**	
10.	**Ministerul Finanțelor,** scrisoarea 09/2-03/313/1043 din 09.07.2025	În acest sens, reieșind din prevederile Anexei nr.1 la Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, compartimentul 4.2 din Nota de fundamentare urmează a fi completat cu impactul	**Se acceptă**	Urmare a solicitării către autorități/organizații cu privire la impactul financiar și sursele de finanțare, Nota de fundamentare a fost completată

		financiar asupra bugetului de stat, cu indicarea costurilor necesare, însoțite de calcule argumentate divizate pe ani, precum și cu identificarea sursei de finanțare a cheltuielilor respective. Prin urmare, întru a evita aprobarea unui act normativ fără sursă de finanțare, este necesar de indicat în Nota de fundamentare că realizarea prevederilor prezentei hotărârii vor fi implementate doar în limita alocațiilor ce vor fi aprobate în CBTM pentru anii următori, în dependență de spațiul bugetar disponibil.		în baza informației prezentate de către AAC, Î.S. „AIC" și Î.S. „MOLDATSA".
11.	**Consiliul Concurenței,** scrisoarea nr. DJ-06/ 468 - 1069 din 10 iulie 2025	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	**Se ia act**	
12.	**Serviciul de Informații și Securitate,** scrisoarea nr. IE/7171 din 17 iulie 2025	Proiectul conține prevederi referitoare la identificarea și managementul corespunzător și eficient al riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației. În această ordine de idei, se atestă cu certitudine că printre informațiile cu impact potențial supra siguranței aviației se pot regăsi și informații atribuite la secretul de stat, care urmează să fie gestionată în strictă conformitate cu prevederile legii nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat și a Regulamentului cu privire la asigurarea regimului secret în cadrul autorităților publice și a altor persoane juridice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1176/2010. Astfel, în conținutul proiectului Regulamentului privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației (Anexa nr.1 la proiectul hotărârii de Guvern avizate), la pct. 11 s-a stabilit expres că „Implementarea și aplicarea prevederilor prezentului Regulament se realizează în deplină conformitate cu	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate. Punctul 11 a fost modificat cu următorul conținut: *„11. Implementarea și aplicarea prevederilor prezentului Regulament se realizează în deplină conformitate cu normele aplicabile privind confidențialitatea, protecția datelor cu caracter personal și protecția* ***informațiilor atribuite la secretul de stat*** *potrivit legislației corespunzătoare."*

		normele aplicabile privind confidențialitatea, protecția datelor cu caracter personal și protecția informațiilor clasificate potrivit legislației corespunzătoare.” Cu toate acestea, legislația națională nu utilizează noțiunea de „informații clasificate”, fapt ce ar putea eventual să ducă în eroare destinatarii finali ai proiectului de act normativ supus avizării, privitor la care exact sunt aceste categorii de informații și care legislație pertinentă urmează a fi aplicată pentru gestionarea corespunzătoare a informațiilor respective. care exact respective. Prin urmare, conchidem necesitatea substituirii sintagmei *„informațiilor clasificate”* cu sintagma *„informațiilor atribuite la secretul de stat”,* astfel încât, la momentul actual, potrivit Legii nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat, informații protejate de stat în domeniul apărării naționale, economiei, științei și tehnicii, relațiilor externe, securității statului, asigurării ordinii de drept și activității autorităților publice, a căror divulgare neautorizată sau pierdere este de natură să aducă atingere intereselor și/sau securității Republicii Moldova – reprezintă informații atribuite la secretul de stat. Subsidiar, considerăm includerea unor prevederi similare celei stabilite la pct. 11 din proiectul Regulamentului menționat anterior, și în cuprinsul celorlalte acte normative care se modifică prin proiectul remis spre coordonare, pentru a accentua obligativitatea entităților destinatare de a gestiona toate informațiile cu impact potențial asupra siguranței aviației, în strictă conformitate cu prevederile legislației relevante din domeniu protecției datelor cu caracter personal și al informațiilor atribuite la secretul de stat.		

		Totodată, luând în considerare că proiectul vizează managementul corespunzător și eficient al riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației (printre care pot fi și informații atribuite la secretul de stat sau informații de securitate sensibile (unele dintre care sunt considerate ca informații clasificate de către Uniunea Europeană)), urmează să fie supusă din nou discuției (reexaminată) temeinicia desecretizării anterioare a mai multor informații atribuite la secretul de stat, pentru a nu aduce atingere obligațiilor asumate de către Republica Moldova față de respectarea regimului informațiilor clasificate ale Uniunii Europene și altor state partenere, și subsecvent, de a asigura respectarea cu strictețe a regimului de gestionare a informațiilor atribuite la secretul de stat în corespundere cu legislația de specialitate.		
13.	**"AIM Handling" S.R.L.,** scrisoarea nr. 075 din 15 iulie 2025	Își exprimă avizul favorabil, cu următoarele precizări: 1. *Perioada de tranziție:* Proiectul prevede date distincte de intrare în vigoare, însă nu este specificată clar o perioadă de conformare pentru organizațiile vizate. Considerăm necesară o reglementare expresă a unei perioade de tranziție care să permită adaptarea procedurilor, instruirea personalului și alinierea infrastructurii informatice.	**Se acceptă**	A fost inclus în proiectul de hotărâre de Guvern, intrarea în vigoare la expirarea a douăsprezece luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.
		2. Cerințe tehnice minime: Regulamentul prevede obligativitatea existenței politicilor de securitate a informațiilor, dar nu detaliază conținutul minim sau standardul de conformare. În acest sens, ar fi util să fie elaborate	**Se acceptă**	Urmare a aprobării Regulamentului privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației vor fi

		ghiduri tehnice și metodologii clare de aplicare care să contribuie la o interpretare consecventă a cerințelor ce trebuie respectate de operatori.		elaborate și aprobate de AAC actele tehnico-normative subordonate, precum Materiale de Îndrumare (Guidance Material, GM).
		3. Aplicare diferențiată și proporțională: Având în vedere diversitatea activităților desfășurate de organizațiile vizate, considerăm necesară stabilirea unui cadru de aplicare diferențiată a cerințelor, în funcție de natura activității și nivelul real de expunere la riscuri informatice cu impact asupra siguranței aviației. Cu aceste precizări, susținem adoptarea proiectului și rămânem disponibili pentru eventuale consultări suplimentare.	**Se ia act**	Implementarea prezentului proiect care transpune Regulamentul (UE) 2023/203 variază în funcție de dimensiunea entității, tipul de activitate (producție, întreținere, operare, instruire etc.) și de nivelul de digitalizare deja existent. Regulamentul (UE) 2023/203 nu impune soluții standardizate pentru toți, dar creează obligația de a evalua și gestiona riscurile de securitate cibernetică.
12.	**Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău,** scrisoarea nr. 12/1161 din 21.07.2025	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	**Se ia act**	
13.	**Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării,** scrisoarea nr. 03-2167 din 22.07.2025	***La proiectul Regulamentului:*** Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică este actul normativ primar care instituie cerințe, măsuri și mecanisme în scopul asigurării securității rețelelor și sistemelor informatice, care sunt esențiale pentru funcționarea societății. Astfel, pentru păstrarea unui cadru normativ unitar, previzibil și coerent, considerăm necesar ajustarea textului proiectului la prevederile Legii nr. 48/2023, inclusiv în partea de raportare a incidentelor cibernetice, precum și supraveghere și control. În mod special, menționăm prevederile punctelor 5–7 din Anexa nr. 1 la proiectul de hotărâre, care vizează în mod direct Agenția pentru Securitate Cibernetică. Considerăm că aceste prevederi sunt formulate într-un mod neclar și pot	**Se acceptă parțial**	În procesul de elaborare a proiectului s-a ținut cont de atribuțiile funcționale ale Agenției pentru Securitatea Cibernetică prevăzute în Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției pentru Securitate Cibernetică, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1028/2023 cu privire la constituirea, organizarea și funcționarea Agenției pentru Securitate Cibernetică. Astfel, AAC, în vederea realizării supravegherii și controlul respectării prevederilor prezentului Regulament, antrenează în activitatea sa autoritatea competentă la nivel național în domeniul securității cibernetice ASC, în

		genera neconcordanțe în procesul de aplicare a viitoarelor reglementări. Respectiv, considerăm oportună reformularea punctelor 5 și 7, în vederea delimitării clare a competențelor dintre Autoritatea Aeronautică Civilă și Agenția pentru Securitate Cibernetică. În particular, este necesară clarificarea implicării și antrenării ASC în activitățile comune cu AAC privind exercitarea atribuțiilor de supraveghere și control pentru verificarea respectării de către subiecții vizați a cerințelor din proiectul Regulamentului privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației. Astfel, considerăm judicios ca aspectele respective să fie expuse în detaliu în Nota de fundamentare la proiect, dat fiind faptul că, în conformitate cu prevederile art.71 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, la interpretarea unui act normativ se ține inclusiv cont de nota de fundamentare care este parte componentă a actului normativ.		conformitate cu prevederile Regulamentului sus menționat și altor acte conexe. Drept urmare, AAC, în conformitate cu prevederile pct. 6 subpct. 3) - 4) și prevederile pct. 7 subpct. 4) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției pentru Securitate Cibernetică, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1028/2023, comunică, fără întârzieri nejustificate, punctului unic de contact – ASC, orice informație relevantă inclusă în notificările transmise în temeiul pct. 8. IS.I.OR.230 și al pct. 22. IS.D.OR.230 din Anexa nr. 2 la prezentul Regulament, de către operatorii de servicii esențiale identificați. De asemenea, urmare a coordonării cu AAC și ASC pct. 7 din Anexa nr. 1., pentru evitarea ulterioară interpretări a acțiunilor întreprinse de AAC și ASC, se modifică textul, după cum urmează: „*7. În vederea realizării prevederilor pct. 5 și 6, ASC și AAC vor stabili printr-un ordin comun, măsuri comune de coordonare pentru a se asigura supravegherea efectivă a tuturor cerințelor care trebuie respectate de către organizații.”* Nota de fundamentare a fost completată cu informația privind aspectul de conlucrare dintre autoritățile naționale AAC și ASC pe domeniul de activitate al ASC în domeniul securității cibernetice, în vederea asigurării unui nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a

				sistemelor informatice ale furnizorilor de servicii, care sunt esențiale pentru funcționarea societății și a statului.
		La Anexa nr.1. - *La Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviație*i. Pe întregul text al proiectului Regulamentului se prevăd norme care poartă un caracter netransparent și incert expuse prin următoarele sintagme: „măsuri de răspuns adecvate, în cazul oricărei abateri” (*subpct. 5.1.2, 6.1.2. și subpct. 20.1.2.);* „să asigure o evaluare a tuturor informațiilor cunoscute și relevante” *(subpct.5.2.3. și subpct. 19.2.3.);* „AAC trebuie să se asigure că riscurile asociate activităților subcontractate sunt gestionate în mod corespunzător” *(pct. 6.);* „suficient personal disponibil pentru desfășurarea activităților reglementate de prezenta Anexă” *(subpct. 7.2., 10.6. și subpct. 24.6.);* „să se asigure că sunt „riscurile asociate activităților subcontractante sunt gestionate în mod corespunzător” *(subpct. 9.1. și subpct. 23.1.);* „a se asigura integrarea adecvată a managementului securității informațiilor în cadrul organizației” *(subpct. 10.4. și subpct. 24.4.);* „să se asigure că sunt disponibile toate resursele necesare pentru a se asigura conformitatea cu cerințele prezentului regulament” *(subpct. 10.1.1.și subpct. 24.1.1.).* Astfel, pentru asigurarea respectării principiului transparenței actului normativ și predictibilității normelor juridice, consacrat de art.3 din Legea nr. 100/2017 cu	**Se acceptă parțial**	Proiectul în cauză este transpunerea Regulamentelor UE 2022/1645 al Comisiei din 14 iulie 2022 și 2023/203 al Comisiei din 27 octombrie 2022, care este elaborat în conformitate cu Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și pct. 24, subpct. 1) din Regulamentul privind armonizarea legislației RM cu legislația UE, aprobat prin HG nr. 1171/2018, la transpunerea prevederilor actului juridic european fiind aplicată transpunerea cât mai apropiată, aspect evidențiat și în cazul screeningului bilateral ca transpunerea actelor europene în cadrul normativ național să fie cât mai fidel. ***Conform expertizei de compatibilitate***, din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate Capitolului 14 ”Transport”, iar soluțiile propuse în proiectul actului normativ sunt în concordanță cu legislația UE din domeniul respectiv și asigură compatibilitatea cu aceasta, conform prevederilor art. 3 al Legii 100/2017. Regulamentul UE 2023/203 aduce în legislațiile statelor membre un set de dispoziții menite să asigure adaptare situațiilor, care sunt cu caracter diversificat. Astfel, termenii precum

		privire la actele normative, precum și întru evitarea unor eventuale aplicări eronate a normelor propuse, considerăm necesară inserarea unei prevederi certe și transparente sau excluderea acestor norme.		„măsuri de răspuns adecvate”, „să asigure o evaluare a tuturor informațiilor relevante”, „riscurile asociate activităților subcontractate” sau „suficient personal disponibil” sunt formulări comune în cadrul normativ european, concepute pentru a permite interpretări flexibile pentru operaționalizarea specificului cazului, dar în același timp fiind bine delimitate și contextualizate de celelalte prevederi și de cadrul normativ general. Conform regulamentului menționat, exprimările de natură generală precum „să asigure”, „să evalueze” sau „să gestioneze” sunt standard în reglementările europene, fiind utilizate pentru a permite adaptarea operațională și adecvată a măsurilor în funcție de situație, dar în limitele stabilite de norme. Astfel, formulările sintetizate în proiectul regulamentului sunt în deplină concordanță cu limbajul și termenii tehnici utilizați în regulamentul UE, contextul legal și practic fiind clar definit și înțeles, având în vedere orientările și ghidurile specifice statului. Urmare a aprobării Regulamentului privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației vor fi elaborate și aprobate de AAC actele tehnico-normative subordonate, precum Materiale de Îndrumare (Guidance Material, GM), care vin să completeze normele expuse precum „să asigure o

				evaluare a tuturor informațiilor cunoscute și relevante”, măsuri de răspuns adecvate, în cazul oricărei abateri”, „riscurile asociate activităților subcontractate sunt gestionate în mod corespunzător”, „a se asigura integrarea adecvată a managementului securității informațiilor în cadrul organizației”, „să se asigure că sunt disponibile toate resursele necesare pentru a se asigura conformitatea cu cerințele prezentului regulament”. Nu în ultimul rând, aceste formulări permit o anumită flexibilitate, esențială pentru respectarea principiilor de adaptabilitate și răspuns proporțional, prevăzute în regulamentul european. În viziunea UE, termenii generici, dar bine încadrați în ansamblul normativ, permit autorităților și entităților să-și adapteze implementarea în funcție de specificul și riscurile fiecărei situații, fără a încălca cerințele de legalitate, transparență și predictibilitate. Prin urmare, formulările utilizate în proiectul regulamentului, deși pot părea generale, sunt în deplină concordanță cu terminologia și principiile impuse de Regulamentul UE 2023/203 și de reglementările de armonizare naționale, precum HG nr. 1171/2018. Aceste expresii sunt conforme cu obligativitatea de a reda responsabilitățile și măsurile într-un mod suficient de flexibil pentru a fi eficiente, dar în același timp clar și previzibil pentru aplicarea uniformă și

				corectă în întreaga legislație națională și europeană. Totodată, proiectul a fost ajustat conform prevederilor Legii nr. 48 /2023, în baza termenilor care se operează la notificarea ASC, astfel sintagma „cât mai repede posibil” a fost modificată cu conținutul „nu mai târziu de 24 de ore din momentul în care a luat cunoștință”.
14.	**Biroul de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi, comentariul public din 01.09.2025**	Lipsă propuneri și obiecții.	**Se ia act**	
15.	**Ministerul Afacerilor Interne,** scrisoarea nr. 38/ 3175 din 05.09.2025	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	**Se ia act**	
16.	**Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării,** scrisoarea nr. 03-2656 din 11.09.2025	În limita competențelor funcționale, comunicăm susținerea de principiu a acestuia, cu operarea modificărilor la punctului 7 din proiectul Regulamentului, Anexa nr.1 la proiectul hotărârii, descrise ca realizate în Sinteză obiecțiilor și propunerilor. Suplimentar, reiterăm necesitatea completării Notei de fundamentare cu delimitarea clară a competențelor ASC și AAC pe partea de supraveghere și control, în vederea previzibilității dezvoltării cadrului normativ subsidiar actului normativ avizat.	**Se ia act**	Competențele de activitate, vor fi delimitate clar prin proceduri măsuri comune de coordonare între AAC și ASC (ordin, acord instituțional de colaborare, măsura optimală care va fi stabilită strict conform Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Agenției pentru Securitate Cibernetică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1028/2023) pentru a se asigura supravegherea efectivă a tuturor cerințelor care trebuie respectate de către organizații.

17.	**Autoritatea Aeronautică Civilă,** scrisoarea nr. 2457 din 25.09.2025	Constată necorespunderea elementelor structurale ale anexelor la proiectul actului normativ național, în raport cu prevederile anexelor la Regulamentele europene (Reg. UE 2023/203 și Reg. UE 2022/1645). Atragem atenția asupra faptului că menținerea numerotării și structurii identice celei din actele europene este importantă, din cel puțin, următoarele motive: 1. facilitează identificarea rapidă a corespondenței dintre normele naționale și cele internaționale; 2. asigură conformitatea deplină cu actele internaționale, eliminând riscul de interpretare eronată a dispozițiilor; 3. permite evaluatorilor externi, în cadrul auditurilor și monitorizărilor internaționale, să verifice cu ușurință gradul de implementare a standardelor; 4. menține coerența cadrului normativ în domeniul aviației civile, care este unul interconectat și în care se fac frecvente trimiteri la dispoziții din mai multe acte normative. În lumina celor expuse, AAC solicită păstrarea numerotării și structurii proiectului actului normativ în formă identică cu cele din actele europene menționate.	**Se acceptă**	În contextul menținerii interoperabilității cadrului normativ în domeniul aviației civile, care este unul interconectat cu cele internaționale, și în contextul eliminării riscului de interpretare eronată numerotarea și structura anexelor a fost modificată și expusă conform actului normativ UE.
18.	**Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău,** scrisoarea nr. 01/1559 din 15.09.2025	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	**Se ia act**	
19.	**Agenția pentru Securitate Cibernetică,** scrisoarea nr. 358 din 05.09.2025	În limita competențelor funcționale, comunicăm susținerea de principiu a acestuia, cu respectarea conținutului punctului 7 din Anexa 1 la hotărâre conform sintezei obiecțiilor și propunerilor la proiect. Suplimentar, reiterăm necesitatea completării Notei de fundamentare cu delimitarea clară a competențelor ASC și AAC pe partea de supraveghere și control, în	**Se acceptă**	Punctul 7 va avea următorul cuprins: „7. În vederea realizării prevederilor pct. 5 și pct. 6, ASC și AAC vor stabili printr-un ordin comun, măsuri comune de coordonare pentru a se asigura supravegherea efectivă a tuturor cerințelor care trebuie respectate de către organizații.”

		vederea previzibilității dezvoltării cadrului normativ subsidiar actului normativ avizat.		Competențele de activitate, vor fi delimitate clar prin proceduri măsuri comune de coordonare între AAC și ASC (ordin, acord instituțional de colaborare, măsura optimală care va fi stabilită strict conform Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Agenției pentru Securitate Cibernetică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1028/2023) pentru a se asigura supravegherea efectivă a tuturor cerințelor care trebuie respectate de către organizații.
20.	**Agenţia Naţională pentru Reglementare în Comunicaţii Electronice şi Tehnologia Informaţiei a Republicii Moldova,** scrisoarea nr. nr. 01-DRA/1616, din 04.09.2025	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	**Se ia act**	
Expertizare				
1.	**Centrul de armonizare a legislației,** scrisoarea nr. 31/02-126-7183 din 02.07.2025	*a) Obiecții privind clauza de armonizare* În conformitate cu art. 31 și 44 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și pct. 30 și 31 din Regulamentul privind armonizarea legislației RM cu legislația UE, aprobat prin HG nr. 1171/2018, clauza de armonizare se va repoziționa după clauza de		

		adoptare a proiectului de HG, fiind expusă în următoarea redacție: „Prezenta Hotărâre transpune: - Regulamentul Delegat (UE) 2022/1645 al Comisiei din 14 iulie 2022 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației impuse organizațiilor care intră sub incidența Regulamentelor (UE) nr. 748/2012 și (UE) nr. 139/2014 ale Comisiei și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 748/2012 și (UE) nr. 139/2014 ale Comisiei, CELEX: 32022R1645, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 248/18 din 26 septembrie 2022; - Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/203 al Comisiei din 27 octombrie 2022 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, impuse organizațiilor care intră sub incidența Regulamentelor (UE) nr. 1321/2014, (UE) nr. 965/2012, (UE) nr. 1178/2011, (UE) 2015/340 ale Comisiei și a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) 2017/373 și (UE) 2021/664 ale Comisiei, precum și autorităților competente care intră sub incidența Regulamentelor (UE) nr. 748/2012, (UE) nr. 1321/2014, (UE) nr. 965/2012, (UE) nr. 1178/2011, (UE) 2015/340 și (UE) nr. 139/2014 ale Comisiei și a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) 2017/373 și (UE) 2021/664 ale Comisiei, și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1178/2011, (UE) nr. 748/2012, (UE) nr. 965/2012, (UE) nr. 139/2014,	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.

		(UE) nr. 1321/2014, (UE) 2015/340 ale Comisiei și a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) 2017/373 și (UE) 2021/664 ale Comisiei, CELEX: 32023R0203, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 31 din 02 februarie 2023, astfel cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/1109 al Comisiei din 10 aprilie 2024" .		
		b) Obiecții privind Tabelul de concordanță întocmit pentru Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/203 al Comisiei din 27 octombrie 2022 La compartimentul 1 al Tabelului se va indica tipul, numărul, instituția/instituțiile care l-a/l-au adoptat, data, titlul actului juridic european, nr. CELEX, ***inclusiv cea mai recentă modificare a actului care constituie obiect al transpunerii, prin precizarea tipului, a numărului și a datei de adoptare a actului juridic european de modificare*** - Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/203 al Comisiei din 27 octombrie 2022 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului(UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, impuse organizațiilor care intră sub incidența Regulamentelor (UE) nr. 1321/2014, (UE) nr. 965/2012, (UE) nr. 1178/2011, (UE) 2015/340 ale Comisiei și a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) 2017/373 și (UE) 2021/664 ale Comisiei, precum și autorităților competente care intră sub incidența Regulamentelor (UE) nr. 748/2012, (UE) nr. 1321/2014, (UE) nr. 965/2012, (UE) nr. 1178/2011, (UE) 2015/340 și (UE) nr. 139/2014 ale Comisiei și a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) 2017/373 și (UE) 2021/664 ale Comisiei, și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1178/2011, (UE) nr. 748/2012, (UE) nr. 965/2012, (UE) nr. 139/2014,	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.

		(UE) nr. 1321/2014, (UE) 2015/340 ale Comisiei și a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) 2017/373 și (UE) 2021/664 ale Comisiei, CELEX: 32023R0203, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 31 din 02 februarie 2023, astfel cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/1109 al Comisiei din 10 aprilie 2024.		
		Totodată, proiectul HG se va completa cu pct. 4 în următoarea redacție: **”Prezenta Hotărâre se abrogă la data aderării la UE.”**.	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.
	Centrul de armonizare a legislației, comentariul public din 02.09.2025	Centrul de armonizare a legislației validează proiectul cu condiția revizuirii clauzei de armonizare, așa cum a fost expusă în Declarația de compatibilitate cu Nr. 31/02-126-7183 din 2 iulie 2025, în următoarea redacție: „Prezenta Hotărâre transpune: - Regulamentul Delegat (UE) 2022/1645 al Comisiei din 14 iulie 2022 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației impuse organizațiilor care intră sub incidența Regulamentelor (UE) nr. 748/2012 și (UE) nr. 139/2014 ale Comisiei și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 748/2012 și (UE) nr. 139/2014 ale Comisiei, CELEX: 32022R1645, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 248/18 din 26 septembrie 2022; - Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/203 al Comisiei din 27 octombrie 2022 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.

		informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, impuse organizațiilor care intră sub incidența Regulamentelor (UE) nr. 1321/2014, (UE) nr. 965/2012, (UE) nr. 1178/2011, (UE) 2015/340 ale Comisiei și a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) 2017/373 și (UE) 2021/664 ale Comisiei, precum și autorităților competente care intră sub incidența Regulamentelor (UE) nr. 748/2012, (UE) nr. 1321/2014, (UE) nr. 965/2012, (UE) nr. 1178/2011, (UE) 2015/340 și (UE) nr. 139/2014 ale Comisiei și a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) 2017/373 și (UE) 2021/664 ale Comisiei, și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1178/2011, (UE) nr. 748/2012, (UE) nr. 965/2012, (UE) nr. 139/2014, (UE) nr. 1321/2014, (UE) 2015/340 ale Comisiei și a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) 2017/373 și (UE) 2021/664 ale Comisiei, CELEX: 32023R0203, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 31 din 02 februarie 2023, astfel cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/1109 al Comisiei din 10 aprilie 2024”.		
2.	**Centrul Național Anticorupție,** Raport de Expertiză Anticorupție, nr. EHG25/10856 din 10.09.2025	**Concluzia expertizei:** Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației și modificarea unor hotărâri ale Guvernului a fost elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, în scopul armonizării cadrului normativ național cu standardele Uniunii Europene în domeniul siguranței aeronautice. În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în	**Se ia act**	

		procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă. Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la realizarea obligativității racordării cadrului normativ național cu acquis-ul comunitar pe domeniul aviației civile conform Anexei III al Acordului privind spațiul aerian comun între Uniunea Europeană şi statele sale membre şi Republica Moldova.		
3.	**Ministerul Justiției,** scrisoarea nr. 04/2-9018 din 12.09.2025	Potrivit notei de fundamentare, proiectul hotărârii este elaborat în scopul armonizării cadrului normativ național cu standardele Uniunii Europene, obligativitatea racordării cadrului normativ național cu acquis-ul UE pe domeniul aviației civile conform Anexei III la Acordul privind spațiul aerian comun dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană și statele sale membre, semnat la Bruxelles la 26 iunie 2012, ratificat prin Legea nr. 292/2012. Astfel, raționamentele expuse de inițiator în notă reflectă motivul care a impus intervenția normativă. Totodată, aferent rigorilor tehnicii legislative, se vor reține următoarele propuneri și observații: Din ***clauza de adoptare*** se va exclude textul „precum și conform pct. 2 din Hotărârea de Guvern nr. 306/2025 cu privire la aprobarea Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 269-288, art.319)” ca fiind excedent. Se va reține că hotărârile Guvernului se adoptă de către Guvern pentru organizarea executării legilor *(a se vedea art. 102 din Constituția Republicii Moldova, art. 37 din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern, art. 14 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative).*	**Se acceptă parțial**	Modificările pe text au fost efectuate. Cu referire la propunerile clauzei de armonizare a se vedea propunerile CAL, care au fost acceptate.

		Dat fiind că hotărârea examinată transpune parțial actele europene respective, în clauza de armonizare se vor indica și prevederile transpuse ale actului european. De asemenea, în clauza de armonizare se va revedea numărul CELEX al Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/203 (conform datelor site-ului: eur-lex.europa.eu - 02023R0203).		
		La anexa nr. 1 (proiectul Regulamentului): La subpct. 2.1: - semnalăm că la art. 2 alin. (1) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/203, pretins a fi transpus prin acest subpunct, nu sunt menționate organizațiile de producție și organizațiile de proiectare, asupra cărora se aplică prevederile Regulamentului respectiv (valabil și pentru operatorii de aerodromuri și furnizorii de servicii de gestionare de la subpct. 2.4). În context, se va ține cont că regulamentele europene sunt obligatorii în toate elementele sale. Formularea prevederilor naționale trebuie să fie cât mai apropiată de cea din regulamentul UE, în caz contrar, pot apărea divergențe și dificultăți în procesul de aplicare a acestora;	**Se ia act**	Transpunerea este conform Regulamentului UE și în contextul menținerii interoperabilității cadrului normativ în domeniul aviației civile care este unul interconectat cu cele internaționale, și în contextul eliminării riscului de interpretare eronată, se menține numerotarea și structura anexelor expusă conform actului normativ UE.
		- cuvântul „Capitolul” se va substitui cu cuvântul „capitolele”, întrucât sunt menționate două capitole;	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.
		- textul „PARTEA 21” se recomandă a fi exclus, deoarece se referă la denumirea anexei nr. 1, la care se face trimitere;	**Nu se acceptă**	Textul se menține, în contextul operativității și interpretării corecte a normei. Totodată, se expune textul conform anexelor actului normativ UE.
		- textul „Hotărârea de Guvern nr. 91/2024” se va substitui cu textul „Hotărârea Guvernului nr. 91/2024” (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect);	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.

		- după textul „aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 91/2024” se va completa cu textul „(în continuare - Regulamentul, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 91/2024)”; Urmare propunerii de mai sus, în continuare se va face referință la modul prescurtat al Regulamentului nominalizat (valabil pentru tot textul proiectului Regulamentului, spre exemplu, subpct. 2.5.1).	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.
		La subpct. 2.2: - textul „(partea 145)” se recomandă a fi exclus, deoarece se referă la denumirea anexei nr. 2, la care se face trimitere (valabil și pentru textul „(partea ML)”, care urmează a fi exclus);	**Nu se acceptă**	Textul se menține, în contextul operativității și interpretării corecte a normei. Totodată, se expune textul conform anexelor actului normativ UE.
		- se va indica Hotărârea Guvernului, prin care a fost aprobat Regulamentul privind continuitatea navigabilității aeronavelor și a produselor, reperelor și dispozitivelor aeronautice și autorizarea organizațiilor și a personalului cu atribuții în domeniu. Astfel, după cuvintele „în domeniu” se va completa cu textul „ , aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 465/2025 (în continuare – Regulamentul, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 465/2025)”; - subpunctul se va completa cu textul „la Regulamentul, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 465/2025” (valabil și pentru subpct. 2.3).	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.
		La subpct. 2.3: - textul „(partea CAMO)” se recomandă a fi exclus, deoarece se referă la denumirea anexei nr. 5c, la care se face trimitere (valabil și pentru textul „(partea ML)”, care urmează a fi exclus);	**Se acceptă parțial**	Textul se menține, în contextul operativității și interpretării corecte a normei. Totodată, se expune textul conform anexelor actului normativ UE.

		- textul „Regulamentul privind continuitatea navigabilității aeronavelor și a produselor, reperelor și dispozitivelor aeronautice şi autorizarea organizațiilor şi a personalului cu atribuţii în domeniu” se va substitui cu textul „Regulamentul, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 465/2025” (valabil pentru toate cazurile similare din proiect).		Modificările pe text au fost efectuate.
		La subpct. 2.4 textul „CERINŢE APLICABILE ORGANIZAŢIILOR (ADR.OR)” se recomandă a fi exclus, deoarece se referă la denumirea anexei nr. 2, la care se face trimitere. La fel, ***în subpct. 2.5*** textul „partea ORO” se recomandă a fi exclus, deoarece se referă la denumirea anexei nr. 3, la care se face trimitere (valabil și pentru subpct. 2.6-2.8 cu referire la textul „(partea ORA)”).	**Nu se acceptă**	Textul se menține, în contextul operativității și interpretării corecte a normei. Totodată, se expune textul conform anexelor actului normativ UE.
		La ***subpct. 2.8*** cuvintele „este definită” se vor substitui cu cuvintele „sunt definite”, în scopul redactării normei.	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.
		La ***subpct. 2.9*** textul „(partea ATCO.OR)” se va exclude ca fiind excedent.	**Nu se acceptă**	Textul se menține, în contextul operativității și interpretării corecte a normei. Totodată, se expune textul conform anexelor actului normativ UE.
		La ***subpct. 2.11 și 2.12***, care transpun prevederile art. 2 alin. (1) lit. (i) și (j) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/203, atenționăm că normele actului european fac referință la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/664 și Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/1769 al Comisiei, ceea ce nu este reflectat în subpunctele vizate, nefiind clar dacă actele europene vizate au fost sau nu transpuse în legislația națională. Astfel, autorul urmează să vină cu explicații în acest sens.	**Se ia act**	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/1769 al Comisiei din 12 septembrie 2023 de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative pentru aprobarea organizațiilor implicate în proiectarea sau producția de sisteme și componente de management al traficului aerian/servicii de navigație aeriană și de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/203, CELEX: 32023R1769, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 228 din 15 septembrie 2023 a fost transpus parțial prin Ordinul viceprim-ministrului,

				ministrul infrastructurii și dezvoltării regionale *„Cu privire la aprobarea Reglementărilor aeronautice civile privind stabilirea cerințelor tehnice și a procedurilor administrative pentru aprobarea organizațiilor implicate în proiectarea sau producția de sisteme și componente de management al traficului aerian/servicii de navigație aeriană (RAC DPO)* nr.130 din 28 iulie 2025. Totodată, menționăm că, cu privire la furnizorii de servicii U-space și furnizorilor unici de servicii de informații, la nivel național sunt prevederi reglementate în Hotărârea Guvernului nr. 119/2023 cu privire la aprobarea Regulamentului privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative pentru furnizorii de management al traficului aerian și serviciilor de navigație aeriană, cu modificarea aprobată prin Hotărârea de Guvern nr.809/2024, care vine cu un șir de completări în partea ce ține de desemnarea/stabilirea unui spațiu aerian U-space în spațiul aerian controlat în care aeronavele cu pilot la bord operează alături de aeronavele fără pilot la bord și asigură transpunerea la nivel național a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2021/665 al Comisiei din 22 aprilie 2021 de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2017/373 în ceea ce privește cerințele aplicabile furnizorilor de management al traficului aerian/servicii de navigație aeriană și de

				alte funcții ale rețelei de management al traficului aerian în spațiul aerian U-space desemnat într-un spațiu aerian controlat, urmare aprobării la nivel european a Regulamentului 2021/664 care stabilește la nivel european unele prevederi primare referitoare la necesitatea și posibilitatea desemnării unui spațiu aerian U-space, serviciilor U-space (RUE 2021/644 instituie 4 servicii), precum și serviciului de informații comune care ar furniza servicii U-space pentru managementul traficului aeronavelor fără pilot la bord, precum și unor cerințele necesare referitoare la furnizorii ATS în ceea ce privește coordonarea cu furnizorii de servicii U-space și, dacă este cazul, cu furnizorii unici de servicii de informații comune. Totodată, menționă că actul UE, Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/664 al Comisiei din 22 aprilie 2021 privind un cadru de reglementare pentru U-space, conform PNA 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025, acțiunea nr. 235, va fi transpus la nivel național în anul 2026 prin proiect de ordin privind cadrul de reglementare pentru U-space.
		Pornind de la rigorile tehnicii legislative în ceea ce privește structura și gruparea elementelor structurale ale actului normativ, sugerăm pct. 3 ce vizează noțiuni să fie plasat în conținutul capitolului I din proiectul Regulamentului, concomitent fiind modificată și denumirea capitolului I, fie prin completarea acesteia cu termenul „noțiuni” sau substituirea cu cuvintele „Dispoziții generale”, ținând cont de art. 45	**Se acceptă**	

		alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, conform căruia „Dispozițiile generale ale actului normativ sunt prevederile care: a) determină obiectul, scopul și domeniul de aplicare; b) orientează întreaga reglementare; c) explică termeni (noțiuni) și definesc concepte.”. În acest caz capitolul II se va începe de la pct. 4 și se propune a fi redenumit prin „Cerințe pentru autorități competente și pentru organizații”, astfel cum este prevăzut la art. 4 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/203.		Modificările pe text au fost efectuate.
		În vederea redactării normei, la pct. 6 denumirea Regulamentului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1028/2023, se va indica fără abrevieri, iar abrevierea „AAC” din debutul normei se va plasa după textul „Hotărârea Guvernului nr. 1028/2023”. Tot aici, cuvintele „de către operatorii de servicii esențiale identificați” se vor plasa după cuvântul „transmise”.	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.
		Conținutul pct. 8 se va plasa după pct. 9, pentru ordonarea consecutivă a referințelor la anexele nr. 1 și nr. 2 la Regulament. Totodată, la pct. 8 textul „[PARTEA IS.D.OR] și [PARTEA IS.I.OR], la prezentul Regulament” se va exclude ca fiind excedent, iar la pct. 9 se va exclude textul „[PARTEA IS.AR], la prezentul Regulament”. Se va reține că, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ sau element structural, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la norma juridică relevantă fără a se preciza că aceasta face parte din același act normativ sau element structural, cu excepția cazurilor în care această precizare este necesară pentru a exclude orice echivoc (a se vedea art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017).	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.

		În anexa nr. 1 la Regulament: În denumire abrevierea „AAC” se va substitui cu denumirea deplină a autorității și în paranteză cu denumirea abreviată a acesteia, ținând cont de prevederile art. 54 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 100/2017, conform cărora exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire (observație valabilă pentru toate cazurile similare din anexă, spre exemplu, la subpct. 2.1.10 din anexa nr. 1, la subpct. 2.1.6 din anexa nr. 2).	**Se acceptă**	În textul proiectului au fost exprimate abrevierile după explicarea denumirilor sau termenilor.
		La subpct. 3.4.4 se recomandă redactarea formulei „desprinderea de învățăminte”, conform limbajului normativ, spre exemplu, prin substituirea cu formula „identificarea riscurilor, cauzelor și soluțiilor respective” (valabil și pentru subpct. 17.4.4 din anexa nr. 2 la Regulament).	**Se acceptă parțial**	Modificările pe text au fost efectuate, iar formula „desprinderea de învățăminte” a fost substituită cu sintagma „când se atestă necesitatea consolidării cunoștințelor”.
		La subpct. 7.3 după cuvintele „are competența” se va completa cu textul „necesară pentru a-și îndeplini sarcinile;”, în scopul ajustării la prevederile lit. (c) IS.AR.225 Cerințele în materie de personal din Anexa I la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/203.	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.
		În același scop, textul indicat eronat „ră prin care să se asigure că personalul este informat de responsabilitățile aferente rolurilor și sarcinilor atribuite;” se va substitui cu textul „7.4. să dispună de o procedură prin care să se asigure că personalul este informat de responsabilitățile aferente rolurilor și sarcinilor atribuite;”(a se vedea lit. (d) IS.AR.225 Cerințele în materie de personal din Anexa I la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/203).	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.
		La subpct. 8.1.2 cuvântul „reziliat” se va substitui cu cuvântul „rezolvit”, pentru uniformizarea cu	**Se acceptă**	

		terminologia utilizată în Codul civil (observație valabilă și pentru subpct. 11.1.3 și 25.1.3 din anexa nr. 2 la proiectul Regulamentului).		Modificările pe text au fost efectuate.
		În anexa nr. 2 la Regulament: La subpct. 2.5: - textul „Ordinul Ministerului Economiei și Infrastructurii nr. 119/2020” se va substitui cu textul „Ordinul ministrului economiei și infrastructurii nr. 119/2020”, ținând cont de prevederile art. 11 alin. (1) lit. k) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, potrivit cărora ministrul emite în mod unipersonal ordine în limitele competenței sale (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect, spre exemplu, subpct. 8.1, 8.2, 16.5, 22.1); - textul „subpct. 2.5” se va substitui cu textul „subpct. 2.4”, pentru corectitudinea referinței.	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.
		La subpct. 3.5 textul „(partea ATM/ANS.OR)” se va exclude, ca fiind excedent, iar în finalul primului enunț se va completa cu textul „din subpartea C a anexei nr. 3 la Regulamentul menționat”, pentru precizia normei.	**Se acceptă parțial**	Modificările pe text au fost efectuate.
		Conținutul subpct. 8.1 se va revizui prin prisma lit. (a) din IS.I.OR.230 „Sistemul de raportare externă în materie de securitate a informațiilor” al Anexei II la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/203.	**Se ia act**	Subpct. 8.1 este conform Ordinul ministrului economiei și infrastructurii nr. 119/2020, care transpune Regulamentul (UE) nr. 376/2014. Totodată, conform pct. 8. din Regulamentul aprobat prin Ordinul nr.119/2020, *organul central de specialitate în domeniul aviației civile prin intermediul autorității administrative de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile instituie un sistem de raportare obligatorie pentru a facilita*

				colectarea de informații detaliate privind evenimentele, inclusiv colectarea de informații detaliate privind evenimentele, colectate în temeiul punctului 7 de organizațiile care au fost certificate, autorizate sau aprobate de autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile. Astfel, conform pct. 7 din actul normativ național prenotat „Fiecare organizație instituie un sistem de raportare obligatorie pentru a facilita colectarea de informații detaliate privind evenimentele menționate la punctul 6”, prin intermediul sistemului instituit în conformitate cu pct. 8, fiind autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile, respectiv AAC.
		La subpct. 8.2 după cuvintele „prevăzute în” se va completa cu cuvintele „reglementarea aeronautică civilă”, pentru indicarea corectă a denumirii actului normativ, aprobat prin Ordinul ministrului economiei și infrastructurii nr. 119/2020 (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect).	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.
		La subpct. 8.3.2 cuvântul „definită” se recomandă a fi substituit cu cuvântul „aprobată”, pentru claritatea normei (observație valabilă și la subpct. 8.3.3, 22.3.2, 22.3.3).	**Se acceptă parțial**	Modificările pe text au fost efectuate, cuvântul „definită” a fost substituit cu cuvântul „stabilită”, în contextul în care procedurile de reglementare pot fi diverse.
		La subpct. 10.1 se vor indica Hotărârile Guvernului prin care Regulamentele nominalizate au fost aprobate.	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.
		Conținutul diviziunii „[Partea – IS.D.OR]” (pct. 15-28), ce transpune prevederile Anexei la Regulamentul	**Nu se acceptă**	Textul se menține strict prevederilor UE, în contextul operativității și interpretării

		delegat (UE) 2022/1645, se va indica într-un capitol separat privind „Securitatea informațiilor – cerințe aplicabile organizațiilor menționate la subpct. 2.1 și 2.4 din prezentul Regulament”, care, la rândul său, va fi divizat în secțiuni.		corecte a normei, care se operează la nivel internațional. Totodată și conform obiecțiilor AAC de a se expune textul conform anexelor actului normativ UE, pentru implementarea și operaționalizarea corectă a normelor care se regăsesc în alte acte naționale.
		La subpct. 23.1, care transpune lit. (a) din IS.D.OR.235 „Subcontractarea activităților de management al securității informațiilor” al Anexei la Regulamentul delegat (UE) 2022/1645, textul „pct. 20” se va substitui cu textul „pct. 16”, pentru corectitudinea referinței.	**Se ia act**	Modificările pe text au fost efectuate.
		Cu titlu de remarcă generală, privitor la gruparea și numerotarea elementelor structurale ale anexelor la Regulament, se va ține cont de prevederile art. 52 și 53 din Legea nr. 100/2017.	**Se ia act**	În contextul menținerii interoperabilității cadrului normativ în domeniul aviației civile, care este unul interconectat cu cele internaționale, și în contextul eliminării riscului de interpretare eronată numerotarea și structura anexelor a fost modificată și expusă strict conform actului normativ UE.
		La anexa nr. 2 (proiectul Modificărilor): La pct. 1, prin care se modifică Regulamentul, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 91/2024: Dat fiind că toate modificările la acest punct vizează anexa nr. 1 la Regulamentul enunțat, dispoziția de modificare se va reformula, prin indicarea expresă că se modifică anexa nr. 1 la acest Regulament. Respectiv, la subpct. 1.1 se va exclude textul „La Anexa nr. 1 PARTEA 21 CERTIFICAREA AERONAVELOR ȘI A PRODUSELOR, PIESELOR ȘI ECHIPAMENTELOR AFERENTE, PRECUM ȘI A ORGANIZAȚIILOR DE PROIECTARE ȘI DE PRODUCȚIE,” și se va completa cu cuvintele „următorul cuprins” (observație valabilă și pentru subpct. 1.2, 1.4, 1.6 - 1.11).	**Se acceptă parțial**	Modificările pe text au fost efectuate parțial, conform mențiunilor anterioare.

		În textul pct. 21.A.139A, propus spre completare, se va indica Hotărârea Guvernului, prin care Regulamentul menționat este aprobat (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiectul Modificărilor).	**Se acceptă**	Numărul proiectului hotărârii Guvernului va fi inclus după aprobare, în perioada redactării și validării proiectului cu Cancelaria de Stat.
		Modificarea pct. 21.B.30, propusă la subpct. 1.3, se va plasa după subpunctele 1.4, 1.5 și 1.6, ce modifică pct. 21.B.15, 21.B.20 și 21.B.25, pentru respectarea ordonării consecutive a elementelor structurale.	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.
		Totodată, la subpct. 1.3 dispoziția de modificare se va expune în felul următor: „Denumirea punctului 21.B.30 va avea următorul cuprins:”. În plus, conținutul acestuia se va comasa cu modificarea de la subpct. 1.7, care, la fel, vizează pct. 21.B.30.	**Se acceptă parțial**	Modificările pe text au fost efectuate.
		La subpct. 1.5: în dispoziția de modificare cuvântul „text” se va substitui cu cuvântul „cuprins”; la lit. (d) din pct. 21.B.20A, propus spre completare, după cuvintele „Codului aerian” se va completa cu textul „al Republicii Moldova nr. 301/2017”, conform uzanțelor normative (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiectul Modificărilor).	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.
		La subpct. 1.6, textul „21.B.25 Sistemul de management” se va exclude ca fiind excedent	**Nu se acceptă**	Textul se menține, în contextul operativității și interpretării corecte a normei. Totodată, se expune textul conform anexelor actului normativ UE.
		La subpct. 1.7: în dispoziția de modificare cuvintele „Atribuirea de sarcini” se va exclude; textul „21.B.30 Atribuirea de sarcini” se va exclude ca fiind excedent; pentru redacția lit. (c), propuse spre completare la pct. 21.B.30, se va reconsidera textul „sau oricărei autorități naționale relevante responsabile cu securitatea informațiilor sau securitatea cibernetică”, nefiind clară posibilitatea și modalitatea atribuirii	**Se acceptă parțial**	Modificările pe text au fost efectuate parțial, conform mențiunilor anterioare.

		sarcinii respective de Autoritatea Aeronautică Civilă (AAC) către Agenția pentru Securitatea Cibernetică (ASC). Observația este valabilă și la subpct. 1.10, pentru redacția lit. (d), propusă spre completare la pct. 21.B.431.		
		La subpct. 1.8: textul „21.B.221 Principiile de supraveghere” se va exclude ca fiind excedent; redacția propusă la lit. (g) se va revizui, întrucât pct. 21.A.139A, la care se face referință, nu prevede certificarea și supravegherea conformității organizației.	**Nu se acceptă**	Textul se menține, în contextul operativității și interpretării corecte a normei. Totodată, se expune textul conform anexelor actului normativ UE.
		La subpct. 1.10 textul „21.B.431 Principiile de supraveghere” se va exclude ca fiind excedent.	**Nu se acceptă**	Textul se menține, în contextul operativității și interpretării corecte a normei. Totodată, se expune textul conform anexelor actului normativ UE.
		La **pct. 2**, prin care se modifică Regulamentul, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 653/2018: Dat fiind că modificările propuse la subpct. 2.4-2.9 vizează anexa nr. 1 la Regulamentul enunțat, acestea se vor plasa la subpct. 2.1, în dispoziția de modificare a căreia se va indica: „2.1. În anexa nr. 1:”, în continuare fiind expuse în subpuncte separate, în ordinea consecutivă, toate modificările propuse la anexa nr. 1, ca diviziunile însemnate, începând cu subpct. 2.1.1. După epuizarea modificărilor la anexa nr. 1, la subpct. 2.2 se va indica modificarea anexei nr. 2, conform exemplului menționat supra.	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.
		În continuare ne vor referi la modificările expuse conform proiectului. La subpct. 2.1 se va exclude textul „CERINȚE APLICABILE ORGANIZAȚIILOR (ADR.OR),” și se va completa cu cuvintele „următorul cuprins” (observație valabilă și pentru subpct. 2.3-2.5, 2.7-2.9).	**Se acceptă parțial**	Modificările pe text au fost efectuate parțial, conform remarcilor de mai sus.

		Dispoziția de modificare a subpct. 2.2 se va reda în felul următor: „Punctul ADR.OR.D.007 va avea următorul cuprins:”, iar în redacția propusă la pct. ADR.OR.D.007 subpunctele însemnate cu „(1)”, „(2)” etc. se vor însemna ca subpct. „1)”, „2)” etc., conform numerotării utilizate în actul normativ în cauză.	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.
		La subpct. 2.3, în redacția propusă la pct. ADR.OR.F.045A, abrevierea „AMS” se va descifra, conform prevederilor art. 54 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 100/2017.	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.
		La subpct. 2.6, dispoziția de modificare se va expune în felul următor: „Punctul ADR.AR.B.005 se completează cu litera (d) cu următorul cuprins:”, iar textul „ADR.AR.B.005 Sistemul de management” se va exclude ca fiind excedent.	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.
		La subpct. 2.7: în dispoziția de modificare cuvintele „Atribuirea de sarcini” se vor substitui cu cuvintele „cu următorul cuprins”; în redacția propusă la pct. ADR.AR.B.010,	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.

		la lit. (b) textul „pct. 4)” se va substitui cu textul „subpct. 4)”.		
		La subpct. 2.8 textul „ADR.AR.C.005 Supraveghere” se va exclude ca fiind excedent.	**Nu se acceptă**	Textul se menține, în contextul operativității și interpretării corecte a normei. Totodată, se expune textul conform anexelor actului normativ UE.
		La **pct. 3**, prin care se modifică Regulamentul, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 204/2020: Dat fiind că la subpct. 3.1 se propune modificarea anexei nr. 6 la Regulamentul enunțat, în dispoziția de modificare a acestuia se va indica: „3.1. În anexa nr. 6:”, în continuare fiind expuse în subpuncte separate, în ordinea consecutivă, toate modificările propuse la anexa nr. 6, ca diviziunile însemnate, începând cu subpct.3.1.1. În acest caz modificarea propusă în anexa nr. 7 la Regulamentul enunțat se va expune la subpct. 3.2.	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.
		Totodată, atenționăm că la completarea anexei nr. 6 cu pct. ARA.GEN.125 nu este necesară indicarea lit. (c), care urmează a fi exclusă atât din dispoziția de modificare, cât și din textul nemijlocit al acestui punct (valabil și pentru redacția pct. ARA.GEN.135A lit. (b)). De asemenea, în cazul completării cu un element structural nou, dispozițiile de modificare se vor suplini cu cuvintele „cu următorul cuprins” (valabil pentru toate subpunctele pct. 3).	**Se acceptă parțial**	Modificările pe text au fost efectuate. Totodată, numerotarea este strict conform actului UE.
		La subpct. 3.5 textul „ARA.GEN.300 Supravegherea” se va exclude ca fiind excedent. Observația dată este valabilă și pentru textul „Modificări ale sistemului de management al securității informațiilor” din dispoziția de modificare a subpct. 3.6; pentru textul „CERINŢE APLICABILE ORGANIZAŢIILOR PENTRU	**Nu se acceptă**	Textul se menține, în contextul operativității și interpretării corecte a normei. Totodată, se expune textul conform anexelor actului normativ UE.

		PERSONALUL NAVIGANT [PARTEA ORA],” din dispoziția de modificare a subpct. 3.7.		
		La **pct. 4**, prin care se modifică Regulamentul, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 612/2022: Dat fiind că la subpct. 4.1 se propune modificarea anexei nr. 2 la Regulamentul enunțat, în dispoziția de modificare a acestuia se va indica: „4.1. În anexa nr. 6:”, în continuare fiind expuse în subpuncte separate, în ordinea consecutivă, toate modificările propuse la anexa nr. 2, ca diviziuni însemnate, începând cu subpct. 4.1.1. În acest caz, modificarea propusă în anexa nr. 3 la Regulamentul enunțat se va expune la subpct. 4.2. Totodată, dispoziția de completare cu pct. ARO.GEN.125 se va suplini cu cuvintele „cu următorul cuprins” (valabil pentru dispozițiile de modificare ale subpct. 4.3-4.7).	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.
		La subpct. 4.2 în dispoziția de modificare cuvântul „text” se va substitui cu cuvântul „cuprins”.	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.
		La subpct. 4.3 se va exclude textul „ARO.GEN.200 Sistemul de management”ca fiind excedent (valabil și pentru cuvintele „Atribuirea de sarcini” din dispoziția de modificare a subpct. 4.4; pentru textul „ARO.GEN.300 Supravegherea” de la subpct. 4.5; pentru textul „CERINŢE APLICABILE ORGANIZAŢIILOR PENTRU EFECTUAREA OPERAŢIUNILOR AERIENE (Partea ORO)” din dispoziția de modificare a subpct. 4.7).	**Nu se acceptă**	Textul se menține, în contextul operativității și interpretării corecte a normei. Totodată, se expune textul conform anexelor actului normativ UE.
		La **pct. 5**, prin care se modifică Regulamentul, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 134/2019:	**Se acceptă**	

		Dat fiind că la subpct. 5.1 se propune modificarea anexei nr. 1 la Regulamentul enunțat, în dispoziția de modificare a acestuia se va indica: „5.1. În anexa nr. 1:”, în continuare fiind expuse în subpuncte separate, în ordinea consecutivă, toate modificările propuse la anexa nr. 1, ca diviziuni însemnate, începând cu subpct. 5.1.1. În acest caz modificarea propusă în anexa nr. 2 la Regulamentul enunțat se va expune la subpct. 5.2. Totodată, dispoziția de completare cu pct. ATCO.AR.A.020 se va suplini cu cuvintele „cu următorul cuprins” (valabil pentru toate subpunctele pct. 5).		Modificările pe text au fost efectuate.
		La subpct. 5.3 textul „ATCO.AR.B.001 Sistemul de management” se va exclude ca fiind excedent (valabil și pentru textul „ATCO.AR.C.001 Supravegherea” de la subpct. 5.5; pentru textul „PARTEA ATCO.OR – CERINŢE PENTRU ORGANIZAŢIILE DE PREGĂTIRE A CONTROLORILOR DE TRAFIC AERIAN ŞI PENTRU CENTRELE DE MEDICINĂ AERONAUTICĂ,” la subpct.5.7).	**Nu se acceptă**	Textul se menține, în contextul operativității și interpretării corecte a normei. Totodată, se expune textul conform anexelor actului normativ UE.
		La subpct. 5.4, în redacția propusă la pct. ATCO.AR.B.005 textul „c)” se va substitui cu textul „(c)”, pentru a însemna elementul structural respectiv.	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.
		La subpct. 5.5, în redacția propusă la lit. f) a pct. ATCO.AR.C.001, se va completa după referința la „ATCO.OR.C.001A” cu textul „din anexa nr. 2”.	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.
		La pct. 6, prin care se modifică Regulamentul, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 119/2023:	**Se acceptă**	

		Dat fiind că la subpct. 6.1 se propune modificarea anexei nr. 2 la Regulamentul enunțat, în dispoziția de modificare a acestuia se va indica: „6.1. În anexa nr. 2:”, în continuare fiind expuse în subpuncte separate, în ordinea consecutivă, toate modificările propuse la anexa nr. 2, ca diviziuni însemnate, începând cu subpct. 6.1.1. În acest caz modificarea propusă în anexa nr. 3 la Regulamentul enunțat se va expune la subpct. 6.2.Dispoziția de completare cu pct. ATM/ANS.AR.A.020 se va suplini cu cuvintele „cu următorul cuprins” (valabil și pentru subpct. 6.2-6.7).		Modificările pe text au fost efectuate.
		În redacția propusă la pct. ATM/ANS.AR.A.020 abrevierile „AESA” și „ASC” se vor descifra.	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.
		În acest context, în redacția propusă la pct. ATM/ANS.AR.A.025A, lit. (b) sintagma „Agenția pentru Securitate Aeronautică” se va substitui cu abrevierea „ASC”. În același punct, la lit. (c) cuvântul „adecvate” urmează a fi substituit cu măsuri concrete avute în vedere.	**Se acceptă parțial**	Modificările pe text au fost efectuate. Totodată, prin „măsurile adecvate” este conform procedurilor ulterioare de conlucrare interinstituțională, precum acord, ordin.
		La subpct. 6.3 textul „ATM/ANS.AR.B.001 Sistemul de management” se va exclude ca fiind excedent (valabil și pentru textul „ATM/ANS.AR.C.010 Supraveghere” de la subpct. 6.5; textul „CERINȚE PENTRU FURNIZORII DE ATM/ANS (partea ATM/ANS.OR)” de la subpct. 6.7).	**Nu se acceptă**	Textul se menține, în contextul operativității și interpretării corecte a normei. Totodată, se expune textul conform anexelor actului normativ UE.
		La subpct. 6.4 dispoziția de modificare se va reda în felul următor: „la pct. ATM/ANS.AR.B.005:”, în continuare, în diviziuni separate ale acestui subpunct se va indica modificarea denumirii punctului („denumirea va avea următorul cuprins:”) și	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.

		completarea cu lit. (c) („se completează cu litera (c) cu următorul cuprins.”).		
		Totodată, în redacția propusă la lit. (c) a pct. ATM/ANS.AR.B.005, se va completa după referința la „ATM/ANS.OR.B.005A” cu textul „din anexa nr. 3” (valabil și pentru redacția lit. (d) a pct. ATM/ANS.AR.C.010).	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.
		Subpct. 6.7 va deveni subpct. 6.2, iar dispoziția de modificare se va reda în felul următor: „6.2. În anexa nr. 3:”, în continuare fiind expuse în subpuncte separate, în ordinea consecutivă, toate modificările propuse la anexa nr. 3, ca diviziuni însemnate, începând cu subpct. 6.2.1.	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.
		Dispoziția de modificare a pct. ATM/ANS.OR.D.010 se va expune conform formulei: „punctul ATM/ANS.OR.D.010 va avea următorul cuprins:”. Cu titlu general, menționăm că modificările respective urmează a fi expuse în ordine cronologică.	**Se acceptă**	Modificările pe text au fost efectuate.

Secretar general **Angela ȚURCANU**